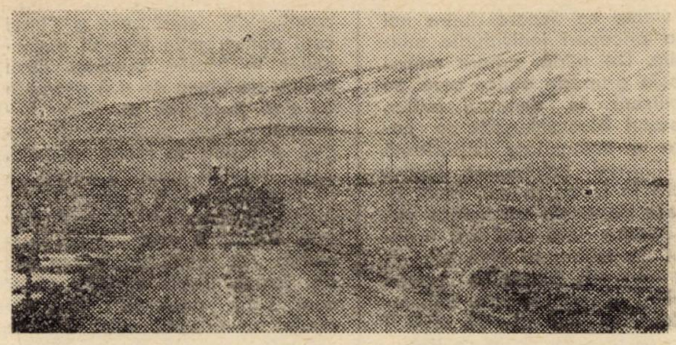

Înfruntări de trupe pe Înălțimile Golan. În spate, culmile înzăpezite ale muntelui Hermon, de unde se poate vedea întregul platou Golan și unde au avut loc ciocniri violente în octombrie 1973

Comisie

La Praga, a avut loc, la 3 aprilie, ședința Comisiei guvernamentale cehoslovace pentru urmărirea criminalilor de război naziști. Au fost dezbătute problemele îndeplinirii de către comisie a sarcinilor pe anul 1973, privind urmărirea criminalilor de război naziști. A fost apreciată activitatea organelor de anchetare ale Ministerului Afacerilor Interne al R.S.C. și a fost aprobată concepția asupra activității pe anul în curs.

Experți

La Geneva au fost reluate convorbirile americano-sovietice la nivel de experți în problemele armamentelor strategice. Comisia consultativă bipartită însărcinată cu supravegherea aplicării tratatelor semnate de cele două țări în 1971 și 1972, privind limitarea parțială a acestor armamente, s-a întrunit pentru a treia oară, cu scopul de a verifica aplicarea tratatului privind măsurile adecvate în vederea evitării declanșării accidentale a unui război nuclear, a tratatului care interzice rachetele defensive (în afara acelora care protejează cele două capitale și un grup de rachete ofensive din fiecare țară) și a tratatului care limitează, pînă în 1977, flotele prevăzute cu rachete ofensive. Din surse apropiate celor două delegații se precizează că această comisie nu are ca sarcină negocierea de noi acorduri, atribuție rezervată, de obicei, ambasadorului american A. Johnson și adjunctului ministrului de externe sovietic, V. Semionov.

Vești

Banda luminoasă care, din 1928, difuzează în jurul vechii clădiri a redacției ziarului american „New York Times" știri timp de 24 de ore din 24 nu va mai da decît vești bune și publicitate. În termeni gazetărești, Alain Parker, proprietarul afacerii, a explicat : „Sînt sătul de «manșetele» despre război, răpiri, deficite bugetare. M-am săturat de veștile proaste". Difuzarea cu ajutorul benzii luminoase il costa circa 100 000 de dolari anual, a mai explicat el, mărturisind că trebuie să recurgă la publicitate ca să-și acopere cheltuielile. La obiecția privind „instituția" pe care o reprezenta pentru newyorkezi banda cu știri luminoase, răspunsul a fost : „Și ghilotina este o instituție. Asta nu înseamnă că trebuie tolerată".

Vincenzo Cazzaniga, fost director general al companiei „Petroleum Union", sosește în Parlamentul italian pentru a răspunde în fața comisiei care investighează afacerile, presupuse ca necurate, ale firmei sale

Contribuție

Arabia Saudită l-a informat pe secretarul general al O.N.U. că a decis să acorde programului alimentar mondial o contribuție voluntară în valoare de 50 milioane de dolari. Va fi a doua ca importanță, după cea anunțată de Statele Unite, care s-au angajat să ofere 140 milioane de dolari, dintre care 90 de milioane în produse alimentare.

Unanimitate

Comitetul de conducere al Partidului Social-Democrat al cărui președinte este cancelarul Willy Brandt s-a pronunțat pentru continuarea consecventă a politicii de normalizare a relațiilor dintre R. F. Germania și R. D. Germană. Într-o declarație adoptată în unanimitate, Comitetul de conducere consideră că necesitatea acestei politici, fondată pe dreptate și angajament în favoarea păcii, este indiscutabilă și că utilitatea sa pentru populație este dovedită. Apreciind că „o îmbunătățire progresivă a situației între cele două state germane ca urmare a încheierii de tratate și acorduri este posibilă", Comitetul de conducere constată că această politică este indispensabilă.

Poziție

„Mexicul va sprijini poziția Cubei pe plan latino-american în afara cadrului Organizației Statelor Americane", a declarat ministrul de externe mexican, Emilio Rabasa, la întoarcerea dintr-o vizită efectuată în Cuba. „Am fost informat de către ministrul de externe Raul Roa că Cuba este hotărîtă să nu intre în Organizația Statelor Americane (O.S.A.) și, de aceea, Mexicul nu va mai acționa în acest sens, ceea ce nu înseamnă că el va înceta să sprijine pozițiile cubaneze juste în ce privește viața politică din America Latină în afara cadrului O.S.A.", a afirmat Rabasa. „Mexicul nu va juca rolul de intermediar între S.U.A. și Cuba", a încheiat ministrul, dezmințind speculațiile formulate în acest sens.

Decret

Guvernul japonez a aprobat decretul cu privire la acordarea regimului națiunii celei mai favorizate R.P. Mongole, cu scopul lărgirii relațiilor economice bilaterale. Astfel, R. P. Mongolă devine cea de-a 138-a țară și al cincilea stat socialist căruia i-a fost acordat acest regim de către Japonia.

Verdict

Cel de-al 92-lea rol al vieții : Jean Gabin în filmul „Verdictul", de André Cayatte, unde joacă alături de Sophia Loren. „Este ultimul dv. film ?", a fost întrebat. „Așa credeam, dar impozitele pe care trebuie să le plătesc anul acesta mă obligă să continui. Este o catastrofă. Este un cerc vicios. Sînt obligat să continui să muncesc, deși intenționam să mă retrag. La 70 de ani, am dreptul, nu ?".

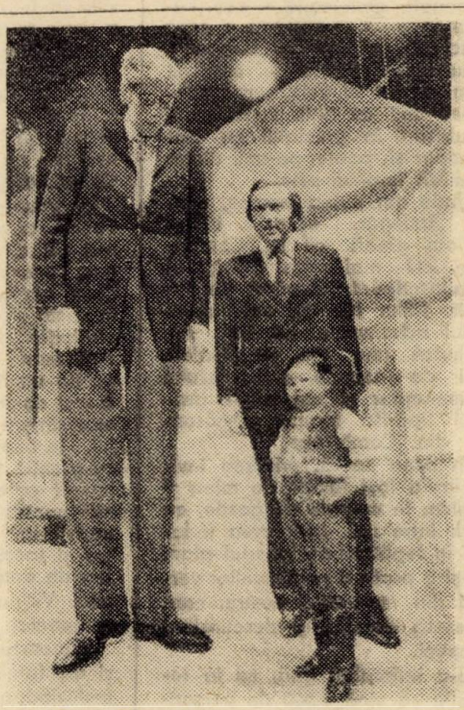

Prezentînd acest grup, televiziunea newyorkeză pretinde că a surprins pe cel mai înalt și cel mai scund om din lume. În mijloc, înălțimea-etalon

Rose Fitzgerald Kennedy:
MEMORII (IV)

Hyannis Port, 1960. Familia Kennedy în plen ; rîndul de sus : Ethel (soția lui Bobby Kennedy), Steve Smith (soțul lui Jean), John Fitzgerald Kennedy, Bobby, Pat, Sargent Shriver (soțul lui Eunice), Joan (soția lui Teddy), actorul Peter Lawford (pe atunci, soțul lui Pat) ; rîndul de jos : Eunice, Rose Kennedy (în vîrstă de 70 de ani), soțul ei Joe, Jacqueline Kennedy (actuala d-nă Onassis), Teddy

Drumul spre Casa Albă

Pentru ca farmecul tineresc al lui Jack să fie eficient, era necesar ca oamenii să-l cunoască. Discutînd cu Eunice, ne-am dat seama că noi avusesem deja o experiență utilă, prilejuită de recepția oferită la ambasada din Londra la 4 iulie (sărbătoarea națională americană — n.t.). Fusese ceea ce se numește o casă deschisă. Oricine era binevenit. S-au servit răcoritoare, oamenii s-au mișcat în voie, amestecîndu-se unii cu alții, după ce îl salutaseră în prealabil pe ambasador și, poate, pe unii dintre membrii familiei sale.

Unde am putea încerca, pentru început, această idee ? Ne-am gîndit că la Cambridge, cel mai mare district al circumscripției, al cărui fiu favorit, Mike Neville, era principalul adversar al lui Jack. Am închiriat una din principalele săli de recepție ale hotelului Commander și am trimis invitații tipărite tuturor alegătorilor din Cambridge.

În acea seară, primirea invitaților a fost făcută de mine și Eunice, în calitate de gazde, cu Jack între noi. Jack avea îndoieli în legătură cu întregul plan, ca și o parte a politicienilor versați din anturajul nostru, care fuseseră deschis și descurajant sceptici.

S-a întîmplat, însă, ca la recepție să vină 1 500 de persoane. Citeodată, rîndul invitaților depășea holul hotelului, întinzîndu-se afară, departe. Majoritatea erau femei și toate păreau că se coafaseră special pentru acest eveniment. Jack a știut să se poarte minunat cu ele.

După scrutin, directorul campaniei electorale a lui Mike Neville ar fi spus : „Recepția aceea a decis totul".

Jack Kennedy a fost ales în toamna anului 1946, la 29 de ani, membru al Camerei Reprezentanților. În 1952, a candidat pentru un mandat de senator, avîndu-l ca adversar pe Henry Cabot Lodge.

În trăsăturile sale esențiale, tiparul campaniei electorale a fost cel dezvoltat în 1946, desigur, cu excepția faptului că, de data aceasta, fiecare era mai în vîrstă și mai experimentat, iar eforturile depuse au fost mult mai mari, deoarece era vorba nu de un district, ci de un stat. Joe și cu mine am închiriat un apartament în centrul Bostonului. De acolo, el a supravegheat cu atenție totul și a făcut multe lucruri care să netezească drumul pentru Jack. Bobby, care pe atunci era în vîrstă de 26 de ani și tocmai terminase facultatea de drept a Universității statului Virginia, a fost directorul campaniei electorale.

Dimensiunile familiei noastre și ale familiei noastre „extinse", incluzînd numeroasele rude, au constituit din nou un avantaj, de vreme ce fiecare dintre noi avea priceperi individuale utilizabile. De pildă, printre numeroasele grupări etnice care se stabiliseră, în decursul anilor, în statul Massachusetts se număra o comunitate importantă de libanezi. Întîmplător, Eunice fusese în Liban și, mai mult, adusese de acolo un frumos șal. De fiecare dată cînd era organizat un miting la care participau libanezi, Eunice își punea șalul și mergea acolo, spunîndu-le oamenilor cît de mult îi plăcuse țara lor și de ce trebuiau să voteze pentru Jack.

În ceea ce mă privește, aveam pentru arcul meu cîteva săgeți suplimentare. De pildă, vorbeam franceza. În stat exista o populație numeroasă franco-canadiană, astfel încît situația putea fi folosită bine de mine. Am cumpărat ziare de limba franceză, am urmărit știrile, opiniile și feluritele activități ce prezentau un interes special pentru acei alegători, am participat la întîlnirile lor religioase și le-am spus cîteva lucruri despre impresiile pe care mi le-au lăsat călătoriile în Franța.

Dave Powers, povestind nu demult despre toate acestea, spunea : „Îmi amintesc că aveam mari dificultăți în districtele cu populație franceză din Lowell. Jack a ajuns la concluzia că cea mai bună soluție era ca acolo să fie trimisă mama sa. Astfel încît, Rose Kennedy a parcurs cartierele franceze ale Lowell-ului, vorbind franțuzește la mitinguri. Și a făcut în așa fel încît orașul Lowell a fost de partea noastră".

Amintindu-ne de surprinzătorul succes pe care l-am avut cu recepția oferită la Cambridge în 1946, ne-am decis să încercăm din nou această soluție. Gazda urma să fiu eu. Polly Fitzgerald, soția celui mai tînăr dintre frații tatălui meu, Edward, avea sarcina de a face toate aranjamentele necesare. I-am cerut să-mi transmită amintirile sale în legătură cu acest episod. Iată-le : „I-am spus lui Jack că nu știu nimic despre politică, la care el a răspuns : «Nici nu trebuie. Nu ai de făcut decît să aranjezi ceaiurile, așa cum o faci pentru orice acțiune filantropică sau civică». Am făcut o serie de sondaje și am găsit multe, foarte multe femei care «nu știau nimic despre politică», dar care doreau să facă parte dintr-un comitet de organizare a unui ceai pentru soția fostului ambasador în Marea Britanie. Erau vrăjite de ideea de a fi asociate cu tine și familia ta. Și-au împrumutat chiar serviciile de argint și fețele de masă brodate. Și-au neglijat propriile gospodării timp de cîteva săptămîni, ajutînd la organizarea ceaiurilor tale. Primul a avut loc în Worcester. Au participat cîteva mii de femei. După ce am văzut cum s-au desfășurat lucrurile acolo, am urmat tiparul în toate celelalte ocazii. Acele 33 de ceaiuri organizate în 1952 ar merita să-și găsească locul în istoria americană !"

Și, de fapt, ele și l-au găsit. Cînd totul a luat sfîrșit și Jack a cîștigat, Lodge a spus : „Ceea ce m-a învins au fost ceaiurile acelea blestemate !" Mai tîrziu, Jack era iritat de importanța care le fusese acordată. Cineva chiar declarase că „a plutit spre Senat pe un ocean de ceai".

Dar în acești ani care au trecut de la prima campanie electorală a lui Jack (din 1946) la cea pentru președinție, grijile noastre s-au concentrat nu numai în jurul chestiunilor politice. În familia Kennedy, viața și moartea continuau să se împletească strîns.

După sfîrșitul războiului în Europa, cînd devenise din nou posibil să călătorești în siguranță peste Atlantic, Kathleen obișnuia să ne viziteze, pentru cîteva săptămîni sau mai mult, la Hyannis Port și Palm Beach. Scrisorile sale ne-au permis să ne facem o idee despre dragostea sa pentru Billy și afecțiunea ce o purta poporului englez. De fapt, obișnuia să spună că, atunci cînd era aici, își petrecea cea mai mare parte a timpului explicînd americanilor specificul englezilor și, cînd era acolo, englezilor specificul Americii.

După ce și-a revenit întrucîtva din șocul morții lui Billy, a început să se simtă bine în Anglia. Ducele și ducesa au primit-o cu cea mai mare afecțiune în cercul familiei lor. Și-a cumpărat o casă mică la Londra. Descoperise un anumit farmec în anotimpurile liniștite, dar plăcute, londoneze, ca și în plimbările la țară la sfîrșit de săptămînă. A contribuit, pe cît a putut, la vindecarea rănilor și remedierea groaznicelor pagube aduse de război. A călătorit pe insulă și

Jack și Jackie în iunie 1953

1961, inaugurarea președinției Kennedy : Joe tatăl, Rose, președintele John Fitzgerald Kennedy, Edward (Teddy), Jackie, vicepreședintele Lyndon B. Johnson și soția

pe continent. Anglia devenise patria ei.

În 1948, după o scurtă vacanță de primăvară pe Riviera, călătorea într-un avion particular, cu cîțiva prieteni, spre Paris, unde o aștepta tatăl său. Pe drum, vremea s-a stricat, echipamentul de navigație nu era adecvat și avionul s-a prăbușit într-o zonă muntoasă ; au murit toți cei aflați la bord. Joe a fost anunțat și a mers în grabă la locul accidentului. A fost de față la coborîrea de pe munte a trupului fetei sale.

Și astfel, la 13 mai 1948, am pierdut-o pe mult iubita noastră Kathleen.

Ducele și ducesa ne-au scris. O scrisoare frumoasă, plină de simțire. Nu pot suporta să citez din ea. Spuneau cît de mult o iubiseră pe Kathleen, cît de recunoscători fuseseră față de ea pentru fericirea pe care i-o adusese fiului lor Billy. Ducesa a fost cea care a sugerat epitaful de pe mormîntul ei : „A adus bucurie și a avut parte de bucurie". Kathleen a fost îngropată la Chatsworth (în cavoul familiei Devonshire, din comitatul Derbyshire), iar Billy în Belgia, în locul unde căzuse conducîndu-și trupele în timpul războiului.

Am auzit pentru prima dată de viitoarea soție a lui Jack, Jackie, în iarna anului 1951. Lucra la unul din ziarele din Washington și cunoștea pe mai mulți dintre copiii noștri. A fost invitată să petreacă, la casa noastră din Palm Beach, cîteva zile. Nu m-am aflat acolo cu acel prilej. Curînd după aceea, am primit, totuși, o scrisoare de mulțumire. Era semnată de Jackie.

Nu am întîlnit-o decît în vara anului 1952, la Hyannis Port. Am plăcut-o de la bun început. Bineînțeles, Jackie are amintirile sale proprii despre prima ei vizită la Hyannis Port : „Am întîlnit-o pe d-na Kennedy cu ceva mai mult de un an înainte de căsătoria cu Jack, cînd am sosit acolo pentru un week-end. Îmi amintesc că a fost extrem de drăguță cu mine".

Pentru căsătoria dintre Jack și Jackie trebuiau făcute numeroase pregătiri și ea amintește despre acestea : „Ne-am logodit în iunie 1953, nunta urmînd să aibă loc în septembrie, la Newport. Mi-amintesc de ziua în care mama mea a invitat-o pe mama lui Jack la Newport, pentru dejun și pentru a discuta despre planurile noastre. Jack a venit și el pentru week-end și întreaga situație m-a amuzat nespus. A fost, sînt convinsă, una din cele mai puțin plăcute zile pentru el — cu cele două mame ale noastre stînd acolo, cu pălării, perle și mînuși albe, și discutînd despre nuntă".

Am citit că Jack și Jackie au avut unele probleme în căsnicia lor. Dacă nu ar fi existat unele probleme, acest lucru ar fi fost exagerat, de natura unui miracol. Aș dori să adaug că, după cîte știu eu, căsătoria lor a fost una dintre cele mai pline de dragoste, înțelegere și devotament pe care mi le pot imagina. Mi-ar fi greu să-mi închipui o soție mai bună pentru el. Ea a contribuit la conturarea și desăvîrșirea personalității sale. I-a dezvoltat interesul pentru artă, pentru muzică și poezie — în special pentru poezie, față de care el nu avusese decît un atașament minor. A învățat să găsească încîntare în poezie, deoarece pentru ea aceasta constituia o mare bucurie.

Am hotărît ca, atunci cînd Jack va candida pentru președinție, directorul campaniei sale electorale să fie Bobby. De aceea, în momentul în care Adlai Stevenson a fost desemnat candidat al partidului pentru alegerile din 1956, am aranjat în așa fel încît Bobby să însoțească anturajul lui Stevenson de consilieri, sprijinitori și ziariști. Joe a dorit ca Bobby să vadă din interior toate acestea, pentru afla cum trebuie organizată o campanie națională.

Joe gîndea că experiența este cel mai bun profesor și căuta mereu noi modalități de instruire a copiilor pentru viața publică. Dacă oferea o donație unui spital, școală sau organizație filantropică, nu el era cel fotografiat și aplaudat, nu el rostea discursul de prezentare, ci unul dintre copii. Cînd a oferit un nou gimnaziu orașului Manhattanville în memoria lui Kathleen, Teddy a fost cel care a reprezentat familia, a luat parte la toate ceremoniile, a strîns mîini și a rostit alocuțiunea, deși abia împlinise pe atunci 20 de ani.

Îmi aduc foarte bine aminte de activitatea de culise pe care Joe o desfășura în acel timp, în special în iarna 1959—1960, pentru susținerea candidaturii lui Jack. Obișnuia să se așeze în solariul casei noastre de la Palm Beach, cu o pălărie, un prosop, o băutură rece și un telefon la îndemînă, de unde contacta personalități influente din întreaga țară. Jack și tatăl său comunicau aproape zilnic. Aveau lungi conversații. Și dacă Jack avea de anunțat știri cu adevărat proaste, îl auzeam pe tatăl său spunînd — ca de obicei — „Știi, este probabil ca acesta să fie unul din cele mai mărețe lucruri pe care le-ai putea realiza...". După ce punea jos receptorul, stătea un minut sau două cu o mină foarte tristă sau începea să parcurgă de la un capăt la altul încăperea. Apoi, se așeza și reîncepea să dea telefoane.

Iată cîteva dintre notele jurnalului meu din ultima parte a verii și toamna anului 1960, prima fiind scrisă la Hyannis Port, curînd după desemnarea lui Jack drept candidat al Partidului Democrat la alegerile prezidențiale.

„Jack este astăzi acasă. Aseară, am mers toți la locuința sa. Ethel, Joan, Jackie și cu mine. Jack mînca lacom homari și porumb fiert. Potrivit doctorului Jordon de la Clinica Lahey, porumbul și homarii constituie lucrurile cele mai proaste pentru colita de care suferă Jack și de care sufăr și eu.

Am citit, astăzi dimineață, într-un ziar un articol despre organizarea familiei Kennedy. Eficiența, rezultatele, totul se datorează faptului că în centru se află echipa familiei, cu frații, surorile și cumnații lor, și strategia generală a tatălui lor, de care mă îndoiesc că va primi vreun elogiu pentru munca perseverentă și constantă pe care a depus-o spre a-și face fiul președinte".

8 octombrie 1960
Jacksonville, Florida

„L-am urmărit pe Jack aseară la dezbaterea televizată, rugîndu-mă la fiecare propoziție a sa. Părea sigur și prezentabil. Mulți gîndesc că Jack vorbește prea repede. Sînt de acord cu aceasta și i-am atras deja atenția, deoarece reclamă astfel implicit ca audiența să se acomodeze cu accentul său bostonian, ca și cu inflexiunile și modulațiile vocii sale".

John (Jack) Kennedy a fost ales președinte în noiembrie 1960. Ziua instalării sale — precedată de unul din cele mai grele viscole din istoria Washingtonului — a fost 20 ianuarie 1961.

În zorii zilei, furtuna luase, sau era pe punctul de a lua sfîrșit, dar lăsase un strat gros de zăpadă și un vînt rece, umed. Locuința închiriată de noi se afla cam la o jumătate de milă de cea mai apropiată biserică catolică, așa încît m-am decis să merg la slujbă. M-am îmbrăcat cu galoși, un palton gros, mănuși îmblănite și două fulare de lînă, dintre care unul înfășurat în jurul capului.

(Va urma)

Tatăl și fiul în anul 1961

Die Presse

VIENA

COLABORAREA NORDICĂ ÎN CONTEXTUL COLABORĂRII EUROPENE

Interviu acordat de premierul Suediei, Olof Palme

— ÎN MOMENTUL de față, în Europa occidentală e o stare de criză ; o criză economică în Marea Britanie, Franța, Italia, Danemarca, o criză în R.F. Germania. Care este părerea premierului suedez despre această situație ?

— Datorită crizei petroliere, dar și datorită fazelor diferite de dezvoltare ale unei societăți industriale, în Europa occidentală a apărut o situație foarte dificilă. Am înregistrat o creștere considerabilă, dar acum vedem prețul acestei creșteri reprezentat prin inflație, distrugerea mediului înconjurător, greutățile întîmpinate de diversele grupuri profesioniste. Trebuie să rezolvăm într-un fel oarecare această situație. În Suedia sîntem în situația fericită de a fi putut rezolva unele probleme. Avem o economie destul de puternică, urmare a importantului excedent din comerțul exterior și a faptului că ne-am putut permite anumite măsuri de stimulare. Dar noi depindem de ceea ce se petrece în Europa de vest. Situația este primejdioasă și, de aceea, trebuie să acționăm cu prudență.

— Ce credeți despre procesul de destindere europeană ?

— Eu cred că procesul de destindere a creat o realitate politică ireversibilă. În Europa s-a creat o situație cu totul nouă. Problema actuală este cum trebuie să se acționeze mai departe ; în momentul de față, din diverse motive, lucrurile nu înaintează prea rapid. Nu se va da însă înapoi.

— La recenta întrunire a Consiliului nordic de la Stockholm s-a creat impresia că, în pofida aderării Danemarcei la Comunitatea vest-europeană, colaborarea nordică se intensifică în continuare. Este justă această impresie ?

— Da, este cu totul adevărat și este foarte important. Ultimii ani au fost foarte grei pentru noi, suedezii. Pe de o parte, știam că situația noastră este foarte diferită de cea a țărilor Comunității vest-europene. Ne întrebam dacă, în pofida acestor dificultăți, vor putea fi menținute bunele relații dintre țările nordice. Lucrurile au mers bine. Noi nu ne-am amestecat în treburile țărilor vecine, fiecare a găsit o soluție proprie. În urmă cu doi ani, eu am propus la Helsinki un program de acțiune tocmai pentru a arăta că trebuie să mergem mai departe. Acum, putem constata că acest program a fost realizat în mare parte.

— La o recentă sesiune internațională de la Salzburg ați desemnat socialismul drept sursa dv. ideologică de inspirație. Cît de departe merge atribuția statului în condițiile menținerii economiei de piață ?

— Acest lucru nu se poate ști, el se învață din experiență. Socialismul reprezintă o adîncire și o lărgire a democrației. De aceea, el reprezintă și o problemă a democratizării economiei. Acest lucru trebuie să se petreacă prin intermediul statului, deoarece nu există alte mijloace pentru ca muncitorii și funcționarii să dobîndească mai mult drept de cogestiune la locurile de muncă. Eu am în vedere o economie de stat planificată și o planificare în anumite domenii, precum și o mare descentralizare prin cogestiune în sectorul industriei.

Rinascita

ROMA

„ANUL EUROPEI" — AȘA CUM AR TREBUI SĂ FIE

ÎNCEPUTURILE conflictului cu S.U.A. nu se datorează numai faptului că, astăzi, Europa occidentală se declară favorabilă unor relații autonome cu țările arabe producătoare de petrol, în calitate de comunitate și de către fiecare țară membră în parte. Dacă conflictul a atins dimensiunile unei ciocniri, cu amenințarea din partea lui Kissinger de a generaliza războiul comercial deja în curs cu țările C.E.E., aceasta s-a datorat atît importanței mizei economice, petrolul, cît și mizei strategice: Orientul Mijlociu.

Nu atît voința de autonomie vest-europeană este cea care îi sperie astăzi pe americani, cît tendința care poate să apară din acest tip de raporturi directe spre care sînt împinse nu numai Europa occidentală, dar și țările producătoare de către condițiile obiective create de noul preț al petrolului și al altor materii prime. Este o tendință ce duce la schimbarea distribuirii internaționale a veniturilor și, deci, impune o dezvoltare bazată pe o nouă diviziune internațională a muncii. Toate acestea sînt în contradicție cu politica energetică a S.U.A., care au țintit întotdeauna să mențină sub control sfera producătoare față de sfera consumatoare. Tocmai pornind de la acest nou raport de forțe, S.U.A. exercită presiuni pentru a duce tratative globale cu Europa occidentală în scopul realizării unui raport de interdependență pe baze noi.

A ceda presiunii americane, începînd la Washington tratative globale între țări consumatoare care au condiții diferite între ele, a propune apoi tratative cu țările arabe, ca și cum soluția americană și cea europeană a crizei energetice ar putea fi același lucru și cu aceleași efecte asupra țărilor producătoare, înseamnă, în cea mai bună ipoteză, teama de opțiuni, deși ele astăzi sînt obligatorii. Dar nu va fi o opțiune reală dacă nu va fi finalizată într-o alternativă globală față de tipul de dezvoltare al țărilor capitaliste europene și chiar față de acela al unor țări în curs de dezvoltare. Nu constituie deci o adevărată opțiune actuala acțiune dezordonată a guvernelor și industriilor particulare și de stat ale Europei occidentale pentru a-și asigura livrări de petrol mai mult sau mai puțin uriașe în schimbul unor produse industriale și al unor arme. Nu va fi o opțiune reală nici tentativa de a face să se reverse în Europa occidentală, numai în scopuri de investiții și împrumuturi, cel puțin o parte din imensa masă de dolari pe care țările producătoare o acumulează prin noile prețuri ale petrolului.

După atîția ani de fals europeism și de retorică, este în curs un proces de distrugere a sistemului pe care se sprijinea Europa „războiului rece", proces care cuprindea chiar structurile Pieței comune. Tocmai din lumea a treia pornește un impuls care poate fi hotărîtor în scopul de a reda viață logicii Tratatului de la Roma, care a intrat în criză împreună cu eșafodajul sistemului economic occidental.

Criza integrării se datorează unor motive complexe, între care există și acela de a fi dat cerinței obiective a producției de masă, dispunerii de piețe comunitare o semnificație arbitrară, care s-a concre-

tizat prin tendința pieței vest-europene de a se închista față de țările socialiste, de lumea a treia și chiar de S.U.A. Toate acestea nu s-au putut realiza. Raporturile cu lumea din afară nu numai că nu au favorizat unitatea țărilor C.E.E., ci, dimpotrivă, conflictele s-au suprapus celor intercomunitare și le-au ascuțit, datorită reacției diferite pe care au provocat-o în țările Europei occidentale. Și pe acest factor contează inițiativa americană cînd propune Europei „celor nouă" planuri de strategie economică globală.

Forța Europei occidentale nu constă în constituirea unei a treia sau a patra puteri, prin crearea unei unificări statale și a unei autonomii militare, inclusiv nucleară, spre care țintesc astăzi curente europeiste decepționate de S.U.A. Europa occidentală va fi o forță politică în măsura în care va ști să uzeze de ponderea forței sale industriale, comerciale, financiare pentru a face să înainteze o alternativă de pace bazată pe destindere și depășirea blocurilor militare și o alternativă economică la modelul de dezvoltare al societății „bunăstării", intrată de acum într-o criză ireversibilă în formele ei tradiționale. Este vorba de a crea un nou model de dezvoltare autonomă față de S.U.A. Aceasta nu înseamnă a face o politică autarhică, nici a voi un bloc economic exclusivist ; dimpotrivă, trebuie să se dea Europei occidentale o identitate justă, începînd cu punerea bazelor materiale ale unei opțiuni libere în relațiile cu restul lumii. Un nou model bazat pe consumul social trebuie, deci, să se conformeze diviziunii internaționale a muncii, care să favorizeze mecanismul dezvoltării economice a lumii a treia. Schimbul internațional, care să nu fie doar o „afacere" pe baza comerțului liber, ci și un eficient instrument de dezvoltare, este, de mulți ani, cererea constantă a țărilor în curs de dezvoltare, dar care a rămas pînă acum nesatisfăcută.

Trecerea S.U.A. de partea unei politici de ostilitate față de Piața comună decurge din faptul că forțele capitaliste americane văd mai clar decît cele europene calea obligatorie pe care trebuie să o străbată Europa occidentală, dacă va voi să se unească.

Italia are unele interese în plus în dezvoltarea unei politici noi față de țările arabe și față de restul lumii a treia. Noul raport al Europei occidentale cu țările producătoare ar avea pentru Italia și capacitatea de a reechilibra Piața comună care, prin intrarea Angliei, tinde tot mai mult să-și deplaseze axul spre nord și să facă din relațiile anglo—vest-germane centrul propulsor al dezvoltării economice. Italia, deci, chiar în efortul de stabilire a unor relații bilaterale cu țările arabe, ar trebui să fie încă de pe acum „un model de comportare" pentru celelalte țări vest-europene și ar trebui, ca atare, să se opună celuilalt model de comportare, francez. Politica franceză, cu dura confruntare dintre Jobert și Kissinger, urmărește să dea Europei occidentale mai degrabă obiective concurențiale. Este o strategie iluzorie, care riscă să coboare rolul autonom de pace al Europei occidentale la nivelul unei veleitare contestări a actualelor raporturi de forță cu Statele Unite.

Tulio Vecchietti

Newsweek

NEW YORK

OBIECTIVE NIGERIENE

Interviu cu ministrul de externe al Nigeriei, Okoi Arikpo

REFERINDU-SE la principalele obiective ale Nigeriei pe planul politicii internaționale, ministrul de externe nigerian, Okoi Arikpo, a declarat : „În primul rînd, dorim să folosim influența noastră politică și economică pentru a uni Africa, astfel ca glasul ei să fie mai viguros în problemele internaționale. În afară de aceasta, dorim ca Nigeria să-și ocupe locul firesc pe arena internațională, proporțional cu ponderea ei. De asemenea, după cum remarca generalul Gowon la O.N.U. anul trecut, este timpul să se schimbe structura Consiliului de Securitate. Cel puțin un stat african și un alt stat asiatic, în afară de China, trebuie să devină membri permanenți".

La întrebarea dacă avîntul înregistrat de industria petrolieră a creat noi presiuni asupra politicii externe a Nigeriei, el a răspuns : „Nu le-aș numi chiar «presiuni», dar constatăm o mai mare competiție pentru cîștigarea încrederii noastre, mai ales din partea țărilor mari consumatoare de petrol. Deocamdată, am reușit să rezistăm avansurilor. Noi am luat hotărîrea de a nu schimba ritmul de dezvoltare a producției petroliere pe care ni l-am propus. Am hotărît să nu sporim și nici să reducem producția noastră, ci să menținem ritmul de dezvoltare anterior lunii octombrie 1973. În ce privește problema prețului, am urmat tendințele de pe piața mondială. Este greu de prevăzut dacă Nigeria va folosi vreodată petrolul sau orice alte resurse naturale drept armă politică, dar s-ar putea ivi situația cînd ne vom simți obligați să recurgem la această măsură. Țări ca Africa de Sud și Portugalia, cu care nu întreținem relații comerciale, nu pot spera să facem comerț cu ele cît timp își mențin actuala politică rasistă și colonială.

Țările vest-africane, de limbă engleză sau franceză, au ajuns să-și dea seama de similitudinea intereselor lor politice și economice. Pentru noi, acesta a fost numai începutul a ceea ce preconizăm, și anume un aranjament comercial între țările africane pe baza a ceea ce aș numi linii «orizontale», spre deosebire de liniile tradițional «verticale» urmate în ce privește Europa".

Referindu-se la relațiile cu alte țări africane, Arikpo a spus : „Trebuie să fim atenți în relațiile noastre cu alte țări africane, pentru a nu încuraja temerile neîntemeiate că Nigeria ar deveni un tiran. Vom continua să acordăm ajutor material mișcărilor de eliberare și vom folosi influența noastră diplomatică pentru ca acestea să obțină un sprijin mondial".

Budapesta. Convorbiri între Janos Kádár, primul secretar al C.C. al P.M.S.U., Jenö Fock, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Ungare (dreapta), și delegația de partid și guvernamentală a R. D. Vietnam, condusă de premierul Fam Van Dong

AL BAAS

DAMASC

O CALE ÎNCERCATĂ

CÎND, acum 11 ani, sub conducerea Partidului Baas, forțele revoluționare siriene au preluat puterea, o eră nouă s-a deschis în istoria arabă, de luptă neîncetată împotriva dublului dușman — înapoierea și colonialismul —, pentru progres și independență națională.

De la revoluția din martie 1963, lupta a fost dusă simultan pe mai multe fronturi, iar rezultatele obținute pînă acum sînt mai mult decît satisfăcătoare. A fost făurită o economie solidă pe calea evoluției necapitaliste, datorită întreprinderilor create de stat în vederea punerii în valoare a țării prin exploatarea rațională a resurselor proprii ; a fost instaurat un regim constituțional de democrație populară care se bazează pe patru piloni : Frontul Național Progresist, Adunarea Populară, administrația locală, organizațiile de masă ; în sfîrșit, s-a produs emanciparea națiunii arabe. În acești 11 ani, au avut loc numeroase transformări, în special după redresarea istorică din noiembrie 1970 sub conducerea președintelui Hafez El Assad. Datorită organizațiilor de masă, în care acțiunea este esențială în edificarea societății socialiste, clasa muncitoare, țărănimea — artizane ale societății noi — au devenit conștiente de importanța și rolul lor real în cucerirea drepturilor lor, în atingerea unui nivel de viață materială și culturală ameliorat necontenit.

Pe plan internațional, revoluția a cucerit și consolidat poziția și rolul Siriei prin prietenii solide cu popoarele, țările și regimurile care împărtășesc aceleași aspirații de progres al umanității și de justiție socială. Potrivit directivelor președintelui Hafez El Assad, politica noastră constă în deschiderea, în toate direcțiile și la toate nivelurile, în vederea realizării și consolidării pe plan mondial a frontului luptei împotriva dușmanilor progresului popoarelor : colonialismul, sub toate formele sale, și înapoierea economică, culturală și socială.

Bilanțul celor 11 ani este elocvent. Deși perioada este scurtă la dimensiunea istoriei popoarelor, ea este bogată în realizări, cu consecințe deosebite. Infrastructura economică este încheiată și completată prin organizarea și promovarea culturii și științei, chei de boltă ale dezvoltării economice și sociale. Realizările obținute pînă acum atestă o evoluție și progrese rapide pe calea pe care poporul sirian a pornit în urmă cu 11 ani.

INFORMATIONS DU COMMERCE EXTÉRIEUR

ARABIA SAUDITĂ. POTENȚIAL ECONOMIC ȘI PERSPECTIVE

A TREIA producătoare mondială și primul exportator din lume, Arabia Saudită este, în două privințe, un izvor de bogăție petrolieră. În primul rînd, rezervele cunoscute sînt apreciate la 20 miliarde tone. În ritmul actual de exploatare, ele vor dura cel puțin pînă la sfîrșitul secolului și poate chiar mai mult. Sînt cele mai mari rezerve petroliere din lume. Terenurile petrolifere saudite se întind nu numai în interiorul peninsulei, dar și în largul coastelor. Ele conțin o cincime din rezervele mondiale. Aramco — marea societate petrolieră constituită din „Standard Oil Co. of California", „Texas Co.", „Standard Co. of New Jersey" și „Socony Mobil Oil Co." — posedă mai mult de 400 de puțuri în activitate, situate în Hassa. Ea evacuează petrolul brut în cea mai mare parte prin portul artificial de la Ras Tanura (49 la sută) și restul (20 la sută) prin Trans-Arabian Pipeline (Tapline), conducta spre Marea Mediterană, lungă de 1 783 km, care leagă direct Abqaiq de Saida în Liban.

Rafinăria de la Ras Tanura prelucrează aproximativ 13 la sută din producția totală a Arabiei Saudite. Aramco este de departe prima societate care exploatează petrol : ea contribuie cu mai mult de 94 la sută la producția petrolieră a regiunii, restul fiind produs de „Getty Oil Co." și „Arabian Oil Co.".

Veniturile procurate din petrol ating sume fabuloase. Redevențele s-au ridicat în 1972-73 la 2 700 milioane dolari. Aplicarea acordului de participare a statului saudit la Aramco, care-i asigură acum 25 la sută din capitalul societății — și-i va asigura 51 la sută la 31 decembrie 1982 — este menită să sporească sensibil nivelul rezervelor de schimb. Se apreciază că ele se vor ridica la 100 milioane dolari pe lună. Din 1960 și pînă în 1969, venitul Arabiei Saudite furnizat de petrol a trecut de la 333,7 milioane dolari la 1 050 milioane. Reducerea vînzărilor care au făcut din petrol o marfă rară a revalorizat prețurile. Noua creștere a prețurilor afișate, hotărîtă la 16 octombrie de cele șase țări ale Golfului, a făcut să crească costul barilului de la 3 la 5 dolari. Oricum, epoca petrolului ieftin este depășită.

Pînă unde va merge această creștere ? Țările producătoare nu au interesul să ridice prea mult licitațiile, căci supralicitațiile ar putea determina țările importatoare să recurgă mai curînd decît credeau la energia nucleară, să revină parțial și temporar la cărbune. Pe termen lung, Occidentul are mijloacele de a înlocui petrolul din Orientul Mijlociu și de a face să scadă tensiunea pe piață. Dar în prezent, și fără îndoială pînă la începutul deceniului viitor, el va continua să depindă de petrolul arab. Consumul în petrol al Europei occidentale va fi de aproximativ 800 milioane tone în 1975. Or, Marea Nordului nu va furniza decît ceva mai mult de 10 la sută. În ceea ce privește țările Golfului, politica de boicot pe care ele o practică în prezent se repercutează într-o măsură mică asupra economiei lor. Ele exportă mult mai mult decît importă. Ele dispun, de altfel, de o masă monetară impresionantă. Astfel, veniturile petroliere ale Arabiei Saudite au atins — în 1973 — 4,3 miliarde dolari și se estimează că ele vor atinge 20 miliarde dolari în 1975. Aceasta, în cazul în care producția este reluată la nivelul din octombrie 1973. Inutil să mai adăugăm că aceste sume colosale îi conferă o mare forță de manevră financiară. Dar cum pot fi utilizate aceste sume în scopurile unei dezvoltări economice ? Cum pot fi cheltuite ? În 1972, guvernul de la Riad nu a reușit să consacre mai mult de 60 la sută din bugetul său anual unor investiții și este de presupus că acest procentaj va scădea în 1973—1974, creșterea volumului bugetar fiind de 73 la sută față de 1972—1973. Țară slab populată (mai puțin de 6 milioane de locuitori pe o suprafață de 1 750 000 km²), ea are nevoi limitate. Leagăn al Islamului, păzitor al locurilor sfinte, Riadul este mai înclinat spre austeritate decît spre societatea de abundență. O producție curentă de 8 milioane de barili pe zi ar satisface nevoile sale. Planul cincinal în curs a fost deja mult depășit. Arabia produce îndeosebi pentru țările industrializate ale Occidentului. Cererile japoneze și americane cresc fără încetare. Constrînsă să-și amplifice exporturile, Arabia se află confruntată cu

Manevre în Marea Egee

Înaltul comandament al forțelor militare grecești a dat publicității un comunicat în care este menționat incidentul intervenit între forțele grecești și cele turcești, la 28 martie, cu prilejul manevrelor aeriene ale N.A.T.O.

Comunicatul precizează că „bombardiere turcești, care încercau să pătrundă în spațiul aerian al Greciei pentru a efectua exerciții de tragere în nordul Mării Egee, au fost interceptate și constrînse de către avioanele de vînătoare grecești să părăsească spațiul aerian".

Documentul menționează că Grecia a interzis prezența avioanelor turcești în spațiul aerian grec și a prevenit comandamentul interaliat al N.A.T.O. de la Napoli că această interdicție se aplică, de asemenea, avioanelor turcești care participă la manevre ale N.A.T.O.

„Comandamentul forțelor militare aliate de la Napoli, se arată în comunicat, a recomandat guvernului Turciei să continue exercițiile sale în Marea Neagră, ținînd cont, potrivit regulamentului militar al N.A.T.O., că Marea Egee este considerată ca o mare aflată sub controlul naval grec și, ca atare, toate forțele navale aliate din Marea Egee depind de comandamentul forțelor navale grecești".

Comunicatul sublinază că manevrele N.A.T.O., care urmau să continue pînă la 30 martie, au fost întrerupte ca urmare a acestui incident.

(După agenția **France Presse**)

multe probleme spinoase. Ea este plătită cu o monedă (dolarul) supusă unor fluctuații îngrijorătoare. (Noua paritate a rialului în raport cu dolarul a trecut de la 1 dolar = 4,5 SR la 1 dolar = 3,73). Ea a trebuit, ca și alte țări producătoare, să ceară compensații pentru pierderile cauzate de devalorizările monedei americane în 1971 și 1973. Mai devreme sau mai tîrziu, ea va trebui să revizuiască natura schimburilor între țările consumatoare ale emisferei nordice și țările Golfului și să ia în considerare plata unor redevențe petroliere nu numai în dolari, dar și în bunuri de echipament și mijloace de dezvoltare. În cauză se află însă ansamblul raporturilor între țările industrializate și țările subechipate.

Arabia Saudită ar dori să-și diversifice economia. Ea suferă de pe urma tuturor incovenientelor monoproducției și aspiră să treacă la economia multiplă. Ea nu poate face aceasta, în măsură apreciabilă, din cauza lipsei de personal calificat. Această lipsă se repercutează negativ asupra dezvoltării agriculturii și industriei.

Situația agriculturii preocupă foarte mult guvernul de la Riad. Dacă extracția petrolului și a gazului natural intervine într-o proporție de 52 la sută în structura produsului național brut (P.N.B.), agricultura și pescuitul reprezintă 6 la sută. Or, aceste două activități folosesc 58 la sută din mîna de lucru. Un plan general de revalorificare a țării este în curs de aplicare. Proiectele agricole depind de punerea în valoare a resurselor hidraulice. Se pare că în Arabia Saudită apa există în cantități suficient de mari. Au fost executate lucrări importante : 1) în regiunea Wadi Jizan, unde a fost construit în mai 1971 un baraj care a permis irigarea a 14 000 ha ; 2) oaza Al-Ahsa, unde suprafața cultivată a crescut de la 8 000 la 20 000 ha ; 3) programul denumit „Faycal Model Settlementscheme", care vizează să „sedentarizeze" o mie de familii de beduini nomazi.

Construirea de uzine de desalinizare a apei de mare capătă o însemnătate deosebită în perspectiva unei valorificări agricole. În 1971, a fost inaugurată la Djeddah o stație de desalinizare și alta este în curs de construire la Khabar. Aceasta din urmă va alimenta cu apă cinci orașe ale respectivei provincii. Industrializarea va avea ca merit principal ridicarea nivelului de viață, trecînd, în același timp, cu buretele peste surplusul disponibilităților financiare. Opera de industrializare cade în sarcina societății naționale „Petromin". Aceasta este un organism semipublic care, din 1962, are misiunea de a valorifica resursele petroliere și miniere ale Arabiei, fie sub formă de participare, fie prin exploatare directă. Activitățile sale se desfășoară în numeroase domenii. „Petromin" a pus la punct mai multe proiecte din sectorul petrochimiei. În cursul anilor, „General Petroleum and Mineral Organization" a depășit progresiv cadrul activităților sale, pentru a deveni o societate polivalentă care, ea singură sau în cooperare cu societăți private, exploatează, produce, comercializează, formează personal, asistă și administrează. Ea este avangarda promovării industriale a Arabiei Saudite. Unul din directorii săi, prințul Saud al-Faisal, ministrul adjunct al petrolului, a pus la punct un program de acțiune pentru următorii cinci ani. „Petromin" va constitui un „departament de evaluare a proiectelor", va crea, sub numele de „International Trade and Marketing Co.", o societate însărcinată cu producția și comercializarea și va întemeia un centru responsabil cu formarea de personal.

Subsolul peninsulei este bogat în diverse minerale. Potrivit ministrului saudit al petrolului, Yamani, „cercetările au stabilit existența a 27 de minerale importante și care pot fi exploatate. Planurile elaborate permit să se prevadă că noile resurse minerale vor asigura, în mai puțin de 10 ani, 30 la sută din resursele totale ale bugetului saudit". S-a descoperit cupru la Jebel Sayid, la nord-est de Djeddah ; zăcămîntul de aici este evaluat la 6 milioane tone și mineralul este superior celui din minele canadiene și chiliene. De asemenea, s-au găsit cărbune lîngă Shagra, apreciabile cantități de barită în regiunea Ber Adwah, în sudul țării, mari zăcăminte de minereuri de fosfat în nord, în apropiere de Tarif, argint, aur și plumb în regiunea Dwadmi. Geologii au certificat faptul că în muntele Hyad, în zona Sawawine și Houba, se găsesc minereuri radioactive. La Wadi Fatima a început deja exploatarea minereurilor de fier. Uzina de la Djeddah are o producție anuală de 40 000 tone de fier.

O dezvoltare industrială sau de orice altă natură în Arabia Saudită este condiționată de amenajarea mijloacelor de transport. Planul actual consacră 5,575 miliarde riali pentru construirea de drumuri. Rețeaua de drumuri va trebui să atingă 4 313 km în 1975. Aceasta va scoate din somnolența lor regiuni și localități despre care, în prezent, nu se știe decît că există.

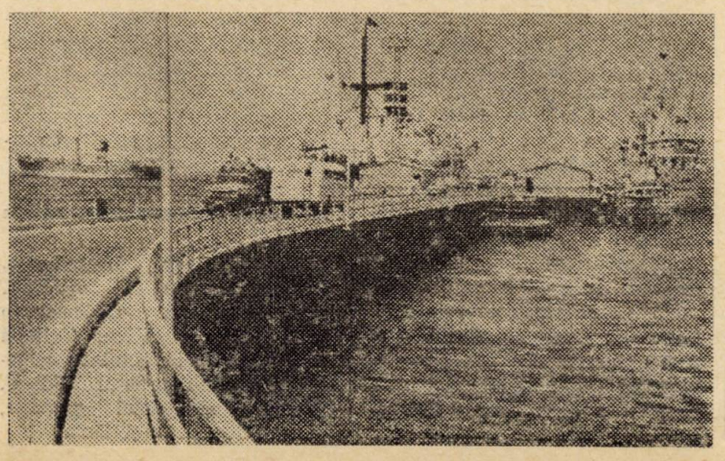

Portul Djeddah la Marea Roșie : centru comercial al Arabiei Saudite și tradițional loc de popas al pelerinilor în drum spre Mecca

PROFIL

JAMES CALLAGHAN

ministrul afacerilor externe al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

Născut la 27 martie 1912 la Portsmouth, James Callaghan, a avut o copilărie dificilă (tatăl său, prim-maistru la Royal Navy, a murit la cîțiva ani după nașterea lui). Dar, după terminarea studiilor secundare, i se oferă posibilitatea de a ocupa, în 1929, un post de funcționar administrativ în domeniul taxelor și impozitelor. În această perioadă, începe să militeze în cadrul sindicatelor și intră în legătură cu mișcarea muncitorească. În timpul celui de-al doilea război mondial, între 1939-1945, activează în cadrul marinei. După război, este ales membru în Parlament ca deputat de Cardiff. Între anii 1947-1950, este numit secretar parlamentar al ministrului transporturilor, iar din 1950 pînă în 1951 este secretar parlamentar și financiar în Ministerul Marinei.

James Callaghan deține, în 1964, în primul cabinet Wilson, postul de ministru de finanțe. Se angajează cu atîta convingere în politica de apărare a lirei sterline, încît consideră imposibilă rămînerea sa la Finanțe cînd, în noiembrie 1967, moneda este devalorizată. Trecut la Ministerul de Interne, are, în noua sa funcție, dificila misiune de a face față primelor manifestări ale crizei nord-irlandeze. Între timp, o altă criză îi amenință cariera : cînd, în primăvara anului 1969, Wilson pregătește o legislație anti-greve, Callaghan ia deschis partea sindicatelor împotriva cabinetului. Înfruntarea cu primul ministru este foarte dură, dar se încheie cu un compromis.

În cadrul guvernului laburist format la 5 martie de Harold Wilson, portofoliul afacerilor externe i-a fost încredințat lui James Callaghan.

La 19 martie, ministrul a prezentat în Camera Comunelor principalele probleme ale politicii externe a noului guvern laburist. El s-a referit cu prioritate la faptul că negocierile din 1970 privind intrarea în Piața comună și acordurile realizate atunci trebuie rediscutate, dar „nu într-un spirit de critică destructivă, ci într-unul de realism constructiv". El a menționat că pe continentul european relațiile Angliei nu trebuie limitate la „cei nouă" și s-a pronunțat pentru o mai largă cooperare internațională.

POSTA REDACTIEI

Petru Pălivan, Deva ; Ștefan Bădescu, com. Șiria, jud. Arad. Statele vizitate de secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în perioada de la Congresul al IX-lea al P.C.R., sînt : Bulgaria, Cehoslovacia, R. P. Chineză, R.P.D. Coreeană, Cuba, R. D. Germană, Iugoslavia, Mongolia, Polonia, Ungaria, Uniunea Sovietică, R. D. Vietnam, Republica Africa Centrală, Algeria, Argentina, Austria, Belgia, Columbia, Congo, Costa Rica, Ecuador, Egipt, Finlanda, Franța, R. F. Germania, Guineea, India, Irak, Iran, Italia, Liban, Libia, Liberia, Luxemburg, Maroc, Olanda, Pakistan, Peru, San-Marino, Siria, S.U.A., Sudan, Tanzania, Turcia, Venezuela, Zair, Zambia. La 26 mai 1973, cu prilejul călătoriei în Italia și San-Marino, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o vizită solemnă la Vatican. De asemenea, șeful statului român a avut o întrevedere cu președintele Senegalului, cu prilejul escalei efectuate la Dakar, la întoarcerea din vizita făcută în toamna anului 1973 în unele țări din America Latină.

Viorel Cozma, Brașov. Puteți primi lămuririle necesare pentru întrebările 1 și 3 adresîndu-vă revistei „Viața economică". În legătură cu baza Guantanamo, găsiți răspuns în Declarația Ministerului de Externe al Cubei, punctul 5, publicată în revista noastră nr. 4/1974. Acest ultim răspuns se adresează și cititoarei **Jana Cohn, Moinești.**

Cristina Lăpușneanu, București. După cum ați observat, revista noastră nu se ocupă de probleme ale cinematografiei și sportului. Vă sugerăm să vă adresați revistei „Cinema" și ziarului „Sportul".

Marin Preda, com. Topliceni, jud. Buzău. Cifra corectă este 114.

Sahel

Emilian Brebu, Timișoara. Sahel este regiunea Africii tropicale situată între sudul Saharei și zona unde media anuală a precipitațiilor este de 800—1 000 de mm. Zona Sahelului — **în fotografie** — se extinde asupra următoarelor șase țări africane : Senegal, Mauritania, Mali, Volta Superioară, Niger și Ciad (numai jumătate — 5 300 000 kmp. — din suprafața acestor țări constituie zona Sahelului). Pe aceste întinderi imense ploile nu cad, în mod normal, decît în perioada mai—octombrie. Proasta lor repartiție, neregularitatea lor cît și gradul ridicat de evaporare nu oferă, în fapt, decît foarte scurte perioade de vegetație (între 40 și 130 de zile pe an). Cea mai neînsemnată dereglare în regimul ploilor are repercusiuni grave și imediate. Aceasta este și una din cauzele secetei despre care revista noastră a scris în nr. 35/1973. Sezonul ploios a fost în 1972 și mai deficitar față de anii precedenți. Perioada vegetației active a plantelor cultivate a scăzut de la 40 de zile la zero în nordul Nigerului, de la 80 la 65 zile la Fort-Lamy (Ciad), de la 100 la 55 zile la Kaolack (Senegal). Drept rezultat, campania agricolă 1972/1973 s-a soldat cu un deficit de ordinul a 600 pînă la 700 000 tone cereale. În ce privește șeptelul, pierderile sînt estimate la 30—40 la sută, proporția atingînd 80—90 la sută la Tombuctu și Gao (în sudul statului Mali).

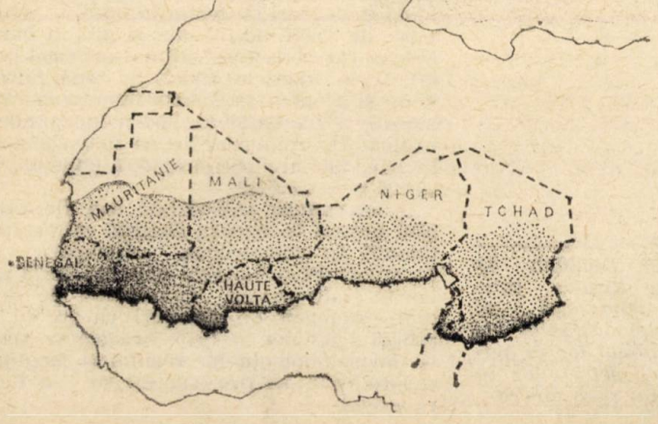

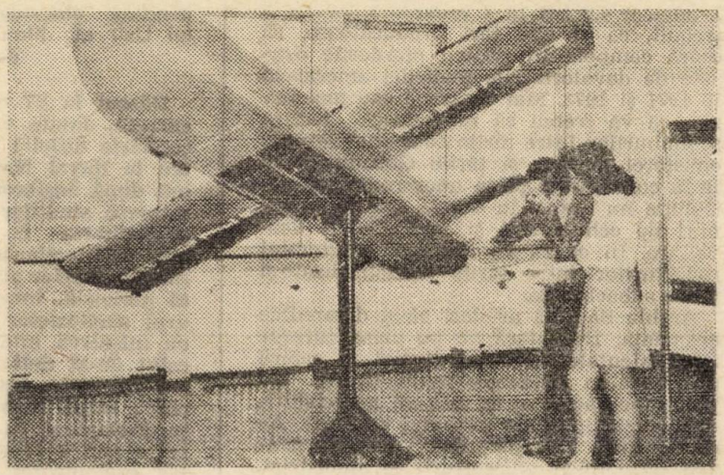

Pavel Stănescu, Reșița. Informația dv. este exactă. Un astfel de aparat — extinctorul zburător — a fost proiectat de Institutul de tehnică cosmonautică, E.R.N.O., din Bremen (R. F. Germania), în colaborare cu directorul postului central de pompieri din Frankfurt și cu producători de substanțe de stingere a incendiilor. În cazul unor incendii mari (de păduri, de pildă), 12 din corpurile zburătoare — lungi de 4,6 m, în greutate de 750 kg și dirijate de rachete **(în fotografie)** — urmează să fie lansate, imediat unul după altul, în direcția focarului incendiului. Printr-un sistem de autodirijare electronică, aparatul ajunge la 20-30 metri deasupra focului, de unde, automat, aruncă 500 kg de substanță de stingere direct în flăcări. Extinctorul zburător poate fi utilizat pe orice vreme, are o rază de acțiune de 8 km, la o viteză de 100 m pe secundă, iar după terminarea acțiunii aterizează cu parașuta.

Aurel Iliescu, București. La primele întrebări veți primi răspuns prin poștă. În legătură cu laburiștii, vă sugerăm consultarea articolelor publicate în numerele trecute ale revistei.

Vlad Tomescu, Brașov. Schimbările în Consiliul de Miniștri al R. D. Vietnam, în urma sesiunii ordinare a Comitetului Permanent al Adunării Naționale, sînt următoarele : **Le Thanh Nghi,** vicepremier, deține în prezent și funcția de președinte al Comitetului de Stat al Planului ; **Nguyen Con,** vicepremier, însărcinat cu problemele construcțiilor de mașini, deține în prezent și funcția de ministru al construcțiilor de mașini și metalurgiei ; **Tran Huu Duc,** ministru, a fost numit vicepremier însărcinat cu afacerile interne ; **Phan Trong Tue** a fost eliberat din funcția de ministru al comunicațiilor și transporturilor și numit vicepremier, însărcinat cu problemele financiare, comerciale și bancare ; **Nguyen Van Loc** a fost eliberat din funcția de vicepreședinte al Comitetului Central pentru agricultură și numit președinte al Comisiei guvernamentale de control, în locul lui Nguyen Thanh Binh ; **Dang Thi** a fost numit președinte al Comisiei Naționale guvernamentale pentru reunificare ; **Duong Bach Lien,** ministru adjunct al comunicațiilor și transporturilor, a fost numit ministru al comunicațiilor și transporturilor ; **Dinh Duc Thien,** fost ministru al construcțiilor de mașini și metalurgiei, va primi o altă funcție ; **Nguyen Lam,** fost președinte al Comisiei de stat pentru prețuri, va primi o altă funcție. În cadrul aceleiași sesiuni, la propunerea Secretariatului general, Comitetul Permanent al Adunării Naționale a hotărît înființarea funcției de director al Biroului Comitetului Permanent al Adunării Naționale și l-a numit pe **Dinh Tri,** membru al Secretariatului Comitetului Permanent al Adunării Naționale, în această funcție.

Szekely Imre, Hunedoara. Regele Hussein al Iordaniei are, din prima căsătorie, o fată, prințesa Aliya. Ceilalți patru copii ai săi sînt : prințul Abdullah, prințul Feisal, precum și două gemene, prințesele Aisha și Zein.

POSTA REDACȚIEI

M. P. L. A.

Florin Coman, București. Pe frontul african, trupele colonialiste portugheze suferă înfrîngere după înfrîngere. Recent, un comunicat al M.P.L.A. anunța că, la sfîrșitul lunii martie, au fost capturați de forțele mișcării un administrator portughez, Fernando Manuel De Oliveira, și adjunctul său, Raul Lopes Rodrigues, în centrul administrativ de la Alto Sunda din extremul nord al teritoriului Cabinda. De asemenea, au fost făcuți prizonieri, în cursul operațiunilor M.P.L.A. în regiunea Mikonje, cincisprezece militari portughezi. Ei au fost dezarmați și apoi eliberați — relevă comunicatul. Comunicatul precizează, totodată, că atacul forțelor M.P.L.A. de la 24 și 25 martie împotriva localității fortificate Mikonje a provocat dușmanului grele pierderi în oameni, materiale și vehicule.

Ștefan Cioraianu, Craiova. Nu dispunem de informații privind administrarea orașelor cambodgiene la care vă referiți.

Sima Valeriu, com. Poieni, jud. Cluj. Vă mulțumim pentru aprecieri.

1. Monseniorul Antonio Anoveros, episcop de Bilbao, care a provocat recenta controversă dintre episcopatul spaniol și guvern, a părăsit la 15 martie Madridul pentru a-și petrece cîteva zile într-o familie de prieteni, la Malaga, unde a fost o vreme episcop auxiliar. A precizat la plecare că nu știe exact cît va dura această vacanță.

În ce privește raporturile biserică-stat, acestea trebuie imediat reevaluate — s-a hotărît la reuniunea Consiliului de Miniștri ce a avut loc în aceeași zi la palatul Pardo, sub președinția generalului Franco. Ministrul informațiilor, Pio Cabanillas, a subliniat cu acest prilej că, după evenimentele petrecute recent în Spania, este necesară „adaptarea acestor raporturi la realități". N-a indicat, însă, prin ce modalități Concordatul din 1953, care, de fapt, nici n-a fost pomenit ca atare, ar putea fi revizuit sau total schimbat.

2. În legătură cu problema relațiilor siriano-israeliene, vă sfătuim să urmăriți în continuare articolele din revista noastră, ca și din presa cotidiană.

Visarion Olteanu, Pitești; Mariana Paraschiv, București. **1.** În legătură cu recentele evenimente din Uganda, am scris la această rubrică în nr. 15/1974. **2.** Reuniunea la care vă referiți a avut loc la Kampala, capitala Ugandei. Este vorba de sesiunea Consiliului Ministerial al Organizației Unității Africane (O.U.A.), la nivelul miniștrilor de externe. În ședința de la 2 aprilie a.c., aceștia au adoptat ordinea de zi pentru cea de-a 22-a sesiune a Consiliului Ministerial al O.U.A., ordine de zi care cuprinde, între altele, situația din Orientul Apropiat, petrolul, sesiunea O.N.U. cu privire la dezvoltare și materiile prime, negocierile Africii cu Piața comună, crearea unui fond special de asistență pentru Republica Guineea-Bissau, aflată în război cu Portugalia, precum și adoptarea unui buget anual al O.U.A. Vă prezentăm, **în fotografie**, un aspect al celei de-a 22-a sesiuni a Consiliului Ministerial al O.U.A. Președintele ugandez Idi Amin se adresează sesiunii. În planul doi: Nzo Ekangaki, secretar general al O.U.A., Simbananiye, ministrul de externe al Burundi și președinte în exercițiu al sesiunii, funcționari ai Secretariatului O.U.A.

Ion Neacșu, Ploiești. În legătură cu problema care vă interesează, iată cîteva amănunte. În momentul de față, sînt în fază înaintată tratativele pentru încheierea unui contract de 25 milioane lire sterline pentru dezvoltarea și sprijinirea lansării unui satelit orbital de probă (macheta în **fotografie**); suma urmează să fie acordată de Organizația vest-europeană pentru cercetări spațiale (ESRO) unui consorțiu format din 5 companii internaționale, în frunte cu firma britanică „Hawker Siddeley". Se așteaptă ca satelitul să fie lansat în 1976, fiind considerat ca o verigă a programului de comunicații prin satelit al ESRO.

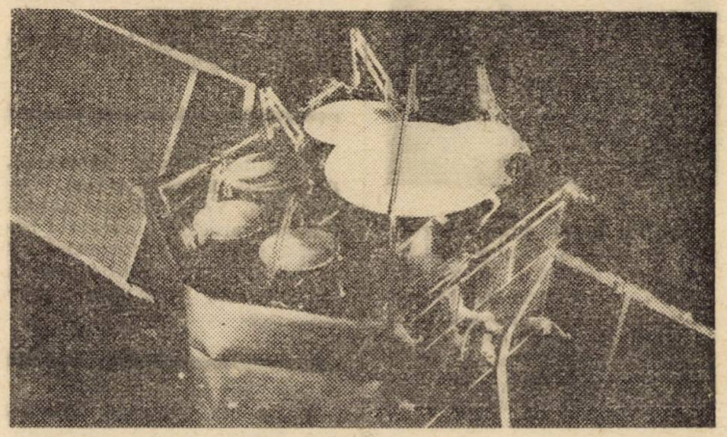

Demisia lui Elazar

Iancu Muscelcanu, Constanța. Demisia generalului David Elazar a intervenit ca urmare a primului raport — publicat la 2 aprilie de comisia însărcinată cu examinarea unor aspecte privind războiul arabo-israelian din octombrie 1973 — care atribuie șefului statului major al armatei responsabilitatea pentru erorile și neglijențele din primele zile ale războiului. „Cu cel mai mare regret — se arată în raport — am ajuns la concluzia că șeful statului major poartă o răspundere personală în desfășurarea evenimentelor din ajunul războiului, ca și în ce privește evaluarea situației și starea pregătirii armatei". Raportul a cerut, de asemenea, generalului Eliyahou Zeira, șeful serviciilor de informații militare, să părăsească armata, adăugînd că primul ministru, Golda Meir, nu este răspunzător de eșecurile înregistrate în primele zile ale războiului. Generalul Moshe Dayan, ministrul apărării, nu este, potrivit raportului, decît „parțial răspunzător". Anchetatorii comisiei precizează că generalul Dayan nu a putut acționa în deplină cunoștință de cauză, ci bazîndu-se pe informațiile care i-au fost transmise de șeful serviciilor de informații ale armatei și de șeful statului major. Comisia reamintește că generalul Shmuel Gonen, comandant al frontului de sud, a fost suspendat pînă la încheierea anchetei. În răspunsul pe care l-a citit în fața Consiliului de Miniștri, generalul Elazar se declară „victimă a unei nedreptăți", subliniind că ministrul apărării răspunde pe timp de pace de toate planurile operaționale și numai pe timp de război hotărîrile cele mai importante sînt luate de șeful statului major. „În aceste condiții, arăta David Elazar, nu pot fi declarat unicul responsabil al hotărîrilor luate în ajunul războiului. Cu atît mai mult, cu cît generalul Dayan, în timpul primelor două ore prețioase ale dimineții de 6 octombrie, s-a opus mobilizării generale".

POSTA REDACȚIEI

Ernest Imre, com. Hoghiz, jud. Brașov. 1. Henry Kissinger s-a născut, la 27 mai 1923, în Germania. În Statele Unite ale Americii s-a stabilit în 1938, devenind cetățean american în 1943. S-a căsătorit, la 6 februarie 1949, cu Ann Fleischer. Din această căsătorie are doi copii : Elizabeth 15 ani și David 12 ani. În 1964, a divorțat. De curînd, la 30 martie 1974, Henry Kissinger s-a căsătorit a doua oară. Actuala lui soție, Nancy Maginnes — 39 de ani — **în fotografie** — a lucrat ca asistentă în domeniul cercetărilor, pentru fostul guvernator al New York-ului, Nelson Rockefeller. Ceremonia căsătoriei civile s-a desfășurat într-un cadru intim, la Arlington, în apropiere de Washington. Date suplimentare în legătură cu activitatea sa, găsiți în nr. 38/1973, la rubrica „Profil".

2. Între cele două țări există relații diplomatice la nivel de ambasadă.

3. Nu dispunem încă de informațiile solicitate.

Achilina Mihail Ivanovici, București, Petre Popescu, Roșiorii de Vede. Vă mulțumim pentru aprecierile adresate revistei noastre. În legătură cu problema care vă interesează, nu deținem informații suplimentare.

Radu Maxim, com. Băcești, jud. Vaslui, pune la dispoziția celor interesați revista „Lumea", numerele : 34, 37, 38, 40-45, 51 (1972), 3, 6-10, 13-16, 20, 21, 24-27, 30, 33-35, 37-46, 48-52 (1973), 1-14 (1974).

Traian Caramatescu, sat Ostrovul Mare, com. Gogașu, jud. Mehedinți. În primul rînd, să eliminăm o confuzie. Pierre Juillet lucra în aparatul Palatului Elysée, unde funcționează președinția Republicii ; era consilierul și colaboratorul cel mai apropiat al președintelui Pompidou. Președinte al Consiliului de Miniștri, care funcționează la palatul Matignon, este — pentru a treia oară din iulie 1972 — Pierre Messmer. În ceea ce privește întrebarea dv. referitoare la Jacques Chaban-Delmas, acesta a precedat pe Pierre Messmer în fruntea Consiliului de Miniștri (21 iunie 1969 — 5 iulie 1972). Repetatele lui declarații, privitoare la unele intenții programatice de ordin social, au produs oarecare nemulțumire în zonele mai conservatoare ale mișcării gaulliste, iar apariția în acea perioadă a unor afaceri care aruncau anumite umbre asupra vieții publice au indispus zone ale electoratului. Inițiativa lui de a prezenta, în primăvara 1972, în Adunarea Națională, o declarație de politică generală, care a obținut aprobarea masivă a Adunării, a fost considerată — de observatori, dar și în cercuri oficiale — ca o tentativă personală de a-și consolida poziția prin solicitarea (și obținerea) a ceea ce putea fi privit ca echivalentul unui vot de încredere.

După demisia cabinetului său, trei luni mai tîrziu, Chaban-Delmas s-a consacrat obligațiilor sale de primar al orașului Bordeaux și de deputat, continuînd, bineînțeles, în ciuda unei voite discreții, să fie una din figurile marcante ale formației gaulliste U.D.R. La congresul de astă toamnă al acestei formații, doi foști prim-miniștri — Chaban-Delmas, considerat ca reprezentant al unor preocupări de ordin social ale mișcării, și Michel Debré, privit de mulți ca purtătorul de strictă ortodoxie al concepției generalului de Gaulle despre o Republică „pură și dură", inflexibilă în raporturile ei internaționale — s-au bucurat de un succes deosebit. Ceea ce nu înseamnă, în mod necesar, divergențe de felul celor la care se referă uneori comentatorii politici... și întrebarea dumneavoastră.

După cum știți, Jacques Chaban-Delmas este actualmente candidat la succesiunea lui Georges Pompidou în fruntea Republicii Franceze și se bucură, în competiția prezidențială, de sprijinul oficial al U.D.R.

La celelalte întrebări, vă vom răspunde cu alt prilej.

Cristina Popa, Iași. Pînă în acest moment, Scotland Yardul nu a reușit să clarifice motivele care l-au determinat pe Ian Ball să încerce răpirea prințesei Anne. Dar cercetările efectuate pe baza indicațiilor furnizate de atentator, au dus la unele descoperiri destul de importante. Astfel, în mica localitate Silverdale, situată la 15 km de Sandhurst — școala militară unde căpitanul Mark Phillips este instructor — a fost descoperită mica vilă de țară, care ar fi urmat să fie folosită ca ascunzătoare pentru prințesă, dacă răpirea ar fi reușit. De asemenea, într-o altă mică localitate, Camberley, aflată tot la 15 km de Sandhurst, la sediul unei companii de asigurări s-a găsit mașina de scris la care, conform analizelor efectuate de poliție, a fost bătută scrisoarea de răscumpărare adresată reginei și recuperată imediat după eșuarea acțiunii de răpire. Conform presei britanice, Ian Ball, autorul atentatului, a folosit mai multe nume. El și-a dat numele de John Williams pentru închirierea mașinii care i-a folosit la atentat și cel de Van der Fluis, pentru închirierea casei. Tot presa britanică publică știrea că, în luna octombrie, deci cu o lună înaintea căsătoriei, a fost recepționată o amenințare de răpire a prințesei, dar care nu a fost luată în considerare.

V. Florea. Constanța. Nu dispunem de date oficiale cu privire la pierderile înregistrate de Egipt și Siria în timpul conflictului armat din octombrie 1973. Vom reveni, însă, cînd vom fi în posesia lor.

C.I. State, București. 1. Este dificilă adaptarea în alfabetul latin a pronunției corecte a unor nume arabe. În ce privește numele președintelui libian, presa de limba franceză a optat pentru formula Moamar El Kadhafi, iar cea de limbă engleză pentru Moamer El Geddafi. Revista noastră a folosit transcrierea Kadhafi (folosită, de altfel, și de presa arabă în limba franceză), ca fiind mai apropiată de pronunția arabă. Pentru a unifica însă transcrierea apărută în presa română, am optat și noi pentru formula Moamer El Geddafi.

2. Articolele publicate în nr. 4 și 5 ale revistei, ca și răspunsul de la Poșta redacției din nr. 6, au răspuns, sperăm, întrebării pe care ne-o adresați în legătură cu intenția de unificare tunisiano-libiană.

Teodor Florin, Tulcea. Nu există date suplimentare privind declarația senatorului Edward Kennedy la care vă referiți.

Grigore Cîmpeanu, Orăștie. Redacția nu dispune de numere ale revistei care ar putea fi expediate cititorilor. Anunțînd că doriți nr. 50/1969, sperăm să vă putem fi de folos.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

PENTRU BENEFICIARII INTERNI ŞI PENTRU EXPORT

Aurul alb al industriei româneşti — ALUMINIUL!

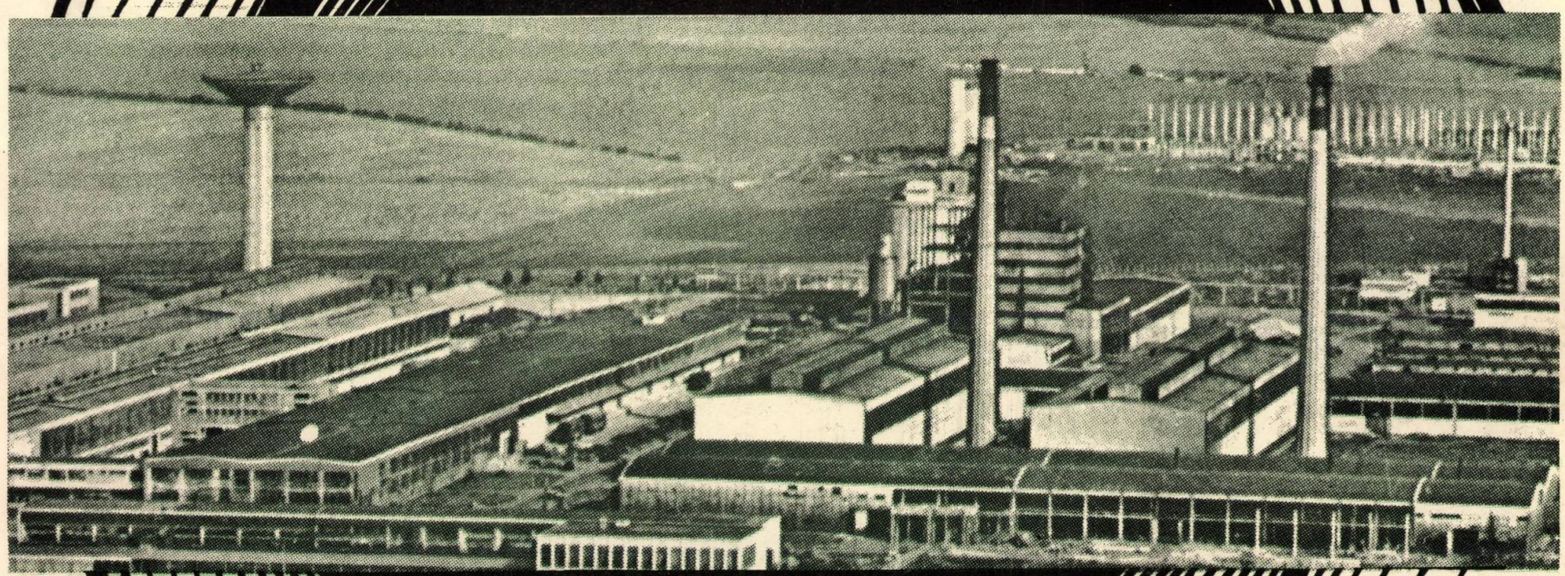

uzina de aluminiu

SLATINA

fabrică o gamă foarte largă de produse extrudate şi trase, bare deschise şi închise, cabluri electrice de diferite diametre — simple şi împletite, elemente de plafon fonoabsorbante, ţevi de aluminiu pentru irigaţii, elemente decorative, bunuri de larg consum

Centrala industrială pentru metale neferoase şi rare

SLATINA — judeţul OLT, str. Piteştilor nr. 116

Lei 2

Flexibile, uşoare, cu luciu plăcut, trainice, nu se decolorează, fibrele poliesterice produse de

COMBINATUL DE FIBRE SINTETICE

iaşi

ŞOS ŢUŢORA Nr. 27

terom®

Excelente pentru diverse prelucrări în articole pentru femei şi bărbaţi precum şi pentru diverse articole de uz casnic

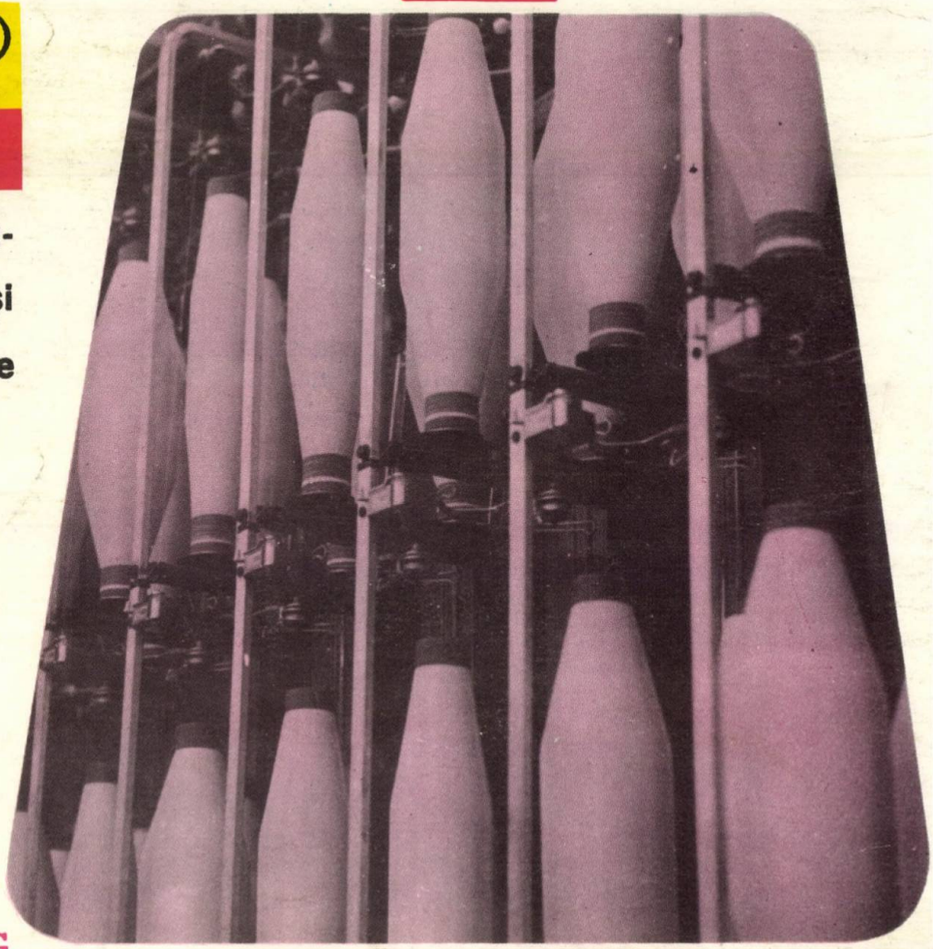

Dintre produse recomandăm:

FIBRE ŞI FIRE POLIESTERICE TIP LÎNĂ ALBĂ • TIP LÎNĂ NEAGRĂ PALĂ • TIP LÎNĂ ALBĂ TĂIATĂ • TIP LÎNĂ NEAGRĂ TĂIATĂ • TIP LÎNĂ PALĂ CU PILLING REDUS • TIP LÎNĂ TĂIATĂ CU PILLING REDUS • TIP BUMBAC • TIP IN

tel. 13320, 1332
telex. 022250

LUMEA

Nr. 17 18 aprilie 1974

ROLUL PARLAMENTARILOR ÎN DEZVOLTAREA COLABORĂRII INTERNAȚIONALE

PARIS
Campania prezidențială

•

TEL AVIV
Situația politică

•

Interviuri • 1000 + 1
Puncte de vedere

reportaj pe glob

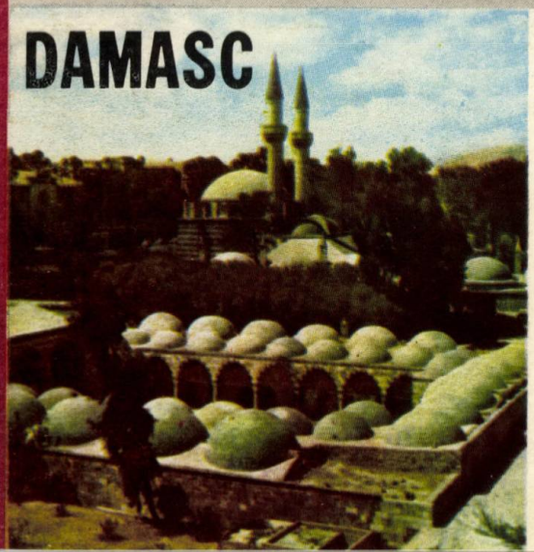

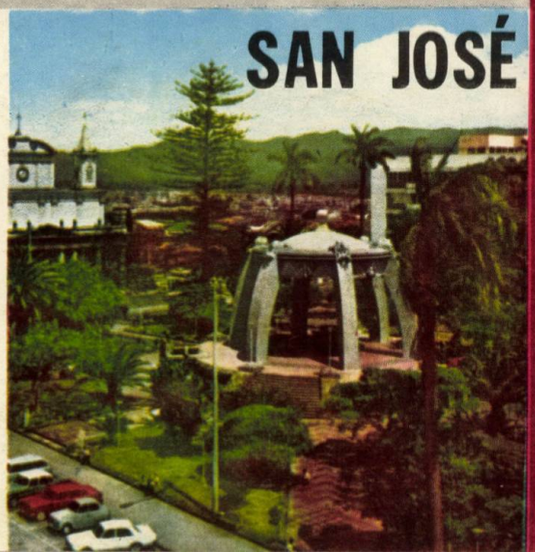

SERIAL - Rose Kennedy. Memorii [V]

Conducătorul delegației economice din Trinidad-Tobago, Eugenio Moore, consilier economic al primului ministru

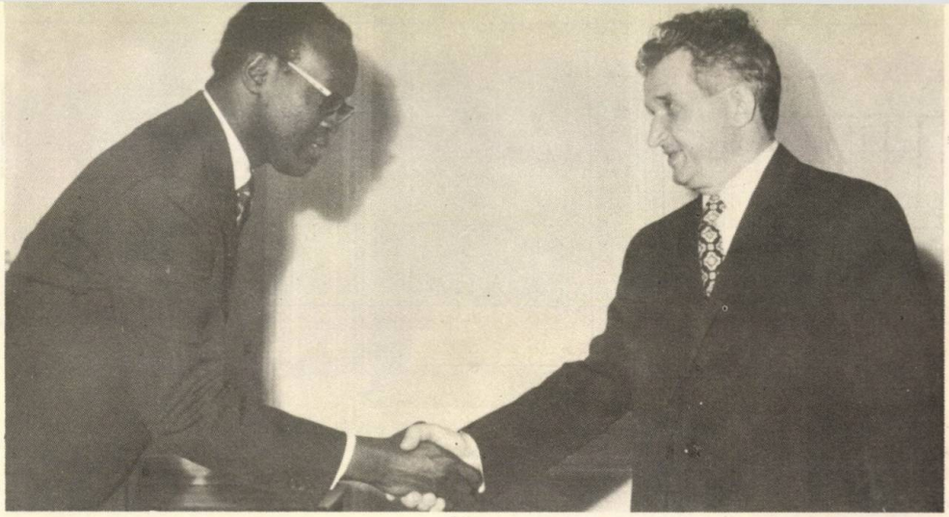

Secretarul pentru comerț al Statelor Unite ale Americii, Frederick Dent

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Delegația Comitetului de Eliberare al Organizației Unității Africane (O.U.A.), condusă de ministrul de externe somalez, Omar Arteh Ghalib, președintele în exercițiu al Comitetului

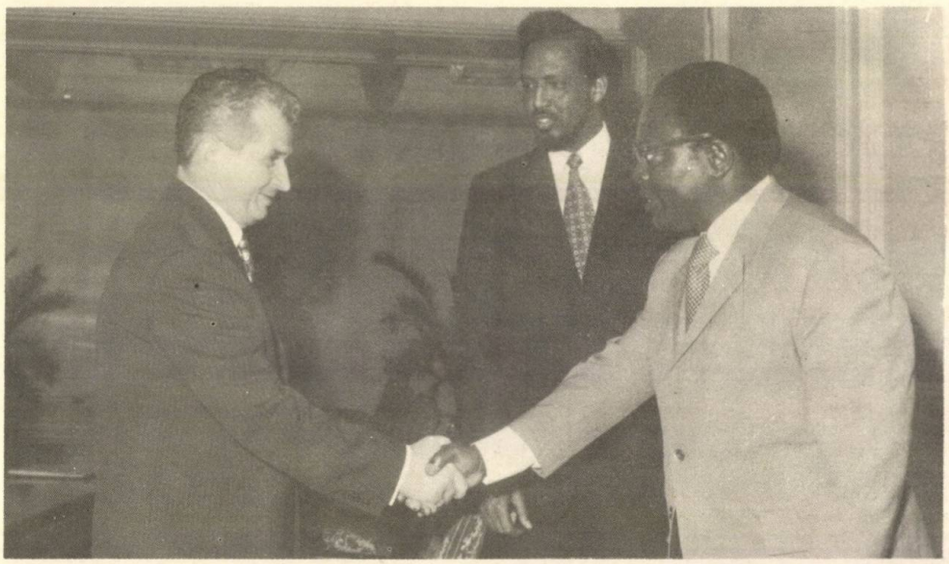

Tovarășul Umberto Terracini, senator, membru al Direcțiunii Partidului Comunist Italian

LUMEA

17 (547)

18 aprilie 1974

SESIUNEA UNIUNII INTERPARLAMENTARE

Vocația internațională a Bucureștiului. Ion Cârje 2

Convorbiri cu :

– G. S. Dhillon 3

– Pio Carlo Terenzio 4

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Comisia Economică O.N.U. pentru Europa în sesiune la București. Ilie Șerbănescu 5

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Sesiunea extraordinară a O.N.U. Necesitatea democratizării relațiilor economice internaționale. C. Traian 6

– Oportunitatea sesiunii extraordinare 7

Franța. Campania prezidențială. Florica Șelmaru 19

Tel Aviv. După demisia Goldei Meir. Ion Madoșa 21

SINTEZE

Politica externă a României – o politică consacrată cauzei socialismului, progresului și păcii în lume. Ilie Olteanu 8

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ : ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund :

Omar Arteh Ghalib 10

Frederick B. Dent 11

Sakina El Sadat 11

Yusuf Alawy 12

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Praga. Convorbiri ungaro-cehoslovace. Constantin Prisăcaru 13

Sofia. Curs pozitiv în relațiile bulgaro-irakiene. Constantin Amariței 13

Havana. Delegații din patru continente. Mihai Fabian 14

Pekin. Intensă activitate diplomatică. Ilie Tecuță 14

Phenian. Propuneri constructive. Ștefan Florescu 15

REPORTAJ PE GLOB

Timp și ritm la San José. Anca Voican 16

De la Damasc la Tabqa. Mioara Georgescu 17

1000 + 1 22-23

SERIAL

Memorii (V). Rose Fitzgerald Kennedy 24

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ 26-29

PROFIL

Suvanna Fuma 29

POȘTA REDACȚIEI 30-32

CABINETUL DE PARTID SIBIU

SAPTAMINA

10-16 aprilie

miercuri

– **Primul ministru al Australiei, Gough Whitlam,** a anunțat **organizarea de alegeri anticipate.** El a cerut, de asemenea, guvernatorului general al țării, John Robert Keer, să dizolve ambele Camere ale parlamentului.

– **La Praga a sosit, într-o vizită oficială de prietenie, delegația de partid și guvernamentală a R. P. Ungare condusă de Janos Kádár, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U.**

– Irakul și Marea Britanie au convenit să restabilească relațiile diplomatice la nivel de ambasadă.

joi

– Golda Meir, primul ministru al Israelului, a prezentat șefului statului, Ephraim Katzir, demisia sa din fruntea cabinetului.

– **Regele Hussein al Iordaniei,** însoțit de premierul Zeid El Rifai, **a sosit la Riad într-o vizită oficială în Arabia Saudită.** El a examinat împreună cu regele Feisal mutațiile care au intervenit în ultima vreme în evoluția situației din Orientul Apropiat, stadiul relațiilor bilaterale, alte probleme interesînd lumea arabă.

– **La Moscova a sosit într-o vizită oficială,** la invitația C.C. al P.C.U.S., a Prezidiului Sovietului Suprem și a guvernului sovietic, **o delegație de partid și guvernamentală condusă de Hafez Al Assad, președintele Republicii Arabe Siriene, secretar general al Partidului Baas Arab Socialist.**

vineri

– S-au încheiat vizitele oficiale întreprinse de Janos Kádár în Cehoslovacia, Todor Jivkov în Irak și Hafez Al Assad în Uniunea Sovietică.

– **Houari Boumediene,** președintele Consiliului Revoluției, președintele Consiliului de Miniștri al Algeriei, **a sosit la Havana, într-o vizită oficială în Cuba.**

– **Președintele Richard Nixon s-a întîlnit la Casa Albă cu Andrei Gromiko,** ministrul sovietic al afacerilor externe, care ia parte la lucrările actualei sesiuni extraordinare a Adunării Generale a O.N.U.

sîmbătă

– **Ministrul afacerilor externe al României, George Macovescu,** luînd cuvîntul în cadrul sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U., **a expus poziția țării noastre în problemele materiilor prime și dezvoltării.**

– **Henry Kissinger a conferit, la Washington, cu generalul Hikmat Chehabi, șeful serviciilor de informații militare al Siriei, asupra modalităților de realizare a unei dezangajări a trupelor siriene și israeliene din zona Înălțimilor Golan.**

– Premierul desemnat al Belgiei, **Leo Tindemans, l-a informat pe regele Baudouin asupra eșecului încercărilor sale de a alcătui un nou guvern.**

– **Alexei Kosighin,** membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., **a avut o întrevedere cu Fam Van Dong,** membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam, primul ministru al guvernului R. D. Vietnam. Au fost discutate probleme de interes comun, precum și unele probleme internaționale.

duminică

– **Libanul a cerut oficial convocarea Consiliului de Securitate al O.N.U.,** în legătură cu deteriorarea situației de la frontiera sa, în urma raidurilor întreprinse de forțele israeliene asupra unor localități libaneze de frontieră.

– Cu primirea de către președintele israelian, Ephraim Katzir, a unei delegații a Partidului Muncii au debutat, propriu-zis, consultările ce urmează să aibă loc între președinte și liderii principalelor formațiuni politice ale țării, în vederea formării unui nou cabinet.

luni

– **Forțele armate din Niger, conduse de locotenent-colonelul Seyni Kountie,** șeful Statului Major, **au preluat puterea în stat, înlăturînd guvernului președintelui Hamani Diori.**

– Vicepreședintele C.C. al P.C. Chinez, premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, **Ciu En-lai, a avut o convorbire cu Fam Van Dong,** membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, primul ministru al guvernului R.D. Vietnam, aflat la Pekin în fruntea unei delegații.

marți

– **La palatul Marii Adunări Naționale s-au deschis lucrările sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare. Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a rostit, în fața celor aproximativ 400 de reprezentanți din peste 60 de țări ale lumii, o importantă cuvîntare.**

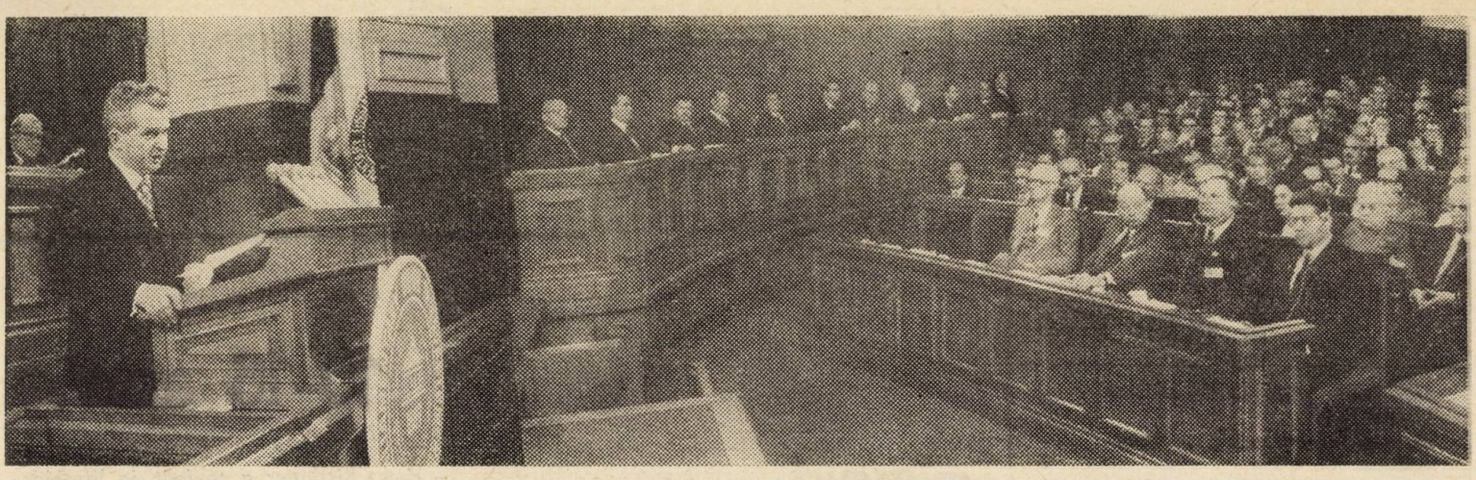

Președintele Nicolae Ceaușescu la tribuna sesiunii Uniunii Interparlamentare

Vocația internațională a Bucureștiului

Săptămîna aceasta, Capitala patriei noastre găzduiește două importante manifestări internaționale — sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare și sesiunea Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite.

Factori de răspundere ai Uniunii Interparlamentare au relevat, în convorbirile avute cu redactorii noștri (convorbiri pe care le reproducem în acest număr), că actuala sesiune de primăvară întrunește un număr record de participanți — personalități marcante ale vieții politice din peste 60 de țări ale lumii, de pe toate meridianele globului.

Este pentru prima oară cînd Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite organizează o sesiune în afara sediului ei permanent de la Geneva.

Toate acestea mărturisesc interesul și considerația popoarelor lumii față de patria noastră socialistă, față de politica sa internă, consacrată edificării noii orînduiri, menite să descătușeze larg energiile creatoare ale întregii națiuni, să asigure bunăstarea întregului popor, față de politica sa externă dedicată celor mai înalte idealuri de pace și înțelegere internațională, de promovare a principiilor înaintate ale relațiilor dintre state, de făurire — cu participarea tuturor și în folosul tuturor — a unei lumi mai bune și mai drepte.

Alegerea Capitalei patriei noastre drept gazdă a acestor importante manifestări internaționale — a altor reuniuni care s-au desfășurat la București — confirmă, pe de altă parte, cursul nou intervenit în climatul politic internațional, marcat de tendința spre democratizarea relațiilor între națiuni și popoare, de introducerea în practica vieții internaționale a unor norme și metode care să asigure participarea cît mai largă a țărilor lumii la desfășurarea evenimentelor, la succesul acțiunilor majore consacrate păcii, securității și colaborării. Sînt, de altfel, cunoscute inițiativele și eforturile țării noastre, care, împreună cu alte state, militează pentru instaurarea unui climat democratic în desfășurarea manifestărilor internaționale, pentru introducerea unor norme și reguli ca principiul rotației, al discuțiilor libere, pe picior de egalitate, al consensului în adoptarea de hotărîri și recomandări, pentru degajarea acelor idei și concluzii care corespund intereselor generale ale tuturor participanților.

Această poziție decurge din viziunea de ansamblu a României socialiste asupra organizării relațiilor între state, care se cer așezate ferm pe principiile noi ale respectului independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, eliminării forței și amenințării cu forța ca mijloc de rezolvare a diferendelor și litigiilor, respectării dreptului sacru al fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale.

Sentimentele de stimă, considerație și simpatie față de România socialistă, față de președintele ei, au fost confirmate de interesul remarcabil de care s-a bucurat cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința inaugurală a sesiunii Uniunii Interparlamentare.

Apreciind că lucrările sesiunii vor contribui la mai buna cunoaștere reciprocă, la dezvoltarea contactelor și a relațiilor dintre parlamente, dintre factorii politici ai țărilor participante, la progresul eforturilor generale pentru instaurarea, pe planeta noastră, a unei lumi mai bune și mai drepte, președintele Nicolae Ceaușescu sublinia : „O importanță deosebită are faptul că sesiunea reunește parlamentari din țări cu orînduiri sociale diferite, reprezentînd opinia publică de pretutindeni, năzuințele tuturor popoarelor de a pune cu hotărîre capăt vechii politici, de a inaugura o eră nouă a relațiilor interstatale, bazate pe principii de egalitate și democratice. Subliniez în mod deosebit aceasta, pornind de la faptul că, în condițiile de astăzi, opinia publică și reprezentanții ei, masele largi populare din toate țările joacă un rol tot mai mare în determinarea evoluției politice mondiale, în promovarea păcii și colaborării. Tocmai ca rezultat al intensificării activității politice în viața internațională a maselor populare, a afirmării tot mai puternice a voinței popoarelor de a se dezvolta liber și nestînjenit, în lumea de astăzi s-au produs și se produc profunde transformări revoluționare, sociale și naționale, mari mutații în raportul de forțe mondial, au loc o serie de procese pozitive în direcția destinderii și colaborării".

„Viața arată — a relevat șeful statului român — că în soluționarea acestor mari probleme ale lumii contemporane un rol de cea mai mare importanță revine parlamentelor. Ele au un cuvînt hotărîtor în orientarea politicii externe a guvernelor, în împlinirea năzuințelor maselor populare de a trăi într-un climat de destindere, colaborare și pace, în promovarea în viața internațională a unor relații noi, democratice, de egalitate între popoare. De aceea, considerăm că parlamentarilor din toate țările le revine datoria să acționeze mai ferm și consecvent pentru a determina guvernele, cercurile conducătoare să promoveze o politică conformă cu interesele vitale ale tuturor popoarelor, să țină seama, în întreaga lor activitate, de cerințele dezvoltării contemporane spre o lume mai bună și mai dreaptă. Parlamentele, Uniunea Interparlamentară pot face mult pentru mobilizarea opiniei publice în fiecare țară și în întreaga lume în lupta împotriva tendințelor anacronice din politica mondială, pentru accentuarea destinderii și pentru întronarea unor raporturi noi, de egalitate, stimă, încredere reciprocă și colaborare fructuoasă între toate națiunile".

În această apreciere regăsim afirmarea concepției partidului și statului nostru, potrivit căreia soluționarea trainică și justă a marilor probleme care confruntă lumea de astăzi reclamă participarea activă la viața internațională a tuturor țărilor, a celor mai largi forțe sociale și politice, a opiniei publice, a tuturor popoarelor, chemate să determine evoluția lumii contemporane în conformitate cu interesele și idealurile lor supreme.

Am avut prilejul să scriem despre modul în care lumea este văzută de la București : cu încredere, cu simpatie și respect, cu sentimente de admirație pentru eforturile înaintării sale spre o eră de pace, prosperitate și progres. Nu putem decît să ne bucurăm că lumea privește spre București cu sentimente de încredere, simpatie și respect, apreciind nu numai tradițiile ospitalității poporului nostru ci, mai ales, eforturile sale neobosite de a se conecta la cele mai înaintate tendințe ale lumii, de a fi parte integrantă a acestei lumi în continuă devenire spre o eră de pace, prosperitate și progres.

Ion Cârje

Sesiunea Uniunii Interparlamentare

La Palatul Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, își desfășoară în aceste zile lucrările sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare. Onorată cu prezența președintelui Nicolae Ceaușescu, care a rostit în ședința inaugurală o importantă cuvîntare, reuniunea din capitala României, țară care se numără printre membrii fondatori ai Uniunii, este o manifestare internațională de mare prestigiu și largă rezonanță, ea prilejuind parlamentarilor din 62 de țări dezbaterea unor probleme de cea mai stringentă actualitate.

După ședința inaugurală, reuniunea a trecut la dezbaterea pe comisii a : problemelor politice, ale securității internaționale și dezarmării ; problemelor parlamentare, juridice și ale drepturilor omului ; problemelor economice și sociale ; problemelor privind educația, știința și cultura ; problemelor privind teritorii neautonome și problemelor etnice.

Importanța reuniunii, semnificația dezbaterilor sale în contextul politic internațional actual, rolul parlamentelor în promovarea unei rodnice colaborări și înțelegeri internaționale, modul în care este privită activitatea pe plan extern a României — toate aceste probleme și altele au fost abordate de redactorii revistei „Lumea" în convorbirile avute cu personalități marcante aflate la București cu prilejul sesiunii în curs a Uniunii Interparlamentare.

Publicăm în acest număr opiniile președintelui ad-interim al Consiliului Interparlamentar și al Comitetului Executiv al Uniunii Interparlamentare, G.S. Dhillon, și ale secretarului general al Uniunii Interparlamentare, P.C. Terenzio.

În numărul următor al revistei vom publica, în continuare, opinii ale participanților la lucrările sesiunii

Președintele Nicolae Ceaușescu se întreține cu participanți la lucrările sesiunii

„Sîntem foarte mulțumiți că reuniunea beneficiază de ospitalitatea României"

G. S. Dhillon

președintele ad-interim al Consiliului Interparlamentar

Sosit în București la sfîrșitul săptămînii trecute și, evident, solicitat de activitățile preliminare, în perspectiva deschiderii lucrărilor conferinței de primăvară a Uniunii Interparlamentare, președintele acestei organizații internaționale, dl G. S. Dhillon, a avut amabilitatea de a găsi răgazul necesar unei convorbiri.

Interlocutorul nostru ne-a expus aprecieri asupra activității și rolului Uniunii Interparlamentare, asupra posibilităților acestei organizații de a contribui, pe căi specifice, la promovarea securității și cooperării internaționale.

„Reuniunea interparlamentară — **a spus dl Dhillon** — este prima dintre cele două întîlniri în plen care au loc în fiecare an. Activitatea grupurilor afiliate Uniunii continuă, de altfel, și între aceste conferințe, de toamnă și de primăvară, ori de cîte ori se stabilește o temă asupra căreia este oportun să purtăm dezbateri și, eventual, să adoptăm recomandări. O astfel de reuniune, foarte fertilă, a dezbătut, cu cîteva săptămîni în urmă, combaterea poluării Mediteranei. Au participat toate grupurile parlamentare ale țărilor riverane, fiind invitați, ca observatori, parlamentari din orice țară interesată. Vom examina, la București, rezultatele acestei inițiative.

Ordinea de zi de aici este, însă, mult mai cuprinzătoare, urmînd a fi discutate, în comisii, criza energetică, consecințele economice și sociale ale exploziei demografice, intensificarea eforturilor vizînd limitarea și apoi încetarea cursei înarmărilor, educarea tineretului în spiritul înțelegerii, cooperării și păcii internaționale și alte teme de importantă majoră".

În continuare, discuția a abordat semnificația activităților Uniunii, posibilitățile ei de a contribui la ameliorarea climatului politic internațional.

„Din cele spuse pînă acum — **a apreciat interlocutorul nostru** — rezultă, cred, unul din fenomenele de primă importanță, acela că avem preocupări comune, că aceste preocupări, asupra cărora dialogăm, sînt probleme esențiale ale epocii noastre. Influențarea climatului politic se exercită, simultan, în două moduri : pe de o parte, prin faptul că membrii Uniunii sînt, în țările respective, factori politici cu o certă pondere ; pe de altă parte, prin aceea că dezbaterea acestor teme de către parlamentari din numeroase țări, degajarea unor consensuri contribuie la mobilizarea opiniei publice în sprijinul cauzelor dezarmării, păcii și securității, respectării drepturilor omului".

În încheiere, G. S. Dhillon a relevat contribuția adusă de România la activitățile Uniunii Interparlamentare.

„Sînt extrem de satisfăcut de cooperarea existentă între Uniune și grupul român, extrem de activ, contribuind constructiv la deliberările reuniunilor noastre.

Sîntem cu toții foarte mulțumiți că actuala conferință beneficiază de ospitalitatea României. Primele mele constatări în privința organizării sînt cît se poate de favorabile".

Mihai Matei

Sesiunea Uniunii Interparlamentare

„România — un rol pozitiv și constructiv"

Pio Carlo Terenzio

secretar general al Uniunii Interparlamentare

Răspunzînd cu amabilitate invitației noastre de a vorbi despre lucrările actualei sesiuni de primăvară a Uniunii Interparlamentare, dl Pio Carlo Terenzio sublinia :

— Este pentru prima oară, după 15 ani, cînd lucrările unei sesiuni a Uniunii Interparlamentare se desfășoară într-o țară est-europeană. Faptul că această, i-am putea spune, premieră are loc în România nu este deloc întîmplător. El demonstrează marele interes pe care-l manifestă față de țara dv. statele membre, ca urmare a locului pe care România îl deține în cadrul organizației. Sînt prezente la lucrări peste 60 de delegații, participă circa 400 de parlamentari între care opt președinți de Adunări Naționale, precum și o serie de parlamentari, care sînt și miniștri. Este cea mai numeroasă participare la o sesiune de primăvară din istoria Uniunii Interparlamentare, fapt explicabil și prin împrejurarea că manifestarea are loc în România.

— Sîntem martori, astăzi, ai unor eforturi perseverente pe plan internațional în direcția făuririi unei lumi mai bune și mai drepte, a edificării unui climat de pace, înțelegere și colaborare. Care este ponderea Uniunii Interparlamentare în materializarea acestor năzuințe ?

— Uniunea Interparlamentară este prima organizație politică internațională. Ea a fost creată spre sfîrșitul secolului al XIX-lea, cînd devenise evidentă necesitatea unei apropieri între parlamentarii din diferite țări, ca rezultat al dezvoltării schimburilor economice și culturale. Astfel, în 1889, din inițiativa englezului William Randal Cremer și a francezului Frederich Passy, are loc prima conferință interparlamentară. Este denumită Uniunea Interparlamentară în 1894, cînd devine organizație permanentă.

Potrivit statutelor sale, Uniunea Interparlamentară are drept scop favorizarea contactelor personale între membrii tuturor parlamentelor, constituiți în grupuri naționale, și reunirea lor în vederea unor acțiuni comune urmărind stimularea colaborării între statele cărora le aparțin, îndeosebi prin sprijinul acordat obiectivelor Națiunilor Unite, întărirea și dezvoltarea instituțiilor reprezentative, precum și a operei de pace și de colaborare între popoare.

Pînă la al doilea război mondial, organizația noastră a fost, mai ales, — deși Libia, S.U.A. și Canada au fost și ele membri fondatori — organizație europeană. După al doilea război mondial, însă, în special odată cu cucerirea independenței naționale a majorității fostelor colonii africane, Uniunea Interparlamentară și-a lărgit considerabil compoziția, ca și cîmpul de acțiune. Astăzi, organizația poate fi considerată un fel de O.N.U. parlamentar. De altfel, problemele discutate la Națiunile Unite sînt abordate și în sesiunile Uniunii Interparlamentare. Mai mult chiar : am adus în discuție problema păcii în Asia de Sud-Est (octombrie 1973), precum și cea privind securitatea și cooperarea europeană, probleme ce nu sînt înscrise în dezbaterile de la Națiunile Unite. De asemenea, am fost prima organizație care a inclus printre membrii săi Republica Democrată Germană și R.P.D. Coreeană.

Sînt doar cîteva exemple care vă pot da o idee despre spiritul de universalitate al organizației.

Uniunea Interparlamentară nu are caracter guvernamental ; ea ocazionează confruntări de opinii și puncte de vedere, ajutînd la elucidarea și cristalizarea unor idei și deziderate. Acestea, prin caracterul și importanța lor, pot determina tendințe noi și deplasări în opinia publică internațională în direcția păcii și colaborării între popoare. Dacă rezoluțiile pe care le adoptăm nu au caracter obligatoriu, ele au însă o valoare moral-juridică. Eficacitatea Uniunii este dată de faptul că grupurile naționale sînt formate din oameni politici influenți în țările respective, care, fiecare în parte, urmăresc pe plan național realizarea recomandărilor noastre.

— Pe plan european s-au conturat tot mai pregnant, în ultimul timp, o serie de tendințe pozitive vizînd procesul de destindere, de amplificare și diversificare a cooperării. Cum este prezentă Uniunea Interparlamentară la aceste evoluții ?

— Ideea privind organizarea unei sesiuni speciale dedicată problemelor securității și cooperării în Europa s-a născut la Caracas, în aprilie 1971, și a fost reluată în toamna aceluiași an, la Paris. Numai două luni mai tîrziu, s-a reunit un comitet pregătitor, prezidat de președintele grupului român, care a hotărît recomandarea unei conferințe dedicată securității și cooperării europene. Ea a avut loc, după cum știți, în ianuarie 1973, la Helsinki. Actul final adoptat la Helsinki a conținut în preambul marile principii ce trebuie să guverneze relațiile internaționale, ca și propuneri specifice în domenii ca securitatea și cooperarea economică, științifică, culturală, educativă, schimburile de persoane și informații. Noi, parlamentarii, am demonstrat la Helsinki cum, numai în șase zile, se poate realiza un consens asupra unui mare număr de probleme interesînd securitatea și cooperarea internațională.

— În calitatea dv. de secretar general al acestei organizații, sînteți, credem, cel mai în măsură să ne vorbiți despre organizarea actualei sesiuni de primăvară...

— Mai întîi, cîteva cuvinte despre organizarea Uniunii Interparlamentare. Sediul organizației se află la Geneva. Conferința, forul suprem al Uniunii, se desfășoară, însă, de fiecare dată, în capitala altei țări, pentru că legăturile care se creează între parlamentarii diferitelor țări, contactele stabilite duc la o mai bună cunoaștere reciprocă. Iată de ce ne deplasăm continuu. Celelalte organisme ale Uniunii sînt Consiliul interparlamentar, organul politic, format din cîte doi reprezentanți ai fiecărei țări membre, Comitetul executiv, organ administrativ, format din 11 membri aleși pe regiuni geografice, și Biroul interparlamentar, aparat tehnic și de execuție. Examinarea problemelor și întocmirea proiectelor de rezoluții, trimise spre aprobare conferinței, o fac comisiile de studiu, permanente sau temporare.

În prezent, la București se întrunesc, în ședințe publice, cinci comisii permanente de studiu : 1) Comisia pentru studierea problemelor politice, securității internaționale și dezarmării ; 2) Comisia pentru studierea problemelor parlamentare, juridice și drepturile omului ; 3) Comisia pentru studierea problemelor economice și sociale ; 4) Comisia pentru educație, știință și cultură ; 5) Comisia pentru teritoriile neautonome și studiul problemelor etnice. Așadar, pe lîngă problemele aflate permanent în atenția dezbaterilor noastre, ca limitarea și încetarea cursei înarmărilor, la București sînt abordate și o serie de probleme extrem de actuale în societatea contemporană : criza de energie, relațiile economice internaționale, problema populației, lupta împotriva poluării, educarea tineretului în spiritul înțelegerii internaționale și al păcii.

— Cum apreciați contribuția țării noastre la activitatea acestui for, la concretizarea țelurilor sale ?

— România, după cum știți, a participat la lucrările celei de a treia conferințe interparlamentare, care a avut loc la Roma, în 1891.

În ce privește grupul român, acesta a participat cu regularitate și constructiv la lucrările Uniunii Interparlamentare, avînd un reprezentant în Comitetul executiv. Amintesc, de asemenea, că, din inițiativa României, Uniunea Interparlamentară a discutat unele probleme majore, ca, de pildă, cooperarea economică regională (1970), consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor (1972), principiile fundamentale care trebuie să guverneze relațiile dintre state (1973). O mărturie a rolului pozitiv și constructiv al României stă și în faptul recent al încredințării președinției grupului pregătitor al reuniunii parlamentare de la Helsinki unui român.

Apreciez ca excelente pregătirile făcute la București în vederea unei optime desfășurări a lucrărilor actualei sesiuni. Succesul ei se va datora, în mare măsură, acestei bune organizări.

Rodica Dumitrescu

Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa în sesiune la București

Actuala sesiune a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, găzduită începînd de azi pînă la 29 aprilie de Capitala țării noastre — deși se înscrie în procedura obișnuită de convocare anuală a sesiunilor acestei organizații, nedeosebindu-se, din acest punct de vedere, de celelalte 28 precedente — are, totuși, un caracter și o semnificație aparte : este prima sesiune ale cărei lucrări au loc în afara sediului de la Geneva al Organizației.

Desfășurarea la București a sesiunii actuale este urmarea unei inițiative românești, aprobată, anul trecut, în unanimitate de membrii Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa. În concepția țării noastre, organizarea, pe rînd, de către țările membre doritoare, a sesiunilor Comisiei, precum și a altor organizații și organisme regionale, europene sau mondiale — ca, de altfel, în general, întronarea principiului rotației în practica organizării și conducerii procedurale sau executive a reuniunilor internaționale — răspunde dezideratelor unei participări active, pe bază de egalitate, a tuturor statelor la viața internațională. Este o manifestare a poziției și acțiunii consecvente a României în direcția instaurării ferme, în raporturile dintre state, a înaltelor principii de etică, morală și echitate, care călăuzesc întreaga politică externă a țării noastre, în direcția democratizării relațiilor internaționale.

Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa (C.E.E./O.N.U.) a fost înființată, la 28 martie 1947, de către Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite (E.C.O.S.O.C.), avînd, potrivit mandatului său, ca obiective principale : reconstrucția economică a Europei ; creșterea nivelului activității economice europene ; consolidarea legăturilor economice ale țărilor europene între ele și cu alte țări ; efectuarea de anchete și studii asupra problemelor economice cu care țările membre sînt confruntate și asupra evoluției economice a acestor țări, cu degajarea tendințelor de lungă durată ; colectarea, evaluarea și difuzarea de informații cu caracter economic, tehnic și statistic, editarea de publicații corespunzătoare.

Din C.E.E./O.N.U. fac parte : Albania, Austria, Belgia, Marea Britanie, Bulgaria, R.S.S. Bielorusă, Canada, Cehoslovacia, Cipru, Danemarca, Elveția, Finlanda, Franța, Republica Democrată Germană, Republica Federală Germania, Grecia, Irlanda, Islanda, Italia, Iugoslavia, Luxemburg, Malta, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia, Turcia, R.S.S. Ucraineană, Ungaria și U.R.S.S.

Potrivit mandatului său, în realizarea obiectivelor stabilite, Comisia acționează în conformitate cu principiile Organizației Națiunilor Unite și nu poate lua nici o măsură care să vizeze o anumită țară, fără asentimentul guvernului respectiv. Conform practicii încetățenite în cadrul activităților Comisiei, deciziile se adoptă prin consens.

C.E.E./O.N.U. se întrunește o dată pe an, în sesiunea sa plenară, care reprezintă principalul organ de lucru al Comisiei. Lucrările sesiunii sînt conduse de un birou format din președinte și vicepreședinte, aleși pe un an, dar care, prin realegere, își pot menține posturile și în anul următor. Pentru dezbaterea și adoptarea de măsuri în legătură cu unele probleme specifice, legate de activitatea diferitelor sectoare economice, au fost create 15 organe subsidiare principale, precum și aproximativ 100 de grupe de lucru, de studii și de experți. Organul permanent al Comisiei este Secretariatul, condus de un secretar executiv, care pregătește și organizează reuniunile Comisiei și care menține contactul cu guvernele țărilor membre în vederea aplicării prevederilor diferitelor decizii și rezoluții.

De-a lungul existenței sale, Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa a constituit un instrument eficient pentru desfășurarea activității de cooperare economică între guvernele țărilor membre. Ea a oferit posibilitatea conlucrării într-un cadru instituțional adecvat, în vederea găsirii de soluții corespunzătoare pentru problemele tehnice sau de politică generală cu care sînt confruntate țările continentului european. Într-un document editat de O.N.U., cu prilejul sărbătoririi a 25 de ani de la înființarea Comisiei, se spune : „De peste un sfert de veac — într-o regiune care asigură trei sferturi din producția mondială de bunuri și servicii, ale cărei schimburi reprezintă două treimi din comerțul mondial și care cuprinde state avînd sisteme economice și sociale diferite și aflate în diverse stadii de dezvoltare — Comisia Economică pentru Europa a reprezentat pentru guverne un instrument activ de cooperare economică regională în cadrul Națiunilor Unite".

Se cuvine a fi remarcat faptul că, pe parcursul unui anumit număr de ani, în perioada de tensiune politică generată de „războiul rece", Comisia a fost singurul organism care a oferit cadrul unor consultări, pe plan general european, între țări cu sisteme social-politice diferite, în vederea întreținerii și dezvoltării relațiilor lor economice. Ulterior, cînd a început să se facă tot mai puternic simțit cursul spre destindere și cooperare în Europa, Comisia a reprezentat un for internațional apt să contribuie la promovarea și impulsionarea acestui curs. „Astfel — după cum subliniază documentul menționat — C.E.E./O.N.U. a avut rolul de a sprijini eforturile depuse de guverne pentru asigurarea păcii și securității".

În ce privește preocupările concrete ale Comisiei, dacă, în perioada imediat postbelică, accentul a căzut, în mod firesc, pe refacerea economică a Europei, în prezent, eforturile ei sînt îndreptate spre intensificarea cooperării economice între țările membre, spre stabilirea unor legături de durată, spre identificarea și eliminarea obstacolelor din calea comerțului intraeuropean, spre studierea măsurilor susceptibile să stimuleze progresul economic mai rapid al țărilor europene mai puțin industrializate, să faciliteze transferul de știință și tehnologie către acestea. În afara impulsionării schimburilor și cooperării economice europene, în special între țările cu sisteme sociale diferite de pe continent, printre realizările practice ale C.E.E./O.N.U. se înscrie, de pildă, cea privind standardizarea în domeniul transporturilor, care a permis armonizarea reglementărilor și unificarea marcajelor și semnelor de circulație rutieră în Europa, sau organizarea transportului internațional rutier (T.I.R.) pentru anumite produse (în general perisabile), în condițiile unor facilități vamale.

Actualmente, C.E.E./O.N.U. are în atenție întreaga complexitate a aspectelor economice care confruntă continentul european. Pentru dozarea și valorificarea superioară a eforturilor Comisiei, țările membre au convenit asupra unor domenii care să fie considerate prioritare și care să polarizeze, în consecință, preocupările Comisiei : comerțul și cooperarea industrială ; știința și tehnologia ; planificarea pe termen lung ; mediul înconjurător. În acest cadru se înscrie și discutarea temei actualei sesiuni — a 29-a — de la București : „Rolul tehnologiei în dezvoltarea economică a regiunii C.E.E./O.N.U.".

În decursul anilor, România a luat parte activă la lucrările și acțiunile Comisiei, aducîndu-și o contribuție substanțială la realizarea obiectivelor acesteia. În cadrul sesiunilor anuale ale C.E.E./O.N.U., delegațiile române au acționat în direcția adaptării Comisiei la exigențele cooperării economice și tehnico-științifice între țările continentului, formulînd idei și propuneri prețioase în această privință. Pînă în prezent, delegațiile române au inițiat 37 de rezoluții și au participat, în calitate de coautoare, la un număr însemnat de rezoluții introduse de alte țări.

România s-a pronunțat și se pronunță în mod constant pentru întărirea rolului Comisiei în planul colaborării europene în domenii de interes general, considerînd că C.E.E./O.N.U. poate aduce o contribuție dintre cele mai importante la dezvoltarea schimburilor și cooperării economice dintre țările europene, la promovarea destinderii, securității și păcii pe continent.

Ilie Șerbănescu

SESIUNEA EXTRAORDINARĂ A O.N.U.

Necesitatea democratizării relaţiilor economice internaţionale

Corespondenţă din New York de la C. Traian

„Această sesiune extraordinară consacrată problemelor mondiale ale dezvoltării şi, în special, problemelor materiilor prime se distinge prin ceva deosebit de semnificativ. În fapt, este pentru prima oară cînd O.N.U. se ocupă, în mod atît de solemn şi global, de problemele esenţiale ale viitorului nostru comun şi îşi îndreaptă atenţia cu prioritate asupra preocupărilor celor mai vitale ale majorităţii celei mai defavorizate a popoarelor lumii".

Sînt cuvintele cu care ministrul de externe al Coastei de Fildeş şi-a început declaraţia în dezbaterile sesiunii. Le-am redat pentru că ele constituie ceea ce, într-o formă sau alta, a exprimat fiecare din cei aproape 50 de vorbitori care au luat cuvîntul pînă în prezent, inclusiv cinci şefi de stat.

Caracteristica acestor luări de cuvînt, în prima săptămînă a lucrărilor, este profunzimea abordărilor problematicii dezvoltării, care devine astăzi „prioritatea priorităţilor" — după cum se exprima preşedintele algerian Houari Boumediene, la iniţiativa căruia a fost convocată această sesiune.

Reprezentanţii a numeroase ţări în curs de dezvoltare pun în cauză actualul sistem al relaţiilor economice internaţionale. În ampla şi documentata expunere pe care a prezentat-o, preşedintele Boumediene opina că în actuala ordine economică internaţională „toate pîrghiile de comandă sînt în mîinile unei minorităţi de ţări dezvoltate". În acelaşi spirit, ministrul de externe al Iugoslaviei arăta că „ţările în curs de dezvoltare care au păşit cu hotărîre pe calea independenţei economice şi politice nu au fost încă în măsură, în sistemul existent al relaţiilor economice internaţionale, să reducă decalajul care le separă de ţările dezvoltate sau să-şi schimbe substanţial poziţia în relaţiile economice internaţionale, deşi unele dintre ele, chiar în aceste împrejurări, prin propriile eforturi şi cu sacrificii considerabile, au realizat progrese economice".

Luările de cuvînt au adus numeroase fapte şi cifre în ilustrarea acestor aprecieri, exprimînd îngrijorarea marii majorităţi a statelor faţă de instabilitatea termenilor de schimb privind materiile prime şi produsele manufacturate, oscilaţiile mari de preţuri, criza sistemului monetar internaţional, care nu fac decît să agraveze situaţia deja dificilă a ţărilor în curs de dezvoltare. Preşedintele Sierrei Leone, Siaka Stevens, aprecia, de pildă, că „una din cele mai intolerabile situaţii economice în care noi, cei din lumea a treia, ne aflăm de ani de zile este aceea că ţările dezvoltate hotărăsc preţurile materiilor prime şi produselor pe care noi le exportăm lor, precum şi preţurile produselor finite pe care ele ni le exportă nouă ; sînt de părere că una din cele mai importante sarcini ale acestei sesiuni extraordinare este de a găsi căi şi mijloace de a pune capăt acestui act deschis de exploatare economică".

Lista problemelor abordate — şi care vor trebui să-şi găsească rezolvarea — este, desigur, lungă, incluzînd acţiunile societăţilor multinaţionale (care au reuşit să încaseze enorme profituri pe seama ţărilor în curs de dezvoltare), fenomenele de criză din sistemul monetar şi financiar internaţional, politicile inflaţioniste care au afectat cu deosebire ţările în curs de dezvoltare ş.a. De asemenea, într-o formă sau alta, problemele energiei au fost prezente, practic, în intervenţiile tuturor vorbitorilor, relevîndu-se greutăţile pe care recenta criză le-a produs în multe state, în special în curs de dezvoltare. S-a reliefat, din luările de cuvînt ale reprezentanţilor ţărilor în curs de dezvoltare, că aceste ţări au manifestat înţelegere, simpatie sau sprijin faţă de hotărîrile statelor producătoare de petrol. „Vom sprijini — spunea, de pildă, ministrul zambian de externe — toate măsurile care urmăresc să reamintească lumii că explorarea materiilor prime trebuie să aducă beneficii atît furnizorilor cît şi consumatorilor în mod echitabil". Totodată, însă, reprezentanţi ai multor ţări în curs de dezvoltare au scos în evidenţă dificultăţile imediate cu totul deosebite cărora vor trebui să le facă faţă în urma creşterii puternice a preţului petrolului şi au subliniat necesitatea găsirii unor soluţii corespunzătoare. Ministrul zambian releva, spre exemplu, că ţara sa va cunoaşte o sporire cu peste 400 la sută a cheltuielilor valutare, căreia i se va adăuga creşterea, de aşteptat, a preţurilor bunurilor manufacturate importate din ţările industrializate.

De atenţie şi apreciere s-a bucurat, prin conţinutul şi valoarea sa principială, în concordanţă cu deziderateie majore ale contemporaneităţii, poziţia României, expusă în cadrul sesiunii de ministrul român de externe George Macovescu.

În abordarea problemelor privind dezvoltarea — a spus ministrul român — este necesar să se pornească de la realităţile prezente şi de la cauzele care le-au generat, mai precis, de la existenţa, alături de ţările dezvoltate, a unui număr de ţări rămase în urmă din punct de vedere economic şi social, ca urmare a politicii imperialiste, colonialiste şi neocolonialiste. Datorită perpetuării în viaţa internaţională a unor asemenea politici şi practici anacronice, decalajele dintre ţările industrializate şi ţările în curs de dezvoltare, în loc să se reducă, se adîncesc necontenit, spre îngrijorarea profund legitimă a popoarelor. De aceea, reducerea şi pînă la urmă eliminarea acestor decalaje pe plan economic, tehnologic, ştiinţific şi în alte domenii apar astăzi ca o necesitate primordială pentru statornicirea păcii, securităţii internaţionale şi progresului general al omenirii.

Noi raporturi între state, mai drepte şi mai echitabile, trebuie să se afirme în viaţa internaţională. În acest sens, este necesar, după părerea guvernului român, ca un loc central în preocupările sesiunii extraordinare a Adunării Generale să revină elaborării, adoptării şi transpunerii în practică a unui ansamblu de principii noi, universal valabile, care să asigure deplina egalitate în drepturi, respectarea independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecul în afacerile interne, avantajul reciproc, nefolosirea forţei şi a ameninţării cu forţa în acţiunile statelor pentru soluţionarea problemelor privind materiile prime şi dezvoltarea şi, în general, în relaţiile economice şi financiare dintre toate ţările lumii.

În expunerea ministrului român de externe a fost subliniată poziţia consecventă a ţării noastre potrivit căreia este dreptul sacru al fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogăţiile, materiile prime şi resursele sale de energie, spre a fi utilizate în scopul dezvoltării economice şi sociale proprii, al consolidării independenţei şi suveranităţii naţionale, al participării active la cooperarea economică internaţională. Pe de altă parte, a fost relevat faptul că statele lipsite de asemenea resurse sînt în drept să beneficieze, fără discriminare, pe bază de înţelegeri reciproc avantajoase, de materiile prime necesare dezvoltării lor economice şi sociale. România se situează pe poziţia fermă că situaţia din domeniul materiilor prime, surselor de energie, al dezvoltării şi, în general, al relaţiilor economice internaţionale nu trebuie folosită ca mijloc de presiune sau amestec în treburile interne ale altor state.

Asigurarea accesului larg al tuturor popoarelor la cuceririle ştiinţei şi tehnologiei moderne — a spus în continuare ministrul român — constituie o altă cerinţă de bază pentru reducerea decalajelor dintre ţările în curs de dezvoltare şi cele industrializate. O importantă contribuţie ar putea aduce în această direcţie convocarea, sub auspiciile O.N.U., în anii 1978—79, a unei conferinţe mondiale pentru ştiinţă şi tehnologie în slujba dezvoltării, iniţiativă pe care România a promovat-o în mod constant. Aceasta va trebui să reprezinte un moment de răscruce în asigurarea accesului nestînjenit al tuturor ţărilor şi, în primul rînd, al celor în curs de dez-

voltare la această pîrghie de bază a progresului economic și social.

Ministrul de externe al țării noastre a arătat că, în concepția guvernului român, acordurile de colaborare și cooperare bilaterală întemeiate pe principiile noi, democratice ale relațiilor dintre state, reprezintă elemente esențiale pentru utilizarea reciproc avantajoasă a surselor de materii prime, pentru progresul social și economic al țărilor participante la astfel de acorduri.

Referitor la căile de soluționare a problemelor perene ale dezvoltării, s-a subliniat că o pîrghie de mare eficiență o constituie mecanismul prețurilor la materiile prime și relația dintre acestea și prețurile produselor industriale, asigurarea unui raport echitabil între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale.

Expunerea a reafirmat poziția constantă a țării noastre cu privire la necesitatea de a se acționa cu toată fermitatea contra oricăror restricții și bariere artificiale, de a se înlătura orice obstacole și discriminări care grevează relațiile economice internaționale și afectează cauza cooperării, păcii și securității internaționale. Abordînd tematica complexă a materiilor prime și dezvoltării, sesiunea extraordinară trebuie să aibă în vedere, după părerea delegației române, și problemele privind alimentația și produsele agroalimentare. Sînt necesare măsuri de natură să asigure dezvoltarea rapidă a producției agricole și a industriei alimentare în toate țările și, în primul rînd, în țările în curs de dezvoltare care au condiții pentru aceasta. O atenție deosebită se cere a fi acordată problemelor financiare și monetare, intensificării eforturilor la scară națională și internațională pentru asigurarea desfășurării schimburilor comerciale dintre state și a cooperării lor economice în condiții de siguranță și stabilitate.

În general, — a subliniat ministrul român — este necesar ca, în spiritul așezării la baza relațiilor dintre toate statele a normelor fundamentale ale legalității internaționale, soluționarea problemelor majore privind materiile prime și dezvoltarea, ca și a oricăror altor probleme internaționale, la sesiunea extraordinară și în continuare, să se facă cu participarea tuturor statelor și în conformitate cu drepturile și interesele legitime ale tuturor.

După părerea guvernului român, revine actualei sesiuni extraordinare a Adunării Generale sarcina de înaltă răspundere de a face primul pas în direcția stabilirii principiilor și liniilor directoare ale soluționării problemelor privind materiile prime și dezvoltarea, adoptînd, prin consensul statelor membre, documente corespunzătoare în vederea consacrării lor. Sesiunea extraordinară este chemată să prefigureze, în același timp, viitoarele măsuri și acțiuni menite să deschidă o etapă nouă a cooperării statelor în domeniile materiilor prime, energiei și dezvoltării, prin promovarea unor programe de cooperare în scopul explorării, exploatării, punerii în valoare și transportului resurselor existente și descoperirii de noi resurse, cu participarea liberă a tuturor statelor interesate.

Din punctul de vedere al continuării acțiunilor începute, O.N.U. reprezintă forul adecvat pentru dezbaterea și găsirea de soluții problemelor complexe privind materiile prime și dezvoltarea. După părerea guvernului român, un cadru corespunzător pentru atingerea acestor obiective l-ar constitui convocarea, sub egida O.N.U., cu participarea tuturor statelor, a unei conferințe generale pe tema materiilor prime și dezvoltării.

■

Din cuvîntul participanților la dezbateri s-au degajat numeroase opinii și propuneri cu privire la principiile și liniile directoare care vor trebui puse la baza relațiilor economice contemporane, precum și la acțiunile ce urmează a fi întreprinse în vederea soluționării problemelor complexe ale materiilor prime și dezvoltării. Firește, fiecare din propunerile și sugestiile avansate necesită o dezbatere și un stadiu mai aprofundate. În rîndul delegaților la sesiune se manifestă clar conștiința că anvergura și complexitatea problemelor în discuție nu vor permite rezolvarea lor în cele trei săptămîni rezervate lucrărilor sesiunii. Înțelegerea unanimă — care răzbate și în discursurile șefilor de delegații — este că actuala sesiune nu reprezintă decît un prim pas, un început în stabilirea liniilor directoare privind rezolvarea problemelor materiilor prime. Menirea acestei sesiuni, potrivit multor delegații, este să creeze climatul și să mobilizeze voința politică a statelor în vederea inaugurării unei noi etape de cooperare economică între națiuni, în conformitate cu principiile noi, democratice, care se afirmă cu o vigoare mereu crescîndă în relațiile dintre state.

Oportunitatea sesiunii extraordinare

O declarație pentru „Lumea" a ministrului afacerilor externe al României George Macovescu

— Întruniți în cadrul prezentei sesiuni a Adunării Generale, reprezentanții celor 135 de state membre ale O.N.U. sînt angajați în dezbateri vizînd dezvoltarea unei mai drepte cooperări internaționale, în domenii atît de importante pentru progresul economic și social al popoarelor, cum sînt materiile prime și dezvoltarea. Este cunoscut că la sesiunea ordinară precedentă, din toamna anului trecut, s-a hotărît „convocarea în 1975 a unei sesiuni extraordinare a Adunării Generale consacrată dezvoltării și cooperării economice internaționale". Care au fost elementele ce au determinat convocarea prezentei sesiuni și prin ce se deosebește în tematică de viitoarea sesiune extraordinară ?

— Răspunzînd pozitiv inițiativei președintelui Consiliului Revoluției și al Consiliului de Miniștri al Algeriei, Houari Boumediene, de a se convoca în sesiune extraordinară acest important for plenar al Națiunilor Unite, statele membre ale Organizației au recunoscut, implicit, necesitatea urgentă de a se acorda prioritate problemelor dezvoltării și materiilor prime, chestiuni care confruntă toate popoarele lumii.

Evoluția raporturilor economice și comerciale ale țărilor în curs de dezvoltare cu statele industrializate — în special din sfera materiilor prime — incertitudinea și instabilitatea sistemului financiar-valutar și dificultățile apărute în eforturile de așezare a acestui sistem pe baze stabile și juste, criza de energie și perturbațiile provocate de aceasta în viața economică a statelor, în special a celor în curs de dezvoltare, împreună cu tendințele de a se rezolva această criză pe calea unor măsuri paleative, discutarea problemelor economice numai de către cîteva state sînt, după părerea mea, principalele elemente care au contribuit la adoptarea hotărîrii de convocare a sesiunii extraordinare.

Viața economică internațională a fost, desigur, și în trecut afectată de asemenea aspecte negative, dar rareori acestea și-au făcut simțită în mod simultan prezența ca în momentul de față și, mai ales, cu o forță și cu repercusiuni atît de negative. La toate acestea se mai adaugă penuria de produse agro-alimentare, fapt care a determinat escaladarea prețurilor acestora pe piața internațională.

În aceste condiții, trebuia oare să așteptăm sesiunea extraordinară din 1975 pentru a declanșa procesul adoptării unor măsuri corective în direcția angajării unor asemenea evoluții ? Abordînd în detaliu, cu un an mai devreme, problematica complexă a dezvoltării, avem posibilitatea reală a identificării precise a măsurilor ce vor trebui adoptate în viitor pentru reducerea decalajelor economice ce separă în prezent statele în curs de dezvoltare de țările industrializate.

Și pentru a răspunde la cea de-a doua parte a întrebării puse, subliniez că următoarea sesiune extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. se va ocupa de problemele dezvoltării și cooperării economice internaționale, pornind și de la ceea ce se va realiza în actuala sesiune în problemele materiilor prime și dezvoltării. Firește că sesiunea extraordinară din 1975 va fi, într-un fel, o continuare a acestei sesiuni, însă de pe un plan mai înaintat. Mă refer la faptul că, așa cum este de așteptat, în ultima parte a acestei dezbateri, Adunarea Generală va adopta două documente pe baza unor proiecte pregătite de grupul țărilor în curs de dezvoltare — „Declarația asupra creării unei noi ordini economice internaționale" și „Programul de acțiune" — care conțin o serie de principii, linii directoare, precum și măsuri concrete de însănătoșire a vieții economice mondiale. Aceste documente vor fi de un real folos pentru adîncirea procesului de democratizare a relațiilor economice internaționale, pentru punerea raporturilor dintre state pe bazele solide ale dreptului, justiției și eticii internaționale. Documentele menționate vor servi, totodată, grăbirii elaborării unui cod de norme ale comportamentului statelor în cîmpul vast al relațiilor economice, comerciale și monetare internaționale — „Carta drepturilor și obligațiilor economice ale statelor" —, care sperăm să fie adoptată la cea de-a 29-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Politica externă a României — o politică consacrată cauzei socialismului, progresului și păcii în lume (I)

Anul 1974 are pentru întreg poporul român o remarcabilă semnificație politică. Este anul în care România sărbătorește trei decenii de la victoria insurecției naționale antifasciste armate și începutul revoluției populare, este anul celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român.

La 23 August 1974, întreaga națiune română va cinsti cei mai luminoși ani ai istoriei bimilenare a patriei, 30 de ani de istorie socialistă, 30 de ani la capătul cărora poporul român se află în plin avînt pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Parte integrantă a politicii generale a partidului și statului nostru, politica internațională a României socialiste s-a aflat în strînsă unitate dialectică cu politica internă, unitate ce reflectă înalta responsabilitate cu care partidul și statul nostru înțeleg să-și îndeplinească atît îndatoririle naționale, cît și cele internaționale.

În discursul solemn, rostit în fața Marii Adunări Naționale cu prilejul alegerii sale ca întîiul președinte al României, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia :

„Pornind de la faptul că între politica internă și externă există o strînsă unitate dialectică, am acționat permanent pentru înfăptuirea consecventă a directivelor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale privind dezvoltarea relațiilor internaționale ale României, creșterea contribuției sale la cauza progresului social, a colaborării și păcii în lume.

Punem în mod constant la temelia politicii noastre externe dezvoltarea prieteniei și colaborării multilaterale cu toate țările socialiste, extinderea și consolidarea relațiilor cu țările care au pășit pe calea dezvoltării economico-sociale independente, întărirea solidarității cu toate forțele progresiste ; acționăm, totodată, în spiritul coexistenței pașnice, pentru amplificarea raporturilor reciproc avantajoase cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială".

Revelator pentru dinamismul și amploarea politicii noastre externe este faptul că, dacă relațiile diplomatice și consulare ale României cuprindeau, în 1947, 26 de state, în 1960, 48 de state, la sfîrșitul anului 1973 aria geografică a relațiilor țării noastre cuprindea 114 state. Numai în perioada 1965—1973, au fost stabilite sau reluate legăturile diplomatice cu 54 de țări. Prezența activă a țării noastre în viața politică internațională, ca membră în 44 de organizații interguvernamentale și în 532 neguvernamentale, dă o altă dimensiune politicii noastre externe. Creșteri importante sînt vizibile și în rețeaua relațiilor comerciale ale țării noastre : de la 24 de state în 1938, la peste 110 state în 1973.

România socialistă și-a cîștigat un mare prestigiu internațional grație principialității de care dă dovadă în raporturile sale internaționale, consecvenței și fermității cu care apără cauza statuării între popoare a unor relații de încredere reciprocă, bazate pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță sau amenințării cu forța.

Marile merite ale politicii noastre externe revin partidului nostru, conducătorului partidului și statului, neobositului militant pentru cauza socialismului, progresului și păcii în lume, omului politic care a făcut cunoscut și respectat glasul României pretutindeni în lume, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În cele ce urmează, vom încerca să punctăm principalele aspecte ale politicii noastre externe, urmărindu-le, în desfășurarea lor, de-a lungul ultimilor ani.

Prietenie, colaborare, solidaritate internaționalistă

Republica Socialistă România așează în mod constant la temelia politicii sale externe întărirea prieteniei, alianței și colaborării frățești cu toate statele socialiste — opțiune majoră decurgînd din însăși caracterul orînduirii noastre sociale, din natura idealurilor urmărite de poporul român în întreaga sa activitate desfășurată sub conducerea partidului comunist.

Puternic atașată de celelalte state socialiste prin comunitatea de orînduire, baza ideologică, țeluri și aspirații, prin lupta comună pentru pace, socialism, progres și înțelegere între popoare, România a dezvoltat și dezvoltă relații de strînsă colaborare cu acestea în planurile politic, economic, militar, tehnico-științific, cultural ș.a., își lărgește permanent colaborarea frățească reciproc avantajoasă, schimburile de experiență în edificarea societății socialiste, militează neabătut pentru ridicarea pe noi trepte a acestor raporturi.

Un rol de seamă în amplificarea acestor legături îl au tratatele de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiate între țara noastră și unele state socialiste. În ultimii ani, au fost reînnoite tratatele cu Republica Socialistă Cehoslovacă (16 august 1968), Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice (7 iulie 1970), Republica Populară Polonă (12 noiembrie 1970), Republica Populară Bulgaria (19 noiembrie 1970), Republica Populară Ungară (24 februarie 1972) și a fost semnat primul tratat de acest fel cu Republica Democrată Germană (12 mai 1972).

Extinderea, adîncirea și diversificarea permanentă a relațiilor de prietenie și colaborare tovărășească cu țările socialiste au beneficiat și beneficiază de aportul esențial al contactelor, convorbirilor, schimburilor de păreri purtate la cel mai înalt nivel — într-un cadru bi sau multilateral — între conducătorii de partid și de stat. În acest context, este demnă de remarcat activitatea neobosită desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, care, în cursul ultimilor ani, a vizitat douăsprezece țări socialiste din Europa, Asia, America Latină. Conducători de partid și de stat ai unor țări socialiste au fost, la rîndul lor, oaspeți ai țării noastre.

Întîlnirile și convorbirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu tovarășii Leonid Brejnev, Todor Jivkov, Iosip Broz Tito, Janos Kádár, Gustav Husak, Erich Honnecker, Edward Gierek, Mao Tzedun, Kim Ir Sen, Jumjaaghiin Țedenbal, Le Duan, Fidel Castro au slujit nu numai intereselor bilaterale, promovării prieteniei și cooperării cu fiecare dintre aceste țări, ci și intereselor tuturor statelor socialiste, ale tuturor forțelor progresiste, constituind o importantă contribuție la cauza generală a socialismului, progresului, securității și păcii în lume.

O preocupare constantă manifestă partidul și statul nostru pentru promovarea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale cu toate țările frățești. În comerțul exterior al țării noastre, ponderea majoritară continuă s-o dețină statele socialiste (peste 53 la sută în 1972). Sînt numeroase instrumentele de colaborare încheiate în ultimii ani între România și celelalte state socialiste. În cursul anului 1973, au fost semnate cu Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, R. P. Chineză, R.P.D. Coreeană, Cuba, R.D. Germană, Iugoslavia, R.P. Mongolă, Polonia, Ungaria, U.R.S.S., R.D. Vietnam un număr de 27 protocoale, înțelegeri și programe de colaborare, vizînd domeniile economic, tehnico-științific și cultural, 11 acorduri și protocoale comerciale și bancare, 4 convenții consulare etc.

Ca membră fondatoare a C.A.E.R. (25 ianuarie 1949), România apreciază că relațiile cu statele membre ale acestui organism economic, cît și cu celelalte state socialiste, au o însemnătate deosebită pentru edificarea noii orînduiri sociale în fiecare țară. În cadrul celei de-a XXV-a sesiuni a C.A.E.R., desfășurate la București (27—29 iulie 1971), a fost adoptat „Programul complex al adîncirii și perfecționării în continuare a colaborării și dezvoltării integrării economice socialiste a țărilor membre ale C.A.E.R.". Potrivit prevederilor acestuia, colaborarea și cooperarea între țările membre trebuie să ducă la dezvoltarea susținută a fiecărei economii naționale, la egalizarea nivelului de dezvoltare economică a țărilor membre, pe baza respectării independenței și suveranității naționale a fiecărui stat socialist, a liberului consimțămînt, a avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești.

Sînt, acestea, principii pentru care România a militat consecvent și în spiritul cărora a participat și participă la amplificarea și diversificarea colaborării și

cooperării economice și tehnico-științifice cu țările membre, în interesul progresului fiecăreia, al întăririi întregului sistem mondial socialist. Între formele de colaborare multilaterală promovate în cadrul C.A.E.R. am nota — **în domeniul cercetării științifice și tehnice** — institutele internaționale cu gestiune economică proprie ; centrele coordonatoare pentru realizarea anumitor proiecte etc. În **organizațiile economice interstatale** — o a doua formă de colaborare și cooperare între țările membre ale C.A.E.R. — România participă în cadrul „Direcției Centrale de Dispecerat a sistemelor energetice interconectate", alături de Bulgaria, Cehoslovacia, R.D.G., Polonia, Ungaria și U.R.S.S., iar, în cea de a treia formă — **uniunile economice internaționale** —, țara noastră ia parte activă la operațiunile Băncii Internaționale de Colaborare Economică (B.I.C.E.) și ale Băncii Internaționale de Investiții (B.I.I.) ș.a.

România socialistă și-a îndeplinit și își îndeplinește cu fermitate îndatoririle ce-i revin ca membră a Tratatului de la Varșovia. În acest cadru, se cuvine menționată înalta atenție pe care partidul și guvernul țării noastre o acordă întăririi continue a capacității de apărare a patriei, perfecționării, organizării și îmbunătățirii înzestrării forțelor noastre armate, chemate să apere independența și suveranitatea statului nostru socialist. Fidelă angajamentelor sale asumate în cadrul Tratatului de la Varșovia, România acționează pentru dezvoltarea colaborării militare cu armatele statelor participante la Tratat, cu armatele celorlalte țări socialiste, pentru a fi gata oricînd să stăvilească orice atac imperialist.

La temelia relațiilor sale cu țările socialiste, România situează principiile fundamentale ale marxism-leninismului și internaționalismului socialist, ale respectării independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești. Promovarea acestor principii în relațiile dintre țările socialiste asigură dezvoltarea liberă, independentă, înflorirea multilaterală a fiecărei țări socialiste și, în același timp, întărirea forței și unității sistemului socialist mondial, sporirea puterii sale de atracție în lume. Principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist își identifică vitalitatea în deplina concordanță cu condițiile obiective ale dezvoltării statelor socialiste, cu relația dialectică dintre factorii naționali și cei internaționali în dezvoltarea sistemului socialist, cu legitățile trecerii de la capitalism la socialism și, implicit, cu țelurile partidelor comuniste și muncitorești de pretutindeni, cu aspirațiile și lupta popoarelor pentru libertate și progres.

În concepția Partidului Comunist Român și a României socialiste, principiile menite să guverneze relațiile dintre țările socialiste formează un tot unitar, indivizibil, caracterizat printr-un deplin echilibru. Aplicarea lor consecventă de către toți și față de toți constituie chezășia unității țărilor socialiste, a creșterii necontenite a rolului socialismului în lume.

În activitatea consacrată întăririi relațiilor de prietenie și colaborare cu țările socialiste, partidul nostru manifestă o preocupare constantă pentru perfecționarea acestor relații. În acest context, o deosebită valoare capătă propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu — însușită de Conferința Națională a P.C.R. din iulie 1972 — de a se acționa, de comun acord cu celelalte state socialiste, în vederea precizării cît mai amănunțite a principiilor și normelor care trebuie să guverneze relațiile de tip nou dintre toate țările socialiste, ca prototip al raporturilor viitoare dintre toate statele lumii.

Raporturi multilaterale cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente

O direcție deosebit de importantă a politicii Republicii Socialiste România o constituie intensificarea contactelor și relațiilor multilaterale de colaborare cu țările care pășesc pe calea dezvoltării independente din Africa, Asia și America Latină. În concepția partidului și statului nostru, creșterea continuă a raporturilor cu aceste state reprezintă contribuția concretă a României socialiste — ea însăși țară în curs de dezvoltare — la eforturile spre consolidarea independenței lor politice și economice, la afirmarea personalității acestor țări pe arena internațională, la întărirea forțelor care luptă împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, la afirmarea normelor de legalitate și etică în relațiile dintre state. Bazîndu-se pe principiile respectării independenței, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, legăturile statornicite între România și țările din Africa, Asia și America Latină care au ales calea dezvoltării de sine stătătoare au un larg cîmp de afirmare.

Vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în cele opt state africane (Algeria, Africa Centrală, Congo, Zair, Zambia, Tanzania, Sudan și Egipt — 11 martie — 6 aprilie 1972) i-a urmat — cu aceleași strălucite rezultate pentru părți, în planurile politic, economic, tehnico-științific, cultural — vizita șefului statului român în America Latină (Cuba, Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru — 29 august—20 septembrie 1973).

Această vizită, de importanță istorică în planul amplificării relațiilor țării noastre cu statele respective, a fost, de asemenea, un prilej de cunoaștere nemijlocită a dorinței popoarelor din această parte a lumii de a se dezvolta de sine stătător, de a-și afirma energic ființa proprie, independența și suveranitatea națională, de a eradica vechile relații de inegalitate și de a stabili cu toate statele lumii raporturi noi, echitabile.

O contribuție majoră a avut această vizită în afirmarea puternică a ideilor socialismului, a puterii sale de atracție, demonstrînd convingător ce poate înfăptui un popor stăpîn pe destinele sale, preocupat în permanență pentru creșterea bunăstării și fericirii sale, pentru făurirea unei vieți demne, libere și independente.

Anul trecut, acțiunile României în direcția intensificării raporturilor cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente s-au concretizat în documente comune de înaltă semnificație : declarații solemne comune (cu Pakistanul, Iranul, Volta Superioară, Republica Populară Congo, Columbia, Ecuadorul), declarații comune (cu Venezuela, Peru), tratatul de prietenie și cooperare între Republica Socialistă România și Republica Costa Rica.

În același an, 1973, consemnăm încheierea, între România și aceste țări, a unui important număr de documente : 16 acorduri, 16 protocoale, 5 convenții și o serie de programe de schimburi în diferite domenii (cu Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru, Maroc, Sudan, Volta Superioară, Republica Populară Congo, Republica Africa Centrală).

Încă în primele luni ale anului acesta, politica externă a României a înregistrat noi acțiuni de excepțională însemnătate. Călătoria în Libia, Liban, Siria și Irak (12 — 21 februarie 1974) a președintelui Nicolae Ceaușescu a reprezentat o puternică manifestare a prieteniei și colaborării româno-arabe, o expresie grăitoare a sprijinului constant acordat de țara noastră statelor arabe în lupta pentru întărirea independenței și suveranității lor naționale, a solidarității cu lupta a e tor țări pentru progres social și pace.

Prin poziția și ideile exprimate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la situația din Orientul Mijlociu, în cadrul convorbirilor cu conducătorii state'or respective, cu conducătorii Organizației pentru Eliberarea Palestinei și cu alți reprezentanți ai forțelor progresiste din aceste țări, vizita înalților soli ai poporului român s-a înscris ca o contribuție a României la rezolvarea politică a conflictului din Orientul Mijlociu, la găsirea unor soluții realiste în concordanță cu interesele popoarelor din această zonă, ale păcii și destinderii internaționale.

Documentele semnate în timpul vizitei — comunicate comune, acorduri de colaborare și cooperare, convenții — deschid noi și vaste perspective cursului ascendent al relațiilor dintre România și țările arabe.

Între 3 și 11 martie 1974, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au fost purtătorii soliei de pace a poporului român în Liberia, Argentina și Guineea. Această vizită se înscrie pe linia acțiunilor consecvente întreprinse, în ultimii ani, de partidul și statul nostru, de tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, în direcția promovării unei colaborări multilaterale cu țările Africii și Americii Latine — aport de seamă la lupta împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste.

Și cu acest prilej au fost semnate documente de însemnătate istorică: Tratatul de prietenie și cooperare cu Argentina și Guineea, Declarația solemnă cu Liberia, comunicate comune. Toate acestea constituie o contribuție de largă semnificație la promovarea noului tip de raporturi între state, întemeiate pe respectarea strictă a independenței naționale, deplina egalitate în drepturi, stimă și avantaj reciproc, de neamestec sub nici o formă în politica internă și externă a altor state, excluderea forței și amenințării cu forța, pe respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a se dezvolta liber, de a-și decide suveran căile dezvoltării sale.

În cadrul extinderii raporturilor în diverse domenii cu toate aceste țări, un rol de seamă îl are dezvoltarea legăturilor economice. Cooperarea cu statele amintite are loc pe baze reciproc avantajoase și îmbracă diferite forme, între care amintim : construirea de către România de obiective economice și noi capacități de producție în industrie, îndeosebi în cea extractivă, precum și în alte ramuri ; constituirea de societăți mixte de producție avînd ca obiect realizarea unor obiective economice și comercializarea produselor obținute ; constituirea în străinătate de societăți comerciale cu capital românesc ; modernizarea unor capacități de producție existente, la care partea română participă cu tehnologia și asistența tehnică necesară. Pînă în prezent, au și fost finalizate o serie de acțiuni de această natură (vezi „Lumea" nr. 43/1973, pag. 18).

Vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu într-o serie de state din Africa, Asia și America Latină au dat noi dimensiuni politicii partidului și statului nostru, politică de diversificare și creștere a legăturilor prietenești cu țările în curs de dezvoltare, au constituit o contribuție majoră la intensificarea participării României la viața politică internațională.

Ilie Olteanu

Continuăm să publicăm în cadrul acestei rubrici — în întîmpinarea zilei de 23 August și a Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român — gînduri și opinii ale unor personalități marcante ale vieții internaționale asupra activității României pe scena politică mondială, a inițiativelor și acțiunilor concrete întreprinse de țara noastră în numele păcii și înțelegerii între țări și popoare.

„România are foarte mulți prieteni în Africa"

Omar Arteh Ghalib

președintele în exercițiu al Comitetului de Eliberare al Organizației Unității Africane, ministrul afacerilor externe al Somaliei

Aflat în fruntea unei delegații a Comitetului de Eliberare al Organizației Unității Africane (O.U.A.), care ne-a vizitat săptămîna trecută țara, ministrul de externe somalez, Omar Arteh Ghalib, președintele în exercițiu al Comitetului, a avut amabilitatea să acorde colaboratorului nostru AUREL ZAMFIRESCU un interviu în exclusivitate pentru revista „Lumea".

— Cum apreciați politica României de dezvoltare a relațiilor sale cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente și cu mișcările de eliberare națională din Africa ?

— România și președintele ei sînt foarte bine cunoscuți în Africa.

Nu exagerez cînd spun că România are, astăzi, relații excelente cu țările africane. Desigur, la aceasta au contribuit, atît poziția principială pe care o manifestați în politica externă, cît și inițiativele președintelui țării dumneavoastră, Nicolae Ceaușescu.

Promovînd o politică de pace și colaborare aveți, astăzi, foarte mulți prieteni pe continentul nostru, căci Africa salută orice cooperare dacă este făcută în scopuri clare, cinstite și este reciproc avantajoasă. Știm că din dezvoltarea cooperării dintre România și statele membre ale O.U.A. popoarele noastre n-au decît de cîștigat.

Președintele Nicolae Ceaușescu a lăsat, în timpul vizitelor făcute în unele țări africane, o impresie deosebită atît în rîndul opiniei publice, cît și printre conducătorii ei, remarcîndu-se în mod special prin spiritul său militant, de solidaritate internațională.

Apreciem sprijinul multilateral pe care țara dumneavoastră îl acordă mișcărilor de eliberare din Africa. Sîntem siguri că hotărîrea fermă a popoarelor din teritoriile coloniale de a-și cîștiga independența, conjugată cu activitatea O.U.A. de emancipare a întregii Africi și sprijinul țărilor socialiste, al întregii lumi progresiste, vor avea cîștig de cauză. spiritul de dreptate și libertate impunîndu-se, indiferent de eforturile colonialiștilor și rasiștilor.

Exprimîndu-mi satisfacția pentru discuțiile importante pe care le-am avut în timpul vizitei în țara dumneavoastră în numele Comitetului de Eliberare, vreau să vă spun că sîntem încrezători în dezvoltarea, și pe viitor, a relațiilor dintre România și mișcările de eliberare din Africa, dintre România și țările membre ale O.U.A., în folosul popoarelor noastre, al cauzei păcii.

— Vă rugăm să faceți o apreciere generală asupra stadiului actual al luptei duse de popoarele continentului african care mai trăiesc încă sub dominația colonială.

— Atunci cînd colonialiștii și rasiștii au subjugat Africa, în special partea de sud a continentului, ei s-au folosit atît de prietenia și bunăvoința manifestate de popoarele noastre, cît și de forță. Cu Biblia într-o mînă și cu arma într-alta, ei au lovit ori de cîte ori au întîmpinat rezistență, ori de cîte ori oamenii noștri s-au ridicat împotriva opresiunii. Dar, voința de libertate nu poate fi înfrîntă. Făcînd enorme sacrificii, plătind de foarte multe ori cu viața, popoarele africane s-au ridicat, rînd pe rînd, împotriva asupririi coloniale, cucerindu-și, prin luptă dreaptă, independența națională. Astăzi, aproape întregul continent african a înlăturat jugul colonial. Desigur, colonialiștilor și rasiștilor le este greu să se împace cu ideea că nu mai pot exploata bogățiile continentului african și mîna ieftină de lucru pe care o găsiseră aici. De aceea, ei au încheiat „o nesfîntă alianță" pentru a rezista acolo unde încă mai stăpînesc.

Lupta de eliberare dusă de mișcările naționale din Africa a înregistrat, în ultimul deceniu, progrese majore. Se poate aprecia cu certitudine că, după 10 ani de jertfe grele, inițiativa a trecut de partea celor care luptă pentru libertate socială și națională.

Proclamarea independenței Guineei-Bissau a fost o manifestare clară a hotărîrii poporului guineez de a-și elibera țara. Noul stat african independent luptă acum pentru eliberarea ultimelor părți din teritoriul deținut în mod ilegal de forțele colonialiste ale Portugaliei. Actul de la 24 septembrie 1973 a dat un nou impuls luptei de eliberare. În cadrul noilor structuri, create înainte și după proclamarea independenței, munca pentru reconstrucție națională este organizată în toate sferele vieții sociale, educației, sănătății și producției. Începînd cu 1974, forțele P.A.I.G.C. au desfășurat cu succes operațiunile lor pe diferitele fronturi și au intensificat acțiunile împotriva centrelor urbane, acolo unde inamicul se simțea mai puternic.

În Mozambic, depunînd eforturi pentru lichidarea pozițiilor inamicului în zonele eliberate, forțele FRELIMO desfășoară, cu succes, operațiuni pentru eliberarea altor regiuni, în special pentru preluarea punctului strategic Monica e Sofala. Din 1974, luptele duse de FRELIMO pot fi considerate drept cel mai important progres al mișcării de eliberare din întregul sud al Africii.

Din octombrie 1973, Mișcarea Populară pentru Eliberarea Angolei a declanșat atacuri importante împotriva fronturilor portugheze, reușind, în regiunea Cabinda, să ia cu asalt posturi strategice.

În Zimbabwe, lupta de eliberare cunoaște, din 1973, o importantă dezvoltare, regimul lui Ian Smith fiind obligat să recunoască azi că este vorba de ofensiva forțelor Z.A.N.U. în zonele fertile dintre Salisbury și Zabezi, în regiunea nordică și de nord-est. Forțele Z.A.N.U. desfășoară, cu succes, operațiuni de sabotaj, ambuscade și raiduri, reușind să creeze o forță permanentă de luptă. În ce privește Z.A.P.U., eforturile sale sînt concentrate în lupta de guerilă din interiorul țării, desfășurînd acțiuni de sabotare a căilor rutiere și atacuri prin surprindere.

În Namibia, lupta, limitată pînă nu de mult la operațiuni de sabotaj și raiduri, devine din ce în ce mai complexă, îmbrăcînd noi forme și lărgindu-și aria.

— Paralel cu succesele înregistrate de mișcările de eliberare națională se poate vorbi și de o amplificare a solidarității internaționale cu cauza dreaptă a acestor popoare ?

— În mod categoric, da. Hotărîrea fermă a Organizației Unității Africane de a milita pentru emanciparea întregii Africi, ca și sprijinul efectiv al prietenilor și aliaților noștri din lumea socialistă constituie un element important în succesul luptei de eliberare. Pe plan mai general, lupta împotriva dominației coloniale se bucură de o simpatie din ce în ce mai mare în rîndurile opiniei publice mondiale, ale organizațiilor politice și de masă progresiste. La nivelul organizațiilor internaționale, această solidaritate este exprimată prin recunoașterea de către Națiunile Unite a legitimității luptei duse de mișcările de eliberare din teritoriile aflate sub dominație portugheză, prin recunoașterea acestora ca reprezentanții autentici ai popoarelor lor. În acest sens, unele organisme specializate ale O.N.U. acordă ajutor material pentru munca de reconstrucție în Guineea-Bissau și în zonele eliberate din Angola, Mozambic etc.

Desigur, scopul final al O.U.A. este unitatea întregului continent african. Sîntem încrezători că unitatea va fi realizată mai rapid decît se așteaptă, căci factorii care ne unesc sînt mult mai puternici decît elementele care ne separă.

„Importante progrese în dezvoltarea relațiilor economice româno-americane"

Frederick B. Dent

secretarul pentru comerț al S.U.A.

Săptămîna trecută, s-au desfășurat, la București, lucrările primei sesiuni a Comisiei economice româno-americane, a cărei constituire corespunde hotăririi comune adoptate în decembrie 1973, cu prilejul vizitei în Statele Unite a președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu. Delegația americană la lucrări a fost condusă de Frederick B. Dent, secretarul pentru comerț al S.U.A.

După încheierea lucrărilor sesiunii, secretarul pentru comerț al S.U.A. a avut amabilitatea de a răspunde întrebărilor adresate, din partea revistei „Lumea", de redactorul nostru, MIHAI MATEI.

Răspunzînd primei întrebări, interlocutorul nostru s-a referit la primirea sa de către președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Am fost primit de președintele Ceaușescu și primirea a ocazionat o convorbire foarte cordială, sinceră, referitoare îndeosebi la probleme economice și comerciale.

Avusesem privilegiul de a-l cunoaște pe președintele României în decembrie, la Blair House, așa că, de fapt, aici la București am avut posibilitatea de a continua dialogul cu domnia-sa. Am fost impresionat cît de familiarizat se dovedește a fi președintele Ceaușescu cu problemele economice, chiar și cu unele de detaliu, în condițiile în care este atît de activ în numeroase domenii.

L-am rugat pe dl Dent să aprecieze desfășurarea primei sesiuni a Comisiei economice româno-americane.

— În primul rînd, doresc să mă refer la atmosfera și la spiritul constructiv în care au decurs lucrările noastre. Au fost prezente interesul și dinamismul imprimat de convorbirile celor doi președinți la Washington, în decembrie anul trecut. Noi am apreciat spiritul de cooperare manifestat de membrii delegației române și cred că, datorită preocupării dovedite de Comisie, baza colaborării noastre economice a fost întărită și că, pe această bază, conlucrarea pe plan economic, legăturile economice dintre țările noastre se vor dezvolta mult, în continuare, în anii ce vor urma.

La solicitarea noastră, interlocutorul s-a referit la importanța sporită acordată în S.U.A. comerțului exterior.

— Aș prefera să citez, din memorie, o apreciere a ministrului de finanțe George Shultz, într-un discurs rostit în martie, anul acesta : „Lecția anului 1973 — spunea el — este că economia S.U.A. nu mai este izolată de altele, că depindem tot mai clar de evoluția economică internațională". Mi se pare, de fapt, că relațiile comerciale între națiunile lumii se situează la cel mai înalt nivel din istorie. Creșterea lor va depinde, între altele, de succesul negocierilor multilaterale desfășurate sub auspiciile GATT. Ar fi posibil ca rezultatele acestor negocieri să fie cunoscute în 1975.

Pentru aceasta ar fi necesar ca proiectul de lege privind comerțul exterior — care prevede, între altele, acordarea pentru unele țări a clauzei națiunii celei mai favorizate — să obțină aprobarea Congresului S.U.A....

— Într-adevăr, proiectul de lege privind comerțul exterior continuă să parcurgă etape ale procedurii de examinare în Congres. Administrația speră ca problema să fie rezolvată spre sfîrșitul acestui an. În ce privește România, președintele Nixon a recomandat Congresului ca relațiile noastre comerciale cu țara dv. să se desfășoare pe o bază nediscriminatorie ; aceasta este un obiectiv pentru care acționează toți membrii Administrației.

L-am invitat pe dl Dent să aprecieze evoluția recentă a relațiilor comerciale între România și Statele Unite.

Sîntem foarte mulțumiți să remarcăm o substanțială creștere a nivelului schimburilor, începînd din 1969. Așa cum s-a consemnat și în comunicatul final al sesiunii, volumul schimburilor a crescut, în perioada 1969—1973, de aproximativ șapte ori. Sîntem încîntați și de progresul realizat în domeniul societăților mixte.

Ce ar trebui făcut pentru a consolida această evoluție pozitivă ?

— După cum s-a menționat și în comunicatul final, Comisia consideră posibil și de dorit ca, în anul 1980, valoarea comerțului bilateral să atingă cifra de 1 miliard de dolari. Din punctul nostru de vedere, vedem posibilități crescînde în domeniul mașinilor-unelte, al electronicii și electrotehnicii, al industriei chimice. Aș vrea să subliniez, totodată, importanța vizitelor reciproce ale oamenilor de afaceri americani și români, factor important în cunoașterea mai bună a posibilităților de creștere a comerțului.

Desigur, Comisia nu va fi inactivă și ne-am preocupat, încă de la această sesiune, de crearea unor condiții cît mai favorabile desfășurării activităților comerciale. Ne vom întruni din nou, anul viitor, la Washington, iar peste doi ani, cînd sper să revin — și o voi face cu plăcere — în România, cred că vom putea constata noi și importante progrese în dezvoltarea relațiilor comerciale dintre cele două țări.

Așadar, secretarul comerțului al S.U.A. este satisfăcut de desfășurarea sesiunii și optimist în privința perspectivelor schimburilor bilaterale...

— Perspectivele pentru dezvoltarea comerțului, a cooperării, cît și a relațiilor de prietenie dintre țările noastre sînt nelimitate. După opinia mea, baza realizării acestui progres o reprezintă angajamentul celor doi președinți.

Eu cred că, pornind de la aceste considerente, această bază a fost deja creată, ea este puternică, iar noi am adăugat acum un nou impuls acestui proces.

„Doresc să mă reîntorc în România"

Sakina El Sadat

Cu prilejul vizitei sale în România, publicista egipteană Sakina El Sadat, șefa secției externe a revistei ilustrate „Al Mousawar", redactor-șef adjunct al revistei pentru femei „Hawwa", a transmis președintelui Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu un mesaj din partea președintelui Anwar Sadat și a soției sale Djihan Sadat.

Înainte de a părăsi țara, Sakina El Sadat a făcut următoarea declarație, în exclusivitate pentru revista „Lumea" :

„Am avut plăcerea să vizitez frumoasa dumneavoastră țară, să cunosc personalități importante, în primul rînd pe președintele

Nicolae Ceaușescu, care mi-a făcut onoarea să mă primească. A fost o discuție extrem de interesantă și utilă pentru mine. Am simțit că este un prieten foarte bun pentru noi, arabii. De altfel, fratele meu, președintele Anwar Sadat, mi-a spus, înainte de plecarea mea în România, că președintele Nicolae Ceaușescu este un prieten al său în Europa, un prieten personal.

Șederea mea în România m-a convins că nimic nu este mai folositor pentru apropierea dintre popoare ca schimbul de vizite, cunoașterea directă a realităților unei țări.

Să vă spun sincer, cînd am venit în România, nu bănuiam că aveți o țară atît de dezvoltată, în special în domeniile industrial și agricol. Acum vă înțeleg mai bine și mă simt mai apropiată de dumneavoastră. Mi-au plăcut în mod deosebit oamenii de aici, care sînt zîmbitori, deschiși și extrem de prietenoși. Mi-a plăcut muzica dumneavoastră, care mă interesează și fiindcă soțul meu este compozitor. Folclorul românesc este de o bogăție și frumusețe greu de exprimat în cuvinte. El mi-a amintit uneori de folclorul arab.

Remarca cea mai importantă pe care aș dori s-o fac este că românii sînt serioși, muncitori și foarte activi. Plec cu emoție din România și singurul lucru pe care mi-l doresc este să mă reîntorc, să cunosc mai îndeaproape această țară frumoasă, în permanentă activitate, să-mi revăd prietenii pe care mi i-am făcut aici, să mă bucur împreună cu ei de succesele și realizările lor."

„Președintele Nicolae Ceaușescu — o personalitate de prestigiu mondial"

Yusuf Alawy

subsecretar de stat al Ministerului Afacerilor Externe al Sultanatului Oman, trimis special al șefului statului omanez

Deși vizita la București a durat doar o zi, iar programul ei a fost foarte dens, Yusuf Alawy a avut amabilitatea să găsească timpul necesar pentru a răspunde întrebărilor adresate, în numele revistei „Lumea", de colaboratoarea noastră MIOARA GEORGESCU.

— Vizita în România v-a prilejuit convorbiri cu diverse personalități ale țării noastre. Ați fost primit de președintele Nicolae Ceaușescu, căruia i-ați înmînat un mesaj personal din partea sultanului Qabus. Cum apreciați aceste întrevederi și convorbiri ?

— Am fost extrem de bucuros pentru faptul că am avut onoarea de a fi primit de Excelența Sa președintele Nicolae Ceaușescu, căruia i-am înmînat un mesaj personal din partea sultanului Qabus Bin Said, ca răspuns la mesajul trimis de președintele României. Cu prilejul acestei primiri, am avut o convorbire deosebit de interesantă. M-au bucurat mult cuvintele prin care și-a exprimat înțelegerea față de politica Omanului și dorința României de a sprijini țara noastră în consolidarea dezvoltării sale.

Aș dori să subliniez faptul că președintele Nicolae Ceaușescu este o personalitate de prestigiu mondial, care și-a cîștigat respectul șefilor de stat și al popoarelor ca urmare a pozițiilor înaintate pe care le adoptă.

Am fost foarte mulțumit de întîlnirile avute cu personalități din Ministerul Afacerilor Externe, cu care am avut un schimb de vederi pe diverse probleme. A fost un dialog prietenesc, rodnic, despre dezvoltarea relațiilor dintre Sultanatul Oman și Republica Socialistă România. Am avut, de asemenea, un schimb de vederi în legătură cu diferite probleme ale vieții internaționale și, în special, despre Orientul Apropiat. Punctele noastre de vedere au fost asemănătoare, rezultat al politicii promovate de statele noastre cu privire la necesitatea consolidării păcii, respectării suveranității statelor, neamestecului în treburile interne ale altor țări.

Aceasta ne face să credem că relațiile noastre vor fi puternice și stabile. Noi vom sprijini tot ceea ce poate contribui la întărirea legăturilor româno-omaneze. Am căzut de acord să facem un schimb de vizite între diverși factori de răspundere din cele două țări.

— Deși vizita dv. în România a fost scurtă, aș dori să ne împărtășiți impresiile despre capitala noastră.

— Bucureștiul este un oraș extrem de frumos. Am remarcat în această țară prietenă că oamenii sînt într-o permanentă activitate — ceea ce dovedește forța lor creatoare și dorința lor de a-și lărgi orizontul. Am vizitat noile cartiere din București, iar construcțiile pe care le-ați realizat aici sînt realmente remarcabile. Toate acestea sînt o dovadă a dorinței puternice a poporului român de a progresa pe drumul prosperității. Tot ceea ce vezi în România nu poate decît să te bucure.

— Ați putea prezenta cititorilor noștri unele aspecte ale orientării eforturilor de dezvoltare a Omanului ?

— Politica internă a Omanului oferă prioritate la trei domenii.

În primul rînd, dezvoltării învățămîntului, țara noastră considerînd că un popor care dorește să-și construiască un viitor, să-și realizeze scopurile pe care și le-a propus trebuie să fie un popor instruit. Sîntem, astăzi, în Oman martorii unei activități neobișnuite de construire de școli, care a început cam prin 1970, după preluarea puterii de către sultanul Qabus. Atunci, aveam doar două școli, cu 150 de elevi ; azi, avem 75 de școli, cu 75 000 de elevi și eleve, iar, la sfîrșitul anului viitor, vom avea 100 000 de elevi (la o populație de 678 000 — n.n.). Există o dorință extraordinară de a învăța. Din păcate, sîntem confruntați cu problema lipsei de cadre necesare, majoritatea lor provenind, deocamdată, din diverse țări arabe. Nevoia mare de profesori ne preocupă în mod cu totul deosebit. Amintesc că 40 la sută din bugetul național este folosit pentru dezvoltarea învățămîntului.

Al doilea domeniu căruia îi acordăm o mare atenție este dezvoltarea industriei. Recent, au fost descoperite o serie de materii prime — cupru, cositor, fosfați și altele — care ne pot ajuta la dezvoltarea economiei noastre naționale. Avem proiecte și în ce privește dezvoltarea industriei de construcții și a industriei ușoare. După cum știți, sîntem o țară producătoare de petrol. Deocamdată, extragerea petrolului este limitată, dar avem posibilități de a descoperi noi zăcăminte. Sperăm ca, în acest fel, veniturile noastre să crească, pentru a le putea folosi în dezvoltarea economiei naționale în general. Problema dezvoltării agriculturii și-a găsit rezolvarea, pentru moment, în crearea unor ferme experimentale, ceea ce ne-a permis să ajungem la concluzia că pămîntul nostru este bun pentru culturi agricole și pomicole. Ne-am preocupat de dotarea agriculturii cu mașini moderne.

În ce privește al treilea domeniu, pot să vă spun că guvernul depune eforturi mari pentru îmbunătățirea vieții sociale, construirea de locuințe, astfel încît fiecare cetățean să aibă o locuință corespunzătoare. Am construit sate-model și avem un plan care prevede electrificarea totală a țării în următorii cinci ani.

După cum vedeți, Omanul este un veritabil șantier. Considerăm, de aceea, că experiența României ne poate fi de mare folos.

PRAGA

Convorbiri ungaro-cehoslovace la nivel înalt

Tema de bază a convorbirilor oficiale la nivel înalt au constituit-o relațiile economice bilaterale

Corespondență de la Constantin Prisăcaru

Cronica vieții politice cehoslovace din aceste zile a consemnat, la loc de frunte, vizita delegației de partid și guvernamentale a R.P. Ungare, condusă de Janos Kádár, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar.

Tema de bază a convorbirilor oficiale, a cuvîntărilor rostite la mitingurile prieteniei cehoslovaco-ungare din Praga și Plzen, reluată pe larg și în comunicatul comun, au constituit-o relațiile economice bilaterale, stadiul și perspectivele lor de dezvoltare. Încă anul trecut, valoarea comerțului reciproc atinsese nivelul prevăzut inițial pentru anul 1975 și, pentru prima oară în istoria relațiilor bilaterale, s-a ridicat la o jumătate miliard ruble. Anul acesta, volumul schimburilor reciproce este cu 26 la sută mai mare în comparație cu realizările anului trecut.

În comunicatul comun dat publicității la încheierea vizitei se precizează că stadiul actual al colaborării economice crează bune condiții pentru dezvoltarea pe mai departe a relațiilor bilaterale în acest domeniu. Conducătorii celor două partide au precizat că sarcina actuală a dezvoltării în continuare a relațiilor economice constă în coordonarea planurilor economiilor naționale pe anii 1976—1980. Ei au acordat o atenție specială viitoarei colaborări cehoslovaco-ungare pentru construirea complexului hidroenergetic Gabcikova-Nagymaros, de pe Dunăre, și au convenit construirea, prin cooperare, a altor obiective economice importante, printre care conducta petrolieră „Adria", lărgirea colaborării în domeniile construcțiilor de mașini, chimiei, bunurilor de consum, agriculturii.

Janos Kádár și Gustav Husak au analizat, în cadrul dialogului de la Praga, unele aspecte actuale ale situației internaționale. Ei au salutat rezultatele înregistrate atît în prima fază cît și în cea de a doua, în curs de desfășurare, ale conferinței privind securitatea și cooperarea în Europa, și-au manifestat hotărîrea de a acționa în continuare pentru ca faza finală a conferinței general-europene să aibă loc în cel mai scurt timp și la cel mai înalt nivel. Hotărîrea celor două părți, oglindită și în comunicatul comun, este de a sprijini pe toate căile dezvoltarea proceselor pozitive intervenite în ultima vreme în relațiile dintre state, lupta tuturor forțelor progresiste pentru dreptate și progres social.

Sintetizînd semnificația și rezultatele vizitei, ziarul „Rude Pravo" scria : „Vizita delegației de partid și guvernamentale ungare, condusă de primul secretar al C.C. al P.M.S.U., Janos Kádár, și convorbirile cehoslovaco-ungare constituie încă o confirmare a prieteniei tradiționale și adînci dintre popoarele celor două țări, reprezintă un eveniment de seamă în relațiile dintre popoarele noastre, care dă un nou impuls dezvoltării, în continuare, a colaborării în domeniile politic, economic și cultural".

SOFIA

Curs pozitiv în relațiile bulgaro-irakiene

Corespondență de la Constantin Amariței

După vizita întreprinsă, anul trecut, în Bulgaria, de către Hassan Ahmed Al Bakr, secretar general al conducerii regionale a Partidului Socialist Arab Baas, președintele Republicii Irak, anul acesta, între 8 și 11 aprilie, a făcut o vizită, la Bagdad, Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P. C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Bulgariei.

Apreciată de presa sofiotă ca un aport important la consolidarea prieteniei și păcii, vizita în Irak a conducătorului de partid și de stat bulgar, ca și convorbirile purtate la Bagdad au deschis noi perspective colaborării dintre cele două țări și partide în domeniile politic, economic și cultural.

În comunicatul comun bulgaro-irakian, dat publicității la încheierea vizitei, se arată că au fost semnate o serie de documente, printre care o deosebită importanță revine planului de colaborare dintre Partidul Comunist Bulgar și Partidul Socialist Arab Baas pe anii 1974—1975. El prevede schimburi de delegații pentru studierea experienței celor două partide în diverse domenii, în industrie și agricultură, în activitatea politică de masă ; s-a apreciat, totodată, că legăturile existente între organizațiile de partid din Burgas și Basra, precum și din alte județe, pentru schimb de experiență, privind rezolvarea problemelor practice legate de dezvoltarea complexă a județelor respective, constituie o formă interesantă de colaborare, care va da rezultate pozitive.

Experiența acumulată a făcut ca, an de an, colaborarea economică și comercială să se îmbogățească cu noi forme, menite să pună în valoare posibilitățile existente. În anul 1973, volumul schimburilor de mărfuri dintre Bulgaria și Irak a crescut, față de 1972, cu 35 la sută. În timpul convorbirilor de la Bagdad, s-a hotărît să se dezvolte și să se aprofundeze aceste legături, astfel încît, în următorii ani, volumul schimburilor să se dubleze. În domeniul agriculturii, de exemplu, specialiștii bulgari vor împărtăși experiența lor colegilor irakieni, ajutîndu-i la organizarea și exploatarea marilor gospodării agricole specializate în producția de legume, animalieră, cerealieră ș.a. În comunicat se exprimă, de asemenea, hotărîrea de a se extinde colaborarea tehnico-științifică și cooperarea în domeniile industriei și comerțului. În vederea asigurării condițiilor necesare atingerii acestor obiective, cele

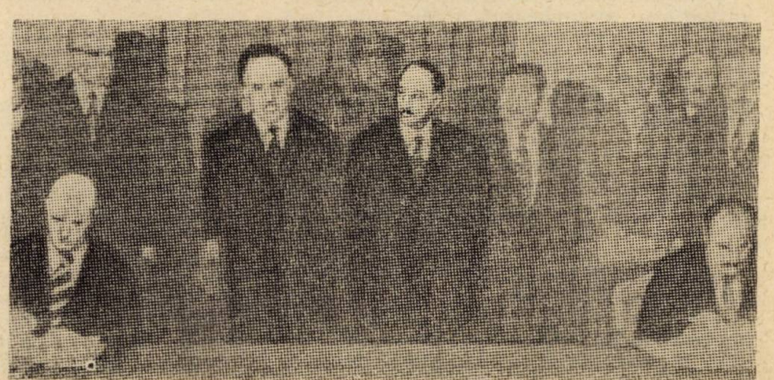

În timpul convorbirilor de la Bagdad s-a hotărît dezvoltarea și aprofundarea legăturilor bulgaro-irakiene

două părți s-au înțeles să pregătească încheierea convenției pentru desființarea vizelor de călătorie între Bulgaria și Irak, a planului de colaborare culturală pe 1974—1975 și a convenției pentru protecția veterinară și a plantelor.

În timpul convorbirilor de la Bagdad — se subliniază în comunicat — au fost abordate, de asemenea, o serie de probleme ale situației internaționale, asupra principalelor chestiuni fiind exprimate poziții identice sau apropiate.

HAVANA

Delegații din patru continente

Corespondență de la Mihai Fabian

Fidel Castro și Fam Van Dong

Sfîrșitul lunii martie și începutul lunii în curs au consemnat la Havana o activitate diplomatică intensă, capitala Cubei primind vizita unor delegații din patru continente : Asia, America Latină, Europa și Africa.

Astfel, între 24 și 29 martie, primul ministru al R. D. Vietnam, Fam Van Dong, a vizitat Cuba în fruntea unei importante delegații, realizîndu-se, în acest mod, al doilea contact la nivel înalt între cele două țări, după vizita întreprinsă de Fidel Castro în Vietnam. Considerată drept un eveniment de cea mai mare importanță pentru dezvoltarea relațiilor frățești dintre Cuba și R. D. Vietnam, vizita lui Fam Van Dong, convorbirile acestuia cu Fidel Castro, cu ceilalți conducători de partid și de stat cubanezi, acordurile semnate cu acest prilej au contribuit la ridicarea pe o treaptă superioară a înțelegerii și colaborării dintre cele două țări și partide, fapt consemnat în comunicatul semnat la încheierea vizitei.

Tot în această perioadă (28 martie—1 aprilie), ministrul relațiilor externe al Mexicului, Emilio Rabasa, a făcut o vizită în Cuba ; el l-a reprezentat pe președintele Luis Echeverria la solemnitatea inaugurării Institutului Tehnologic „Lazaro Cardenas" din Santa Clara. Ministrul mexican a fost primit de Fidel Castro și Osvaldo Dorticos Torrado, a avut întrevederi cu Raul Roa, ministrul relațiilor externe al Cubei, prilej cu care au fost abordate probleme referitoare la dezvoltarea în continuare a relațiilor pe multiple planuri între Cuba și Mexic.

Colaborarea constantă cubano-mexicană, atitudinea prietenească a Mexicului față de Cuba (după cum se știe, Mexicul a fost unica țară latino-americană care a menținut relațiile cu Cuba după excluderea ei din O.S.A.) au fost reafirmate de către Emilio Rabasa care, în discursul pronunțat cu ocazia inaugurării institutului, spunea : „Mexicul a înțeles de la începuturile procesului revoluționar cubanez că vor fi sfărîmate structurile arhaice, vor fi lichidate vestigiile colonialismului și se va instaura un regim a cărei unică orientare va fi spre binele poporului. De aceea, ne-am menținut fermi în prietenia cu această națiune, de aceea îi spunem că ea nu este singura în efortul său revoluționar. Mexicul o acompaniază". Mexicul consideră, spunea cu același prilej ministrul mexican, că „prin dreptul său propriu, prin situația sa geografică, dezvoltarea culturală și trecutul istoric, Cuba aparține Americii. Și Mexicul nu ar fi consecvent cu propria sa experiență istorică dacă ar privi cu indiferență izolarea politică și economică a unei țări frățești cum este Cuba". De aceea — a subliniat E. Rabasa — Mexicul va continua s-o sprijine pentru ca această țară să-și poată exercita drepturile și obligațiile care îi revin ca membru al marii familii americane, în cadrul celui mai riguros respect al deciziilor sale suverane.

Între Mexic și Cuba se dezvoltă relații de colaborare pe toate planurile, fapt ilustrat, printre altele, și de circulația din ce în ce mai frecventă între cele două capitale a diferite delegații, de la oameni politici pînă la sportivi sau turiști. În aceste zile, de pildă, se află în vizită o importantă delegație de intelectuali, condusă de Francisco Javier Alejo, directorul editurii „Fondul culturii economice". Delegația a fost primită de Fidel Castro, căruia i-a înmînat o colecție de volume din partea președintelui Echeverria.

Un alt moment diplomatic al perioadei la care ne referim îl constituie vizita întreprinsă, între 28 martie și 5 aprilie, de Agostino Casaroli, ministrul de externe al Vaticanului. În timpul șederii sale la Havana, Agostino Casaroli a fost primit de Fidel Castro și de președintele Dorticos și a avut mai multe contacte cu ministrul de externe cubanez, Raul Roa, în cadrul cărora au fost abordate probleme referitoare la relațiile dintre Cuba și Vatican.

În sfîrșit, vineri, 12 aprilie, a sosit în Cuba delegația algeriană condusă de Houari Boumediene. Actuala vizită la Havana a președintelui Boumediene, ca și vizita lui Fidel Castro în Algeria se înscriu în procesul de consolidare a legăturilor tradiționale de prietenie și colaborare dintre cele două țări și popoare. Și, după cum subliniază, într-un editorial, ziarul „Granma", organ al C.C. al P.C. din Cuba, „aceasta corespunde nu numai intereselor celor două popoare, ci și intereselor tuturor popoarelor care luptă pentru independență, suveranitate, împotriva neocolonialismului și a tuturor formelor de exploatare națională și de clasă".

PEKIN

Intensă activitate diplomatică

Corespondență de la Ilie Tecuță

Capitala R.P. Chineze a fost, în ultima vreme, gazda a numeroase delegații străine, prilejuind contacte și întîlniri de mare importanță pentru dezvoltarea colaborării cu alte state.

Firește, o privire de ansamblu asupra dialogurilor care s-au desfășurat recent în capitala Chinei evidențiază vizita, la începutul acestei luni, a delegației F.U.N.C. și G.R.U.N.C., condusă de Khieu Samphan, membru al Biroului Politic al C.C. al F.U.N.C., vicepremier și ministru al apărării naționale al G.R.U.N.C., comandantul suprem al forțelor populare armate de eliberare din Cambodgia. Acest prim turneu al delegației cambodgiene în afara granițelor țării — care a cuprins, de asemenea, R.D. Vietnam și R.P.D. Coreeană —, capătă semnificații politice particulare. În cursul întrevederii pe care delegația a avut-o, la 2 aprilie, cu președintele Mao Tzedun și a convorbirilor purtate cu premierul Ciu En-lai au fost scoase în evidență succesele remarcabile obținute de poporul khmer în îndelungata sa luptă împotriva agresiunii, pentru construirea unei Cambodgii populare, independente și prospere. Au fost reliefate, totodată, înalta apreciere pentru sprijinul internațional tot mai larg de care se bucură în lume cauza poporului cambodgian, precum și faptul că, în condițiile actuale, problema cambodgiană nu poate fi rezolvată decît prin crearea condițiilor care să permită poporului cambodgian să-și hotărască singur destinele. În acest context, așa cum arăta premierul Ciu En-lai, guvernul și poporul chinez sprijină cu hotărîre lupta dreaptă a poporului cambodgian, precum și „Declarația în cinci puncte" a prințului Norodom Sianuk și Programul politic al F.U.N.C., care au fost solemn reafirmate la Congresul național ce a avut loc anul trecut în Cambodgia.

Profunde rezonanțe a avut și cea de-a treia vizită oficială în China a lui Julius K. Nyerere, președintele Tanzaniei. Întrevederea și convorbirile pe care acesta le-a avut, în cursul șederii sale la Pekin, cu președintele Mao Tzedun și cu premierul Ciu En-lai, asupra întăririi relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două țări, s-au concretizat în semnarea unui acord de cooperare tehnică și economică între China și Tanzania și au reliefat încă o dată solidaritatea militantă a celor două țări cu lupta popoarelor din Africa, Asia și America Latină împotriva tuturor formelor de exploatare colonialistă, neocolonialistă, împotriva imperialismului și rasismului. Relevînd cu acest prilej apartenența Chinei și Tanzaniei la țările lumii a treia și notînd cu satisfacție cursul ascendent al relațiilor de prietenie dintre

Profunde rezonanțe politice a avut vizita oficială în China a lui Julius K. Nyerere, președintele Tanzaniei

cele două țări, premierul Ciu En-lai și-a exprimat convingerea că vizita președintelui Nyerere va aduce o nouă contribuție pozitivă la dezvoltarea și diversificarea continuă a relațiilor de cooperare dintre cele două țări și popoare.

În același context al consolidării solidarității și colaborării cu țările din Africa, s-au înscris vizita delegației Organizației Unității Africane, condusă de Omar Arteh Ghalib, președintele în exercițiu al Comitetului O.U.A. și secretar de stat pentru afacerile externe al Somaliei, vizita președintelui Adunării Naționale din Kuweit, Khalid Salih Al-Ghuneim, precum și vizita delegației Uniunii Naționale Africane din Zimbabwe, condusă de H. W. Chitepo, președintele Consiliului Suprem al Uniunii. Convorbirile și întrevederile pe care aceste delegații le-au avut la Pekin au reliefat hotărîrea părților de a milita pentru întărirea și dezvoltarea relațiilor reciproce de prietenie și colaborare.

A urmat vizita lui Rudolf Kirchschläger, ministrul de externe al Austriei, care a coincis cu organizarea expoziției industriale austriece la Pekin. Exprimîndu-și speranța că întrevederile și convorbirile lor de lucru — care au creat posibilitatea examinării relațiilor chino-austriece și a unor aspecte ale situației internaționale — vor constitui „o piatră fundamentală a edificiului relațiilor dintre cele două țări, pătrunse de respect reciproc și sentimente prietenești", Kirchschläger și Ci Pîn-fei au subliniat necesitatea respectării drepturilor tuturor popoarelor, indiferent de mărimea lor, de a-și rezolva singure problemele, fără nici un amestec străin. În același timp, pronunțîndu-se pentru democratizarea relațiilor internaționale, cei doi miniștri au reafirmat necesitatea rezolvării tuturor problemelor lumii contemporane pe baza unei largi consultări și conlucrări între popoare.

Desigur, nu putem încheia această scurtă cronică a activității diplomatice care s-a desfășurat recent în capitala R.P. Chineze, fără a menționa semnarea planului de cooperare tehnico-științifică, pe anul în curs, între China și R.D. Vietnam ; semnarea acordurilor cu privire la schimburile de bunuri și plăți pe anul 1974 între guvernele chinez și polonez, și, respectiv, chinez și ungar ; convorbirile economice pe care le-au avut delegațiile economice din Trinidad-Tobago și Zambia, delegația comercială australiană — condusă de D. H. McKay, ministrul comerțului exterior — în cadrul primei sesiuni a Comisiei mixte interguvernamentale chino-australiene, precum și contactele delegației Asociației exportatorilor din Brazilia, condusă de Giulite Coutinho, președintele asociației, care a sosit, zilele trecute, la Pekin.

PHENIAN

Propuneri constructive

Republica Populară Democrată Coreeană a cunoscut și cunoaște o dezvoltare ascendentă în construcția socialistă. Înfăptuind directivele celui de-al V-lea Congres al Partidului Muncii din Coreea, aplicînd principiile călăuzitoare ale ideologiei Ciuce — elaborată de partid, de tovarășul Kim Ir Sen —, oamenii muncii coreeni au repurtat, an de an, noi succese în toate sferele activității sociale.

„Toate victoriile și succesele noastre în construcția socialismului — spunea, recent, tovarășul Kim Ir Sen într-un interviu acordat ziarului iugoslav «Vecernje Novosti» — au fost obținute datorită conducerii juste de către Partidul Muncii din Coreea, unității de monolit a partidului și maselor populare, înaltului entuziasm revoluționar al poporului nostru și activității sale creatoare. Înfăptuind conducerea luptei și construcției revoluționare, partidul nostru se orientează cu perseverență după ideile Ciuce".

În fața poporului coreean, stau astăzi două sarcini de mare importanță : impulsionarea mai puternică a revoluției și construcției pentru victoria deplină a socialismului în partea de nord a Republicii ; realizarea reunificării independente și pașnice a patriei. În ultimii ani, împlinirea cît mai grabnică a acestei nobile și supreme aspirații a coreenilor a stimulat o serie de inițiative politice constructive, ai căror promotori consecvenți au fost partidul și guvernul Republicii Populare Democrate Coreene, tovarășul Kim Ir Sen personal. Ne referim la dialogul statornicit la Panmunjon între Societățile de Cruce Roșie din Nord și Sud, în urma căruia s-a ajuns, la 4 iulie 1972, la semnarea Declarației comune a Nordului și Sudului — document de majoră însemnătate pe drumul unității naționale ; ne referim, de asemenea, la cunoscutul program în 5 puncte — o altă măsură istorică a R.P.D. Coreene în direcția salvgardării țării, a înlăturării divizării națiunii —, program al cărui conținut vizează lichidarea stării de confruntare militară și destinderea încordării între Nord și Sud ; realizarea unei colaborări multilaterale și a unui schimb între Nord și Sud ; convocarea unei mari adunări naționale, compusă din reprezentanții diferitelor categorii ale populației, ai partidelor politice și ai organizațiilor obștești din Nord și Sud ; introducerea sistemului de confederație a Nordului și Sudului sub o singură denumire a statului — Republica Confederativă Koryo — și intrarea în O.N.U. sub o unică denumire a statului — Republica Confederativă Koryo.

Inițiativelor evocate li s-a adăugat, în ultimul timp, o nouă și constructivă propunere a R.P.D. Coreene în vederea creării condițiilor de realizare a sarcinii fundamentale a poporului coreean — reunificarea patriei. „Propunem oficial Statelor Unite ale Americii să discutăm problema înlocuirii actualului acord militar de armistițiu cu un acord de pace", a declarat, în cadrul celei de-a treia sesiuni a Adunării Populare Supreme a R.P.D. Coreene, Hă Dam, vicepremier al Consiliului Administrativ și ministru al afacerilor externe, subliniind că „crearea condițiilor prealabile pentru lichidarea tensiunii în Coreea, înlăturarea factorilor externi care împiedică reunificarea independentă a Coreei și soluționarea independentă a problemei reunificării coreenilor, precum și problema semnării unui acord de pace trebuie să fie soluționate direct cu Statele Unite, parte interesată, care au trupe staționate în Coreea de Sud, au preluat întreaga comandă supremă a forțelor armate și au semnat acordul de armistițiu".

Acordul bilateral de pace propus Statelor Unite ale Americii ar urma să cuprindă următoarele puncte : „1. Cele două părți trebuie să-și garanteze reciproc că nu vor invada cealaltă parte și vor înlătura orice pericol de conflict armat direct. Statele Unite trebuie să-și asume obligația că nu vor instiga autoritățile sud-coreene la manevre provocatoare războinice și represiuni fasciste împotriva poporului din Coreea de Sud și că nu le vor patrona, că nu vor împiedica reunificarea independentă și pașnică a țării, în conformitate cu Declarația comună Nord-Sud, și nu vor interveni în nici o formă în problemele interne ale Coreei ; 2. Cele două părți vor trebui să înceteze reînarmarea și cursa înarmărilor și să pună capăt introducerii oricăror arme, echipament de luptă și alte livrări militare în Coreea ; 3. Forțele O.N.U. trebuie să fie retrase din cadrul trupelor străine staționate în Coreea de Sud ; 4. După retragerea tuturor trupelor străine din Coreea de Sud, Coreea nu trebuie să fie transformată într-o bază militară sau operativă a vreunei țări străine."

Premisă a accelerării procesului dialectic ireversibil al unității naționale, noua propunere a întrunit adeziunea deplină a forului suprem al puterii de stat al R.P.D. Coreene, deputații adoptînd, la închiderea lucrărilor sesiunii Adunării Populare Supreme, o scrisoare adresată Congresului Statelor Unite, în care se propune oficial să se organizeze tratative privind încheierea unui acord de pace între R.P.D. Coreeană și S.U.A.

Sînt inițiative ce învederează dorința fermă a poporului coreean de a se face pași concreți pe calea îmbunătățirii relațiilor dintre Nordul și Sudul țării, de a fi create premisele necesare împlinirii deziderațului legitim al reunificării patriei.

Ștefan Florescu

REPORTAJ PE GLOB

Timp și ritm la San José

Anca Voican

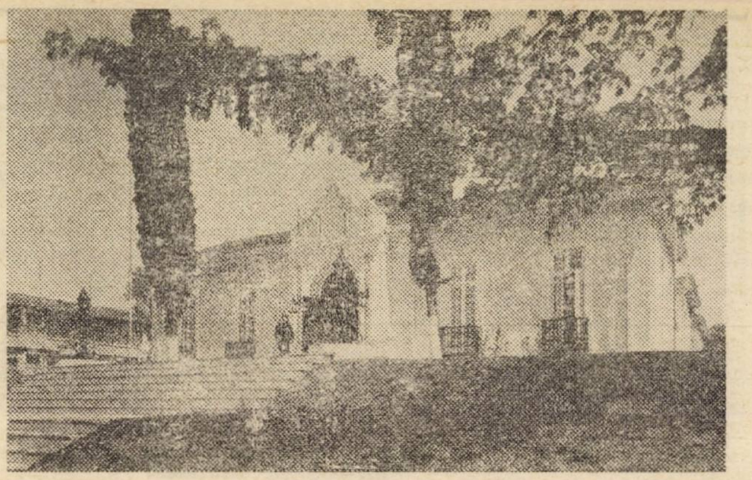

„Casa Amarilla", sediul Ministerului pentru Relații externe: o denumire și un stil arhitectonic tipice latino-americane

Poate bînd o ceașcă de cafea, faci un început în cunoaștere, căci, din moment ce San José e plantat într-o zonă a cafelei, aclimatizarea trebuie lăsată să treacă prin filtrul ei. Calea nu e deloc dezamăgitoare, pentru că, probînd aroma amară, aduni și contopești gînduri știute și neștiute, sorbind din imaginile locului cît poți cuprinde într-un timp neîndestulat. Poți gîndi, de pildă, că, înconjurat de cîmpuri de cafea, San José trăiește în pură manieră europeană, mai ales prin oameni, prin străbunii care s-au așezat pe un pămînt nelocuit, păstrînd intact caracterul fizionomiei latine. I se mai spune „Elveție a Americii Latine", dar din cu totul alte motive, care țin de peisaj și geografie turistică — o Elveție printre palmieri și vegetație tropicală, saturată de apă, printre petele de verde curat al grădinilor care își împrospătează continuu esențele...

San José este spaniol prin naștere și o casă cu **patio** pare ceva de la sine înțeles. Dacă arunci o privire în miezul ei, simți că albul pereților este fundal menit să pună în valoare flori care vorbesc prin culoare de temperamentul latin. Floarea națională costaricană este „guaria morada", joc izbutit al naturii, care a improvizat avînd la îndemînă grația formei și forța culorii. Elementul ordinii îl aduce sistemul newyorkez de denumire sau, mai bine-zis, de numerotare a străzilor : de la est la vest trec „las avenidas" (bulevarde) și de la sud la nord „las calles" (străzi), fiecare cu cifra ei. Cauți o adresă și te orientezi după intersecții și segmente, numere pare și impare, fără să uiți că epicentrul se află la întretăierea dintre Avenida Central și Calle Central, cele două puncte de reper care fac excepție de la regula numărătorii. Localnicii se descurcă în sistemul lor propriu : e de-ajuns să spună „vizavi de casa Matute Gomez" și cifrele nu-și mai au rostul. Dar orașul rămîne oricum un joc al geometriei plane și, probabil, de sus pare o țesătură rară. Cît de pămîntie trebuie să fi fost sub ploaia de cenușă aruncată de vulcanul Irazú, ultima dată în 1963. Orașul părea sortit să se sufoce sub pulberea fină, care rănea retina, în ciuda moliciunii ei înșelătoare. Intra pe la canaturile ferestrelor în sălile de operație și oamenii puneau la geamuri cearșafuri ude care s-o absoarbă și să-i oprească plutirea. Multă vreme, caliciul florilor a fost plin de această otravă uscată, care fusese cărată de pe străzi cu roaba. Orașul s-a scuturat, însă, de cenușă și n-a ținut minte decît că a învins-o.

Întoarcerea la culori a redat suavitatea și transparența fațadei vopsite în galben a unuia din cele mai grațioase exemplare ale stilului arhitectonic costarican, clădirea Ministerului de Externe, sau, cel mai adesea și mult mai familiar, „Casa Amarilla". A redat strălucirea marmoreală a statuilor implantate în zidul de fațadă al Teatrului Național, edificiu de glorie și mîndrie națională, inaugurat în ultimul deceniu al secolului trecut.

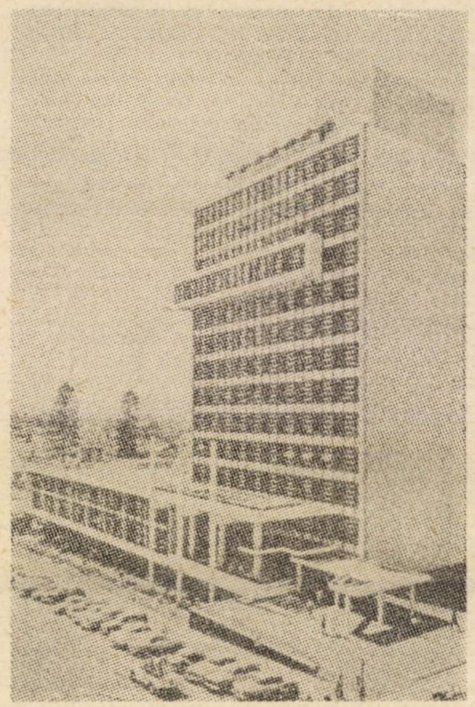

„Casa sănătății" din San José sau o imagine specifică a modernității funcționale a noilor clădiri din capitala costaricană

Peisaj citadin. Și cerul tropical marcat de impetuozitatea vulcanului Irazú. Ultima mare eruptie s-a produs în 1963

Perfecțiunea și serenitatea clasică a Renașterii iau sub ocrotirea lor alegoriile Dansului, Muzicii și Gloriei, capodopere ale sculptorului italian Pietro Bulgarelli. Plafonul holului, pictat în 1897, reamintește artistic cele două produse principale ale exportului costarican : cafeaua și bananele. Dintre evenimentele extraartistice găzduite de teatru, costaricanii notează întîlnirea din 1963 dintre președintele John Kennedy și președinții țărilor Americii Centrale. Se spune, de altfel, că unul din motivele pentru care costaricanii nu iubesc războiul ar fi și marea grijă pentru păstrarea Teatrului Național.

Se numea Villa Nueva („orașul nou"), cînd a fost fondat în 1736. Prima capitală fusese la Cartago, dar, după independență, a fost mutată la San José, în mijlocul Platoului central. Costaricanii se așezau după secole de războaie și instabilitate : în timpul ultimei sale călătorii, Cristofor Columb a ajuns — era în septembrie 1502 — pe o „coastă bogată", de unde și numele țării — Costa Rica. Au urmat conchista — mai puțin furtunoasă

ca în alte părți, pentru că aici spaniolii au găsit păduri practic nelocuite — colonizarea propriu-zisă, apoi lupta pentru independență. Costa Rica era o parte a Federației statelor Americii Centrale, de care s-a desprins, în cele din urmă, formînd o republică aparte. Atunci s-au ridicat eroii naționali, ca Juan Santamaria, tînărul înflerbîntat de pretențiile dictatoriale ale unui aventurier din Tennessee, William Walker. O singură dată, de atunci, s-au întors vremurile de restriște : în 1948, cînd a izbucnit „un foarte scurt război civil", cu morți puțini în cifre absolute, dar mulți pentru populația care azi numără 1 843 000 de locuitori. Atunci a fost decisă, prin Constituție, desființarea armatei, una din trăsăturile definitorii ale țării, care și-a transformat cea mai mare cazarmă în muzeu, sfidîndu-l pe Marte și punîndu-i scutul sub geam. „Numărul soldaților să nu-l depășească pe cel al elevilor" — un fel de cuvînt de meditație și acțiune al oficialităților, cuvînt respectat de cînd José Figueres, devenind președinte, a adoptat legea desființării armatei și a păstrării unui corp de gardă de circa 5 000 de oameni, care să asigure ordinea curentă.

Școlarii se aud pe străzi la ora cînd se golesc clasele. Se întîmplă, uneori, să calc pe florile desenate pe caldarîm de copii, liniile apăsate ale formelor și roșul puternic din petale. Adesea, caldarîmul era ud, spălat de ploi pînă la rădăcina pietrei. Se simțea, deodată, lipsa trecătoarelor flori de cretă, pentru că trotuarele acestea nu-ți spun nimic decît cînd sînt limpezite în soare uscat și pictate.

Străzile se umplu de lume, care merge pe jos și căreia îi place să se plimbe, ca în capitalele încă nesufocate de mașini. Timpul se scurge fluent, ușor comprimat pentru unii, dilatat pentru alții. Suprapunerea de culturi a dat o filozofie aparte a trecerii orelor și, oricît de europeană e atmosfera, „mîine" nu înseamnă prea tîrziu, dar nici prea devreme, ci ceea ce nu se întîmplă azi. Ceasurile capătă o candoare indefinită, pe care abia îndrăznești s-o confrunți cu graba, practică și materialistă, în stare să distrugă „corola de lumini a lumii".

La Curridabat, unul din cartierele care se adaugă capitalei, în mijlocul unui parc imens, se află locuința președintelui José Figueres. Spusese odată, și-mi repetase pe parcursul unei întrevederi, că „problemele țării noastre, ca, de altfel, ale întregii Americi Centrale, încap într-o ceașcă de cafea". Nu minimaliza, ci dădea o altă coordonată a filozofiei, de data aceasta spațiale, care redimensionează noțiunile, diminuîndu-le sentimental, făcîndu-le de cuprins, uman accesibile. Un zîmbet larg apare pe fața costaricanului cînd pronunță duios propria poreclă națională, „ticos", persiflare tandră, intraductibilă, învăluită în reverberații de imagini miniaturale. Dar, sugerînd înclinațiile restrîngerii spațiului, nu e exclus ca ceașca de cafea să refacă un simbol inițial, al pămîntului către care declină seara umbra arborilor de cafea.

Este o umbră de liniște și pace, de lectură profundă și tonuri melancolice de „tonade", cîntate abia pipăind chitara, ora meditației fără timp, infinite, abia atingînd spațiul.

REPORTAJ PE GLOB

De la Damasc la Tabqa

Mioara Georgescu

Toate civilizațiile din Orient și-au lăsat vestigiile pe aceste meleaguri : sumerienii la Mari, hitiții la Djerablous, asirienii la Tel-Hamra, canaaneenii și fenicienii la Ugarit — unde a fost descoperit primul alfabet — arameenii la Maaloula. Ruinele Palmirei, unul din cele mai frumoase orașe arheologice din lume, mărturisesc bogăția și prosperitatea cetății, devenită colonie romană, ce-și datorează celebritatea reginei Zenobia, căzută pradă ambițiilor sale nemăsurate pentru putere.

Deschis musulmanilor din anul 635, Damascul devine, după anul 661, timp de un secol, capitala puternicului și strălucitului califat omeiad. Aici va înflori o civilizație arabă care, integrîndu-și cele mai diverse culturi, își va afirma caracterul propriu, exercitînd o imensă influență asupra întregului imperiu.

Vizitînd Siria, porți imaginea celor citite în cărțile de istorie și literatură. Și nu ești dezamăgit. Superba moschee a omeiazilor din Damasc, cu mărețele coloane ale templului lui Jupiter, grandioasa cetate din Alep — oraș a cărui glorie nu a apus niciodată —, coloanele maiestuoase, arcurile monumentale, templele și teatrele Palmirei — care uimesc

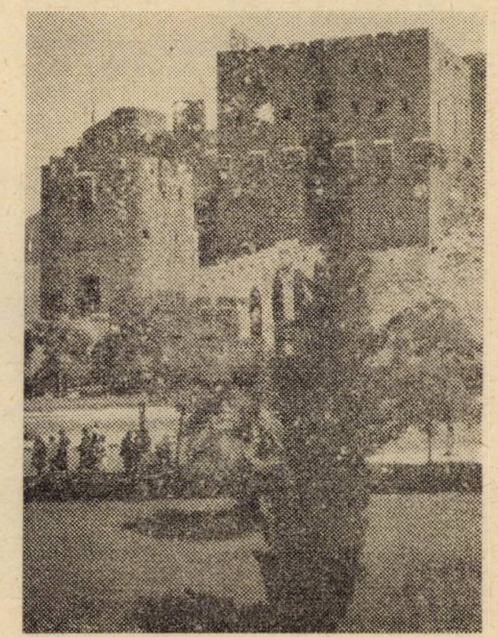

Cetatea din Alep : îmbinare de grandios și pitoresc

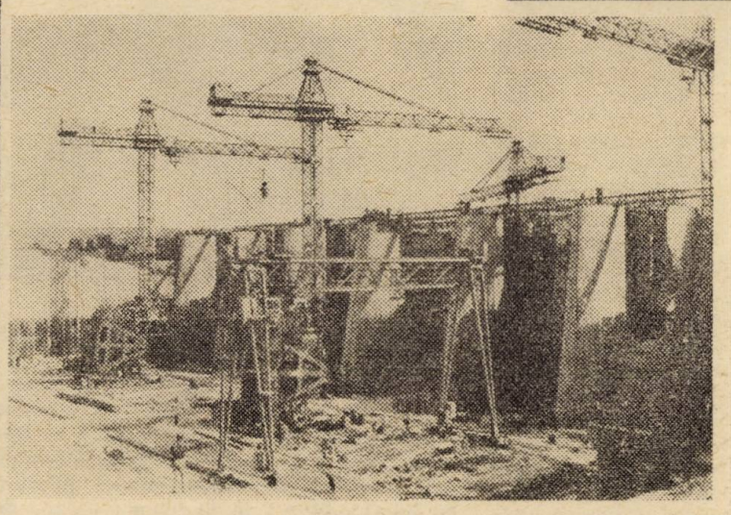

„Schimbarea cursului Eufratului va schimba și cursul vieții locuitorilor de pe aceste meleaguri"

și emoționează — toate vin să răspundă imaginilor create de literatură.

Primul contact cu Siria este deseori Damascul, oraș antic și modern, ce se poate considera una din cele mai vechi capitale ale lumii. Înconjurat de nisipuri și văi aride, orașul, ridicat pe malurile riului Barada, este o oază înfloritoare izbucnind în mijlocul deșertului. Gustul tradițional al sirienilor pentru armonie și echilibru, pentru poezie și contemplație, emană din amalgamul de clădiri, de sanctuare ale nesfîrșitelor civilizații care au trecut pe aici și și-au lăsat amprenta.

Pe șosea, sau cu avionul, se poate ajunge la Alep, oraș mai intim și mai populat chiar decît Damascul. Citadela încununează panorama orașului, fiind un remarcabil exemplu al artei militare arabe : puntea cu arcuri multiple trece peste șanțul săpat adînc în pămînt. Dar trebuie să treci prin numeroase porți ca să poți ajunge la vestigiile castelului, din care n-au mai rămas decît ziduri în ruină. De aici, de sus, se vede întreg orașul, dominat de minarete și cupole, străbătut de străzi drepte, străjuite de vechi case maiestuoase, din piatră ori lemn sculptat. Mean-

drele străzilor te conduc spre bazarul acoperit al orașului, unul din cele mai vechi și mai frumoase din Orient, loc în care creștini, musulmani, kurzi și armeni, țărani, orășeni sau turiști, caută frumusețile artizanatului sirian, cunoscut pentru bogăția și originalitatea sa.

Sirienii sînt neîntrecuți păstrători ai bogatului folclor — oglindă a vieții familiale, a obiceiurilor ei. Sînt vestite festivitățile ocazionate de ceremonia căsătoriei și, în mod special, turneul mirelui care, înconjurat de prieteni și familie, străbate satul sau orașul. Sînt trase focuri de pușcă, din toate părțile se aud „zagaride" — un fel de strigăte cu modulații variate, care au stat la originea muzicii clasice arabe. De aici, din Siria, această muzică s-a răspîndit pînă în Maghreb, ajungînd apoi în Andaluzia. Mai tîrziu, din acele „monachah andaluziene" s-au inspirat numeroase melodii europene. La masă se servesc 20—30 de feluri de mîncare, refuzul de a gusta din toate fiind considerat ca o jignire adusă gazdei.

Și, totuși, poate că regiunea cea mai uimitoare a acestei țări atît de variate este valea Eufratului. Fluviul — căruia i se datorează în mare parte înflorirea civilizațiilor pe

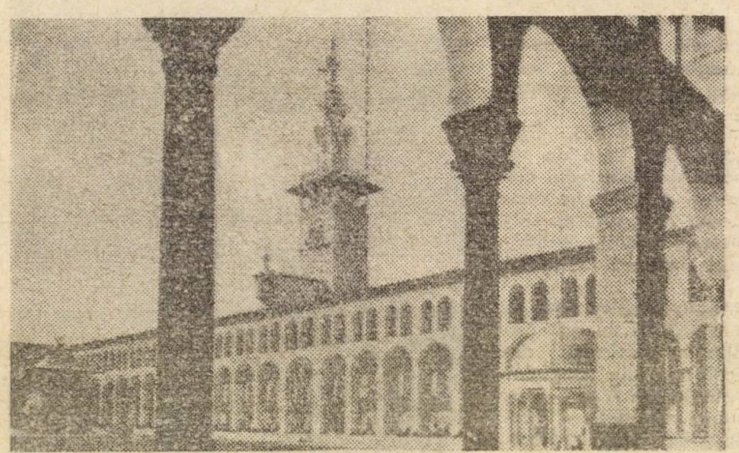

„Vestita moschee a omeiazilor, cu mărețele coloane ale templului lui Jupiter..."

Discreta transparență a voalurilor siriene...

aceste locuri — se scurge domol, trecînd prin cîmpuri vaste de bumbac, străjuite de sătulețe pitorești. Și aici, aceeași stratificare a istoriei, întruchipată în sate ori orășele ce aparțin epocii preistorice, elenistice, bizantine sau musulmane. Dar această liniște milenară a fost zdruncinată acum cîțiva ani. În deșert a fost ridicat, în numai doi ani, un oraș modern de 40 000 de locuitori — avînd cel mai mare număr de muncitori, tehnicieni și ingineri din toată Siria — orașul Tabqa. Turiștii nu vizitează, deocamdată, aceste locuri, dar, fără îndoială, că, în curînd, vor veni să le admire. Aici se construiește marele baraj al sistemului hidroenergetic de pe fluviul Eufrat. Sirienii sînt, pe drept cuvînt, mîndri de această construcție — a cărei primă etapă s-a încheiat în luna iulie a anului 1973 — ce reprezintă coloana vertebrală a dezvoltării țării. Au fost necesari 45 milioane de metri cubi de pămînt pentru ridicarea construcției care stăvilește Eufratul, în aval, la nord de deșertul Palmirei. Digul, lung de 4 500 de m, înalt de 60 m, are o lățime de 512 m la bază și de 19 m în vîrf. Lacul de acumulare va avea 640 de km², înmagazinînd 11,9 miliarde de metri cubi de apă. Trei din cele opt turbine, de 100 000 kW fiecare, vor intra în funcțiune în vara acestui an. Cifre care înseamnă pentru Siria irigarea a 650 000 ha de pămînt — urmînd ca, ulterior, să se ajungă la peste un milion de ha —, electrificarea întregii țări, alimentarea cu curent electric a unor noi uzine, în primul rînd a importantului complex industrial de la Homs. Barajul va însemna nu numai grîu, fructe, kilowați, ci și oameni; mii de muncitori, de tehnicieni, capabili să stăpînească tehnica modernă. Schimbarea cursului Eufratului va schimba și cursul vieții locuitorilor acestor meleaguri.

Siria a fost prima țară din Africa și Asia care și-a cucerit independența după al doilea război mondial, în 1946. Drumul parcurs de poporul sirian în anii independenței a fost însă un drum greu, presărat de numeroase obstacole. Măsurile privind naționalizarea industriei și a băncilor, a comerțului exterior, reforma agrară, interzicerea concesiunilor pentru exploatarea bogățiilor minerale au creat condițiile necesare dezvoltării impetuoase a economiei. Politica de dezvoltare a țării a urmărit, pe de o parte, creșterea efortului de investiții pentru bugetul de dezvoltare care s-a dublat în 1974 față de 1973, iar, pe de altă parte, crearea cadrelor necesare prin extinderea învățămîntului. Eforturile depuse și-au arătat roadele : industria a înregistrat o creștere de 16 la sută în 1973, iar agricultura de 24 la sută. Învățămîntul este gratuit și obligatoriu. Siria ocupă unul din primele locuri în lume în ce privește numărul de studenți pe cap de locuitor, avînd, în prezent, pe lîngă vechiul centru universitar de la Damasc, încă două noi orașe universitare — la Alep și Latakia. Din ansamblul economiei naționale, industria este cea care a înregistrat succesele cele mai importante. Homs împreună cu Damasc, Alep și Tartus constituie principalii poli industriali ai țării. Numeroase obiective au intrat, recent, în funcțiune : uzina de bare de fier de la Hama, uzina de îngrășăminte azotoase de la Homs, uzina de tractoare de la Alep, de motoare electrice de la Latakia. În acest an, va începe construirea unor uzine petrochimice, fabrici de ciment, textile și conserve.

Descoperirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol au dus la creșterea continuă a producției, care a depășit 8 milioane de tone în 1972. Trebuie subliniat faptul că Siria exploatează, prelucrează și comercializează întreaga producție de petrol, prin intermediul Societății Naționale Siriene. În acest an, va fi reconstruită rafinăria de la Homs — care a fost bombardată în timpul războiului din octombrie 1973 — și se va începe, în același timp, construirea unor noi rafinării, capabile să acopere toate necesitățile interne. Evoluția investițiilor, succesele din industrie și agricultură demonstrează efortul considerabil în vederea dezvoltării economice și sociale, deși bugetul național este puternic grevat de cheltuielile afectate apărării naționale.

Proiectele de dezvoltare a economiei naționale sînt realizate cu cooperarea tehnică și financiară a țărilor prietene, în special a țărilor socialiste, printre care și România, care participă la construirea unor obiective economice în domeniul industrial și agricol.

În convorbirea pe care am avut-o cu dr. Mohamed Al-Imadi, ministrul economiei și comerțului, acesta a evidențiat rezultatele fructuoase ale cooperării cu România în domeniul fosfaților, precum și participarea cu succes a specialiștilor români la lucrările de amenajare și fertilizare a solului de pe valea fluviului Eufrat. „Posibilitățile noastre de colaborare în domeniul cultural sînt foarte largi — mi-a declarat, la rîndul său, George Sadikni, ministrul informațiilor. Ne interesează dezvoltarea relațiilor în domeniul Radioteleviziunii, al presei în general, în domeniul editurilor. Aceste dorințe și-au găsit expresia în programul de aplicare a Acordului de cooperare culturală pe anii 1974—1975. Aș dori să subliniez faptul că studenții sirieni care studiază în România dobîndesc cunoștințe serioase, devenind buni specialiști".

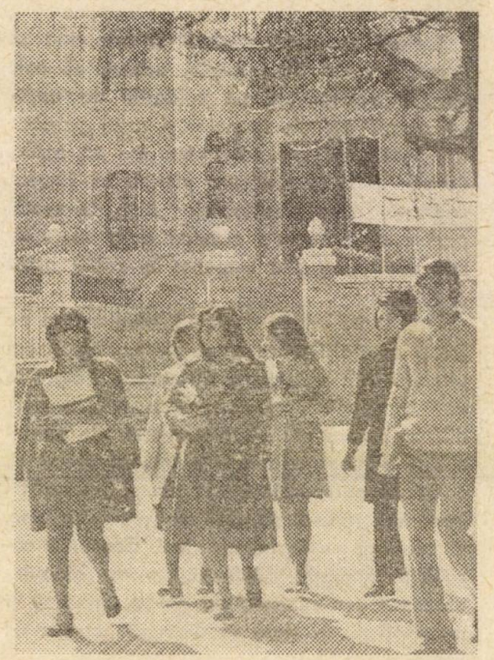

„Siria ocupă unul din primele locuri din lume în ce privește numărul de studenți în raport cu populația țării..."

Bunele relații existente între România și Siria au cunoscut un moment de referință istorică prin vizita efectuată recent de președintele Nicolae Ceaușescu în Siria, care a deschis o nouă etapă în dezvoltarea raporturilor dintre cele două țări și popoare, stabilind noi și importante direcții de colaborare fructuoasă.

...Damasc, Alep, Tabqa, orașe de o mare diversitate, cu o istorie bogată și cu oameni destoinici, orașe pe care le găsești sincronizate prin elanul inflexibilei hotărîri de a păși ferm pe calea progresului și propășirii.

FRANȚA

Campania prezidențială

Cu mai bine de un deceniu în urmă, la o conferință de presă, generalul de Gaulle afirma că, în momentul dispariției lui, de natură să inspire îngrijorări, va fi nu „vidul", ci „prea-plinul".

Era una din acele metafore colorate și percutante care, în discursurile, în convorbirile generalului, apăreau pe neașteptate la cîte o cotitură de frază, polemizînd cu orientări sau cu acțiuni opuse propriilor lui concepții. Totuși, în 1969, după eșecul referendumului din aprilie și retragerea generalului din viața publică, nu s-a produs nici „vid", nici „prea-plin". Intenția fostului prim-ministru Georges Pompidou de a-și pune candidatura în caz de vacanță a înaltei magistraturi era cunoscută din ianuarie și, între timp, el nu rămăsese inactiv pe planul legăturilor politice. Subliniind cu precaută modestie că „nu este, nu poate fi și nu vrea să fie generalul de Gaulle", „tehnicianul complementar al strategului inspirat" (formula este a lui André Malraux) a devenit succesorul lui. Abia acum, la brusca dispariție a președintelui Pompidou, se manifestă ceea ce mulți comentatori, evocînd cuvintele generalului de Gaulle, numesc „prea-plinul" : multiplicitatea candidaturilor în rîndurile coaliției guvernamentale și zbuciumatele negocieri, rămase sterile, în vederea desemnării unui singur candidat.

Unii consideră că furtunile care au agitat, în aceste zile, coaliția guvernamentală sînt consecința directă a faptului că încetarea din viață a șefului statului a surprins nepregătite forurile conducătoare ale formațiilor respective și, — omagiind curajul cu care defunctul președinte a înfruntat maladia, voința și efortul său tenace de a continua să-și desfășoare activitatea — apreciază cu severitate absența unor informații oficiale și clare asupra sănătății președintelui, mai ales de cînd situația se agravase. În fapt, lumea politică franceză nu ducea lipsă de informații, iar ipoteza unor alegeri prezidențiale anticipate era de multe luni la ordinea zilei, inspirînd activitatea statelor majore ale partidelor și analizele comentatorilor. În asemenea măsură încît, în ultimele zile ale lui martie, Alexandre Sanguinetti, secretarul general al U.D.R., considera necesar să declare, după o sesiune a organelor de conducere ale formației gaulliste — avînd grijă să precizeze că, pînă și cercurile care nu vor să acorde credit „zvonurilor", trebuie să țină seamă de ele — că U.D.R. ar fi partidul „cel mai apt să facă față unui eveniment brusc". În același timp, secretarul general enunța cîteva idei care apăreau înrudite cu acelea pe care Chaban-Delmas le-a afirmat în cei trei ani cît a fost prim-ministru al președintelui Pompidou (1969—1972). Pe de altă parte, Sanguinetti, evocînd recenta invitație la coeziune lansată de premierul Messmer, arunca, nenominal dar clar, o săgeată în direcția lui Giscard d'Estaing, care pledează teza unei „majorități lărgite" prin asocierea unor grupări și grupuri susceptibile să sporească influența propriei lui formații.

Acum, termenul pentru depunerea candidaturilor a expirat marți 16 aprilie, la orele 24. Consiliul constituțional înregistrează pe cele care întrunesc condițiile prevăzute de lege, lista definitivă urmînd a fi publicată în „Jurnalul oficial", iar campania considerată deschisă și din punct de vedere juridic. Practic, campania a început însă chiar în timpul omagiului solemn adus de Parlament memoriei defunctului șef al statului, cînd — zvonindu-se că președintele Adunării Naționale, Edgar Faure, ar intenționa să-și anunțe el însuși candidatura imediat după sfîrșitul ceremoniei (ceea ce l-ar fi putut favoriza, dată fiind preocuparea majorității de a avea un singur candidat) — colaboratorii lui Jacques Chaban-Delmas au comunicat mai înainte agenției France Presse candidatura fostului premier.

Există, de altminteri, o adevărată inflație de candidaturi. Dar competiția reală se desfășoară în trei : primul secretar al P.S.F., François Mitterrand, candidat comun al stîngii unite ; fostul prim-ministru Jacques Chaban-Delmas, a cărui candidatură are sprijinul declarat al U.D.R. ; ministrul economiei și finanțelor, Valéry Giscard d'Estaing, președinte al Republicanilor independenți. Cei doi candidați ai majorității ar avea, potrivit sondajelor recente, șanse aproximativ egale.

François Mitterrand. O coeziune remarcabilă în jurul candidatului comun al stîngii

În ceea ce privește intențiile lor de acțiune, există între expunerile celor doi candidați ai majorității un explicabil „aer de familie", există și preocuparea fiecăruia de a oferi electoratului imaginea unor concepții proprii despre țelurile de urmărit. Chaban-Delmas vrea ca această imagine să exprime vădite preocupări sociale. Sloganul pe care îl folosește afirmă că alegerea lui ca președinte ar însemna pentru el „încheierea unui contract de progres" cu fiecare francez în parte. Evocînd presiunea inflaționistă, el spune : „Trebuie să privim lucrurile în față cu luciditate, cu imaginație și să ne spunem adevărul. Sarcina cea mai urgentă este de a lupta împotriva creșterii prețurilor, nu numai pentru efectele pernicioase pe care le are asupra economiei, dar, de asemenea și mai cu seamă pentru că adîncește inegalitățile în loc să le reducă. În general, factorii de criză trebuie dominați și, pentru un timp determinat, trebuie planificată reorientarea economiei noastre". Din punct de vedere al relațiilor internaționale, el se proclamă urmaș al politicii predecesorilor săi : dezvoltarea înțelegerii reciproce și cooperării cu țările socialiste, relansarea construcției vest-europene în spiritul fidelității atlantice și prieteniei cu Statele Unite, dar păstrîndu-și libertatea de decizie. „Independența sub toate formele este un dat fundamental al istoriei noastre. Generalul de Gaulle conferise o nouă strălucire acestei noțiuni. El a lăsat o urmă adîncă, pe care Georges Pompidou a confirmat-o și pe care o voi continua", declară Chaban-Delmas.

La Giscard d'Estaing primează teza „majorității lărgite" și se adresează pentru aceasta „tuturor, aleșătorii ai U.D.R., republicani independenți, centriști, reformatori". În ce scop ? „O alegere prezidențială este un început. Este prilejul de a defini și de a conduce o politică nouă", care să facă din Franța „un model de justiție și de progres social, de respectare a regulilor democratice, de ocrotire a libertății fiecăruia". Pe plan extern, „apărarea scrupuloasă a intereselor țării", realizarea în 1980 a „obiectivului esențial pe care îl constituie uniunea politică vest-europeană propusă de președintele Pompidou" etc.

Comparînd cele două schițe de program, „Le Monde" notează că fostul premier se adresează întregului electorat, în timp ce apelul ministrului economiei și finanțelor se oprește la liziera din stînga centrului, iar Jacques Fauvet, directorul ziarului, notează : „Dl Giscard d'Estaing vrea o majoritate nouă, deci o politică nouă, în special externă. El a avut grijă să nu pronunțe cuvîntul-cheie — independență — pe care dl Chaban-Delmas a avut grijă să-l menționeze ; amîndoi, însă, se referă la Georges Pompidou..."

Chaban-Delmas și Giscard d'Estaing. „În cel mai pur stil sportiv..."

Pînă săptămîna trecută, amîndoi știau fiecare pe sprijinul căror formații politice se pot bizui : Chaban-Delmas pe acela oficial al U.D.R., al centriștilor guvernamentali, plus supraviețuitorii bătrînului Centru național al independenților (C.N.I.) care nu par să fi iertat ministrului economiei și finanțelor ruptura de acum șaisprezece ani și au decis să-l lipsească de influența pe care o dețin încă în rîndurile unor notabilități locale ; Giscard d'Estaing pe al propriei

sale formații, firește, și pe al rețelei de cluburi animate de aceasta, pe declarația făcută de Jean Lecanuet, liderul centriștilor din opoziție, și pe nădejdea secretă că o parte din militanții gaulliști, șocați de refuzul lui Chaban-Delmas de a se înclina în fața principiului candidaturii unice, nu vor depune prea mult zel pentru fostul premier. În aceste condiții și orientîndu-se după sondajele la care ne-am referit, considerînd, de altminteri, că legăturile dintre partidele lor respective se cuvin a fi menținute, Chaban-Delmas și Giscard d'Estaing au adoptat un ton de competiție leală. Fostul premier, într-un interviu, a declarat: „Nu intenționez să-l combat pe dl Giscard d'Estaing. Ceea ce ne deosebește sînt niște variante. Ele sînt vizibile". A doua zi, ministrul economiei și finanțelor îi întorcea politețea, făcînd o vizită lui Chaban-Delmas. „În cel mai pur stil sportiv — relata agenția France Presse — cei doi adversari au evocat campania electorală și și-au strîns mîna ca înaintea unui meci."

În acest climat — dacă nu de armonie, dar măcar de stabilire a unor raporturi mai calme după furtunile care au bîntuit în rîndurile majorității — a izbucnit vestea candidaturii lui Jean Royer. Fără îndoială, personalitatea primarului din Tours nu amenință să concentreze asupră-i un număr impozant de voturi : pronosticurile vorbesc despre maximum în jurul a 10 la sută. Dar acești „în jurul a 10 la sută" pot determina o redistribuire a șanselor. Înainte de a fi trecut la poște și comunicații în al treilea cabinet Messmer, Royer a fost, timp de un an, ministru al comerțului și artizanatului ; de tendință gaullistă, dar neînscris în U.D.R., el s-a făcut — chiar în contradicție cu politica oficială — apărătorul foarte activ, uneori împotriva sistemului fiscal, al unor categorii numeric destul de importante în provincia franceză : mici comercianți, mici restauratori, meșteșugari. Fără îndoială, aceștia nu ar fi votat în nici un caz pentru ministrul finanțelor, dar candidatura Royer poate impieta asupra scorului lui Chaban-Delmas. Pe de altă parte, electoratul „giscardian" poate fi sensibil la realele calități de gospodar de care noul candidat a dat dovadă ca primar și, de asemenea, în anumite sectoare ale populației, la conservatorismul lui puritan. De aci noile neliniști ale strategilor formațiilor majorității : orice dispersare a voturilor apare ca un risc suplimentar într-o campanie în care obiectivul lor prioritar este să împiedice alegerea la primul tur de scrutin a candidatului comun al comuniștilor, socialiștilor și radicalilor de stînga, François Mitterrand.

Coeziunea care s-a realizat în jurul acestei candidaturi este, într-adevăr, cu totul remarcabilă. Săptămîna trecută, vorbind despre felul în care P.C.F. va duce campania electorală, Georges Marchais a arătat că partidele comunist și socialist consideră că alianța nu trebuie să estompeze trăsăturile proprii ale fiecăruia dintre ele și vor duce deci, în mod paralel, o campanie comună. Referindu-se la întîlnirea sa recentă cu François Mitterrand, secretarul general al P.C.F. a declarat că acordul lor a fost total în această privință. Candidatul stîngii se bucură, de asemenea — și aceasta a produs dezamăgire în rîndurile adversarilor — de adeziunea Partidului Socialist Unificat (P.S.U.), care, după cum se știe, nu e semnatar al Programului comun. Unul din elementele de forță ale candidaturii Mitterrand constă în sprijinul masiv pe care i-l aduc cele două mari centrale sindicale C.G.T. și C.F.D.T. Concertîndu-se, conducerile celor două organizații au definit un punct de vedere comun în ceea ce privește activitatea lor în perioada preelectorală. „Muncitorii consideră importantă satisfacerea rapidă a revendicărilor lor, explică unul din responsabilii C.G.T. Dar ei știu că și mai importante sînt perspectivele de schimbare pe care le-ar deschide o victorie a stîngii și vor face totul ca s-o favorizeze." În acest spirit, se face o deosebire între acțiunile deja pornite — ca, de pildă, grevele în curs de desfășurare — care vor fi continuate, și cele în pregătire — care vor fi amînate. În același spirit, cele două centrale au mers pînă la a renunța, pentru a elimina prilejul unor posibile provocări, la marea demonstrație tradițională de 1 Mai.

În prima conferință de presă pe care a ținut-o în calitate de candidat, vinerea trecută, François Mitterrand a expus liniile mari ale politicii pe care o preconizează. Din punct de vedere economic, o succesiune de trei etape : prima, pe termen scurt, ar consta în aplicarea, timp de minimum trei luni, a unui control al prețurilor, ridicarea salariului minimal și lansarea unui împrumut intern ; a doua, de opt luni, și-ar propune să răspundă unora din revendicările sindicale presante, finanțîndu-le printr-o „mai bună stăpînire a creditului și o politică fiscală mai justă" ; în fine, elaborarea unui plan de cinci ani, menit să „reducă inegalitățile" cu ajutorul unor sectoare publice și private „clar definite" (formulare pe care observatorii o interpretează ca pe o confirmare că naționalizările nu ar depăși cadrul celor prevăzute de Programul comun). În ceea ce privește mecanismele instituționale, candidatul a declarat că, dacă va fi ales, va asigura guvernului și parlamentului exercitarea deplină a prerogativelor lor constituționale. Pe tărîmul politicii externe, a declarat, între altele, că ar căuta să deschidă o discuție asupra dezangajării și dezarmării nucleare cu celelalte state care dispun de aceste tipuri de arme.

Expunerile programatice ale candidaților vor continua, probabil, într-un ritm vertiginos : pînă la primul tur de scrutin au rămas doar două săptămîni. În ceea ce privește pe principalii reprezentanți ai majorității, orientările fiecăruia sînt cunoscute mai ales dintr-o îndelungată participare la exercitarea puterii, din unele dezbateri parlamentare, din controversele care s-au desfășurat între formațiile coaliției guvernamentale, în interiorul lor chiar, și care au fost amplu comentate de presă. Este însă de presupus că acum, după închiderea listelor, concurenții știind precis cîți sînt și cine sînt, aceste expuneri programatice vor căpăta contururi mai precise.

Florica Șelmaru

Incidentele de la frontiera israeliano-libaneză

11 APRILIE

— Un grup de trei persoane ocupă o școală din localitatea israeliană Kiryat Shemona (situată la 3 km de frontiera libaneză). Între ocupanți și forțele de securitate israeliene au loc lupte. Operațiunea este revendicată de Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei — Comandament General (F.P.E.P. — C.G.), organizație care nu face parte din Comitetul Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.) și care declară, la Beirut, că acțiunea a avut drept scop să ceară, în schimbul ostaticilor, eliberarea palestinienilor aflați în închisorile israeliene, inclusiv a lui Okamoto, supraviețuitorul japonez al atentatului din 1972 de pe aeroportul Lod.

— Premierul Golda Meir afirmă că „guvernul libanez trebuie considerat răspunzător pentru tragedia de la Kiryat Shemona". Făcînd bilanțul operațiunii, Golda Meir declară că ea s-a soldat cu 18 morți și 16 răniți israelieni.

— „Nu este pentru prima dată cînd conducători israelieni aruncă răspunderea pentru asemenea acte asupra Libanului, spre a justifica incursiunile împotriva teritoriului libanez", declară premierul Takieddine Solh.

— Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, dă publicității următoarea declarație : „Secretarul general deplînge incidentul tragic de la 11 aprilie, în care oameni nevinovați și-au pierdut viața. El regretă, de asemenea, efectele defavorabile pe care le-ar putea avea astfel de acte de violență asupra eforturilor în curs în vederea soluționării juste și trainice a problemei Orientului Apropiat.

13 APRILIE

— Forțe israeliene de comando atacă, în noaptea de vineri spre sîmbătă, șase sate situate în sudul Libanului. În cursul acțiunii, sînt ucise două persoane, iar alte 13 sînt luate ostatici. Un purtător de cuvînt militar israelian precizează că operațiunea constituie un răspuns la cele întîmplate la Kiryat Shemona.

— La Beirut se întrunește Consiliul libanez al apărării, sub președinția șefului statului, Suleiman Frangieh, pentru a examina situația creată în urma raidului israelian.

14 APRILIE

— Libanul cere convocarea Consiliului de Securitate al O.N.U. în legătură cu deteriorarea situației de la frontiera sa.

— Secretarul general al O.N.U. își exprimă „regretul profund în legătură cu pătrunderea trupelor israeliene pe teritoriul Libanului". El atrage atenția că „asemenea acțiuni pot submina eforturile întreprinse în vederea realizării unei reglementări durabile și juste în Orientul Apropiat".

15 APRILIE

— În Consiliul de Securitate încep dezbaterile pe marginea plîngerii Libanului.

Trupe israeliene pătrunzînd pe teritoriul Libanului

TEL AVIV

După demisia Goldei Meir

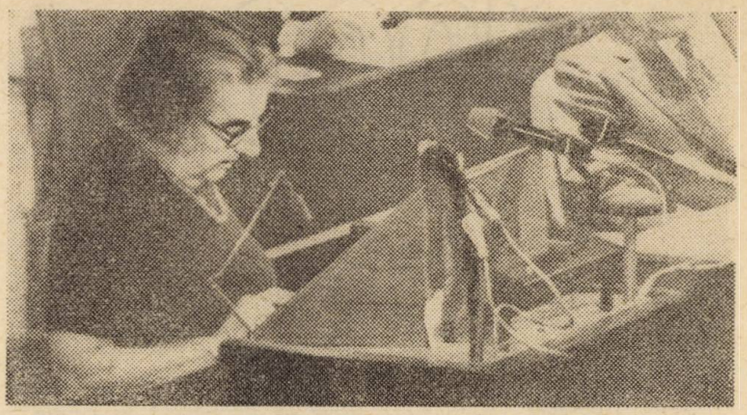

Premierul Golda Meir : hotărîrea de a demisiona este „irevocabilă"

Demisia Goldei Meir din fruntea cabinetului israelian — anunțată propriului partid la 10 aprilie și comunicată a doua zi guvernului, președintelui Katzir și Knessetului — redeschide, la proporții greu previzibile, criza politică apărută în Israel după alegerile parlamentare de la sfîrșitul anului trecut. În același timp, ea reflectă sentimentele contradictorii încercate de opinia publică israeliană după războiul din octombrie 1973 și este, pe de altă parte, o decizie multă vreme amînată.

După cum subliniază observatorii vieții politice israeliene, partidul premierului demisionar (partid aflat la conducerea statului de la întemeierea acestuia, în 1948) nu a reușit, decît provizoriu, să stabilizeze o situație fluidă, schimbătoare, apărută după ultimele alegeri parlamentare. Pierzînd mai multe locuri în Knesset (parlament), partidul Goldei Meir s-a aflat, simultan, în fața unei opoziții mai puternice ca înainte, pradă unor lupte interne și aproape incapabil să refacă, pe vechile baze, o coaliție guvernamentală solidă și viabilă. Formarea noului guvern, la 5 martie, — ea însăși o operațiune mai dificilă ca oricînd în trecut — nu a putut arunca, decît temporar, un văl peste disensiunile manifestate în lunga perioadă de discuții și negocieri care a precedat-o.

Aproape nici una din evoluțiile intervenite — nici pierderea unor mandate de către partidul Mapai, nici criza politică ulterioară, nici (un fapt asupra căruia vor reveni) scăderea tot mai accentuată a popularității generalului Dayan, ministrul apărării — nu era de neprevăzut înainte de alegeri. Totul se leagă, după cum relevă observatorii, de traumatismele resimțite de opinia publică israeliană după războiul de Yom Kippur (bilanțul de peste 2 500 de morți este mai mare ca aproape al tuturor războaielor din trecut cu țările arabe) și, în acest context, de necesitatea unor reforme în structurile politice și sociale ale țării.

Exploatînd bilanțul puțin încurajator al ultimului război, blocul de dreapta „Likud" a reușit să-și întărească poziția deținută în parlament, fără să se poată spune că poziția preconizată de el pentru negocierile cu țările arabe, vizînd menținerea majorității teritoriilor ocupate, ar fi cîștigat teren în opinia publică din țară : în al doilea rînd, apariția unui puternic sentiment antirăzboinic și afirmarea unui curent tot mai clar pentru disocierea păcii cu statele arabe de formula ambiguă a frontierelor „sigure și garantate" nu constituie, nici ele, elemente care să poată fi ignorate. Cîteva demonstrații de stradă din ultimele săptămîni au avut ca laitmotiv tocmai necesitatea abandonării cursului urmat pînă acum și a întreprinderii unor reforme politice esențiale, chiar dacă sensul și conținutul acestora, în afară de organizarea de noi alegeri, nu sînt prea clar formulate. „Sîntem oameni tineri — declara conducătorul noii mișcări de protest, intitulată semnificativ «Schimbare». Vrem să trăim și să avem o viață bună. Vrem să facem în așa fel încît copiii noștri să nu mai moară în viitor, lucru pe care părinții noștri nu l-au putut face pentru noi".

Elementul care a declanșat reizbucnirea crizei politice l-a constituit publicarea primului raport al comisiei de anchetă „Agranath", care, sub conducerea președintelui Curții Supreme, cercetează „neglijențele" apărute cu prilejul războiului de Yom Kippur. Absolvind guvernul de răspundere colectivă, menționînd că ministrul apărării, Dayan, este doar „parțial răspunzător" pentru erorile constatate, raportul a contribuit, totuși, la apariția unor disensiuni fără precedent în partidul Mapai și în coaliția guvernamentală. Mai mulți miniștri, la fel cu persoanele care au demonstrat în stradă și cu deputați din sînul coaliției guvernamentale, au cerut demisia grabnică a generalului Dayan. Soluții alternative (prima — împărtășită, se pare, și de Golda Meir) aveau în vedere o remaniere parțială a guvernului, prin care ministrul apărării ar fi primit un alt portofoliu, sau, în sfîrșit, în cazul în care generalul refuză, să intervină demisia colectivă a echipei ministeriale. Printre cei care s-au pronunțat pentru demisia lui Dayan se află vicepremierul Yigal Allon, ministrul muncii, Yitzhak Rabin, și ministrul finanțelor, Pinhas Shapir, — toți oameni cu poziții influente în cadrul partidului Mapai și cu vederi politice opuse celor ale ministrului apărării în privința viitorului teritoriilor ocupate. Hotărîtoare, în cele din urmă, a fost poziția generalului Dayan, favorabilă și ea, la fel cu cea a unor partide din opoziție, unei demisii colective a guvernului, în cazul în care — așa cum spunea el — „se dorește invocarea responsabilităților parlamentare".

Demisia Goldei Meir survine la capătul unor eforturi susținute de a păstra unitatea și, în perspectivă, hegemonia politică a partidului său. Se spune că nu a dorit să asiste, ea însăși într-un post de conducere, la dislocarea unei formațiuni politice de care o leagă o activitate de mai multe decenii. Retrospectiv, însăși schimbarea intenției de a nu candida la alegerile parlamentare de la sfîrșitul anului trecut este privită de ziarul britanic „The Times" ca o încercare de a da o „fațadă de unitate" partidului, după cum acceptarea mandatului formării noului guvern și revenirea asupra demisiei anunțate la 28 februarie aveau să fie regretate de însăși Golda Meir la 10 aprilie.

În momentul de față, cînd guvernul demisionar s-a constituit în guvern de tranziție și cînd președintele Katzir a început consultările pentru depășirea crizei politice, multe priviri sînt atrase de orientarea fracțiunii conduse de generalul Dayan în partidul Mapai. Se consideră, pe de o parte, că o recentă declarație a ministrului apărării („nu aș fi surprins, acum, dacă ar interveni noi alinieri politice") ar lăsa deschisă posibilitatea deplasării fracțiunii Rafi spre blocul de dreapta „Likud", care, de altfel, a încercat, prin liderul său, Menahem Begin, o apropiere în acest sens. Pe de altă parte, se consideră că, în ipoteza mai plauzibilă a rămînerii fracțiunii generalului Dayan în partidul Mapai, nu ar fi exclusă intrarea acestuia într-un guvern constituit pe bazele actualei coaliții dintre partidul laburist, Partidul Național Religios și liberalii independenți, în care, însă, el ar primi un alt portofoliu decît acela al apărării.

Potrivit legislației israeliene, desemnarea unui nou premier și formarea unui nou guvern ar trebui să intervină în termen de 21 de zile de la prezentarea demisiei de către Golda Meir. În cazul în care eforturile președintelui de a depăși în acest fel criza politică nu sînt încununate de succes, Knessetul este dizolvat automat și urmează să fie organizate noi alegeri parlamentare. Se apreciază, în general, că liderii partidului Mapai vor face tot posibilul pentru evitarea alegerilor și pentru constituirea unui guvern pe baza actualei coaliții, eventual fără participarea miniștrilor care poartă responsabilități în evoluția războiului de Yom Kippur. Ca posibili succesori ai premierului demisionar erau menționați, în ultimele zile, ministrul de finanțe, Pinhas Shapir, ministrul justiției, Haim Zadok, ministrul muncii, Yitzhak Rabin, vicepremierul Yigal Allon și primarul de Haifa, Josef Almogi. Cele mai multe sufragii erau îndreptate spre conducătorul departamentului finanțelor, care deține o poziție dominantă în partidul Mapai, și care, la 15 aprilie, a declarat că refuză sarcina formării noului guvern.

Referindu-se la perspectiva unor noi alegeri, Pinhas Shapir sublinia că acestea nu ar trebui să aibă loc decît după publicarea raportului final al comisiei „Agranath" și după revizuirea listelor electorale, ceea ce, potrivit agenției France Presse, ar face ca alegerile să nu poată avea loc înainte de luna octombrie. De menționat, de asemenea, că o astfel de situație ar conveni foarte puțin blocului de dreapta „Likud", al cărui lider, Menahem Begin, a declarat că va cere șefului statului formarea unui guvern de coaliție națională, care să conducă țara pînă la organizarea de noi alegeri. După opinia sa, aceste alegeri ar trebui să aibă loc în următoarele zece săptămîni.

Pe un plan mai larg, demisia Goldei Meir — anunțată în momentul în care o delegație siriană purta convorbiri la Washington asupra dezangajării forțelor pe Înălțimile Golan — lasă deschisă această problemă. În context, trebuie menționată, însă, declarația ministrului de externe, Abba Eban, care sublinia că actualul guvern de tranziție dispune de toate împuternicirile necesare pentru continuarea negocierilor în curs și arăta că tot un asemenea guvern a încheiat, la 18 ianuarie, acordul de dezangajare cu Egiptul.

Ion Madoșa

1000+1

Zmeu

Condițiile de securitate aeriană a unor aeroporturi din Asia de sud-est sînt criticate într-un raport al Federației internaționale a asociației piloților de linie (I.F.A.L.P.A.). Sînt menționate, de pildă, zmeiele de hîrtie care plutesc prin spațiul aerian al aeroportului din Djakarta. Citați sînt și pietonii care hoinăresc pe pistele de zbor de la Penang (Malayezia). Se spune că Turnul de control de la Maden (Indonezia) este gata să se prăbușească și că pista de zbor a aeroportului din Hong Kong are ca principală calitate alunecarea...

Reprezentanțe

Un grup preliminar al reprezentanței permanente a R.F. Germania în Berlin își va începe activitatea la 2 mai. Guvernele R.F. Germania și R.D. Germane au comunicat prin intermediul purtătorilor lor de cuvînt că, la 2 mai, va intra în vigoare protocolul privind instalarea de reprezentanțe permanente reciproce, respectiv la Bonn și Berlin.

Am intitula-o „Romantism pe malurile Rhinului", dacă fotografia n-ar fi realizată pentru a dovedi gradul mare de poluare a fluviului

Mercenar

Rolf Steiner, fostul mercenar vest-german condamnat la închisoare pe viață pentru participare la rebeliunea din sudul Sudanului, a părăsit Khartum-ul. Președintele sudanez a decis să-i autorizeze repatrierea, din motive umanitare.

Egalitate

În Statele Unite s-a răspîndit printre bărbați o nouă modă: solicitarea unor funcții destinate (pînă acum) femeilor. De pildă, cea de telefonist(ă). Foarte căutată este și cea de infirmier(ă): la școala de specialitate de pe lîngă Universitatea din California sînt deja 70 de înscriși din 1 200 de înscrise. La terminare, nu cer salarii mai mari, ci tot drepturi... egale; vîrsta de pensionare să fie de 60 de ani, în loc de 65, ca ceilalți bărbați. Mai cer „concedii de... paternitate", justificate de necesitățile gospodărești din zilele cînd soția este la... maternitate.

Absolvenți

Un fenomen nou în Spania: absolvenții de liceu se îndreaptă în număr mare spre gazetărie. Ziarul „Mundo" comentează știrea: „Este dorința spaniolilor de a participa activ la informarea lor, în loc să rămînă receptori pasivi. Altădată, intelectualii familiei erau în mod obligatoriu avocați. Ce se va întîmpla în ziua în care în fiecare familie spaniolă va exista un ziarist? Probabil nu va fi de lucru pentru toți, dar în orice caz nu ne vom plictisi".

Consolare

În fața cifrei de impozit, contribuabilii americani se consolează gîndindu-se la buna întrebuințare a banilor, scrie „The Washington Post". James Dale Davidson, președintele Uniunii Naționale a Contribuabilor, a întocmit, totuși, o listă de „perle", demonstrînd caracterul uneori extravagant al cheltuielilor. Un exemplu: departamentul afacerilor sociale a alocat 19 300 dolari pentru a afla de ce cad copiii americani de pe tricicletă. Concluzia anchetei: „Tricicleta este un obiect instabil, susceptibil de a se răsturna la viraje". Și un alt exemplu: a fost acordat un milion de dolari punerii la punct de către militari a unui cort disimulînd un depozit de rachete nucleare; după instalare, cortul a fost luat de vînt...

Anunț

Cea mai secretă instituție din R.F.G. a decis să iasă din umbră: pentru prima dată, serviciul contraspionajului vest-german (B.N.D.) recrutează în mod public colaboratori, adresîndu-se agenților pentru plasarea brațelor de muncă, relatează „Der Spiegel". O broșură editată de ele enumeră circa 40 de profesiuni căutate: farmaciști, etnologi, juriști, sociologi, funcționari, muncitori calificați. Adresîndu-se acestor agenți, B.N.D. încearcă să remedieze lipsa de colaboratori provocată de anunțurile anodine publicate pînă atunci în ziare: „Firmă multinațională operînd în toate țările caută angajați cunoscători a mai multor limbi, dornici să călătorească".

Primul ministru japonez, Kakuei Tanaka (al doilea din stînga) l-a primit pe fostul locotenent japonez Hiroo Onoda (52 de ani, al doilea din dreapta), care a stat aproape 30 de ani în jungla insulei filipineze Lubang, așteptînd... sfîrșitul celui de-al doilea război mondial

Miniștrii de externe (de la stînga la dreapta) din Bangladesh, India și Pakistan salută semnarea acordului tripartit de normalizare a relațiilor

Actrița Catherine Spaak filmează în Etiopia. Crocodilul din dreapta asigură „culoarea locală"...

Ordinator

De circa doi ani, savanții Universității Barllan din Tel Aviv utilizează un ordinator I.B.M. 360/50 pentru interpretarea Talmudului, izvorul legii ebraice. Ordinatorul a propus deja peste 120 de păreri valabile, în materie de divorț și conflicte de muncă. Se pare că ordinatorul trece textul Talmudului printr-o sită mai eficace decît a rabinilor. El a identificat, în diferite domenii, 98 la sută din textele adecvate, față de numai 78 la sută găsite de teologi. Pînă la sfîrșitul anului 1974, cînd va fi înlocuit cu un model superior, ordinatorul va fi examinat 100 de volume de jurisprudență talmudică.

Recruți

Pentru a-și mări rîndurile, armata japoneză recrutează tot mai multe femei, scrie „Nihon Keizai", menționînd bunele lor rezultate în pregătirea militară. Cu un singur dezavantaj : costul este de trei ori mai mare. Iată și motivul : construcția unor cazărmi speciale, dotate cu un confort superior față de cele obișnuite.

Modă

O modistă de mare succes la al 27-lea Salon de modă de la Paris : Ruth Dayan, fosta soție a ministrului israelian. Începînd din 1952, ea este stilistă la Maskitt, o casă de modă din Tel Aviv. Aceeași meserie a ales-o Patricia Kennedy, sora președintelui Kennedy, fostă soție a actorului Peter Lawford. Își va prezenta, în curînd, la Paris propriile creații.

Impozite

Best-seller la Atena : volumul, de 1 200 de pagini, conținînd declarațiile de impozite ale celor mai mari contribuabili. Publicarea lui, cerută de primul ministru Adamantios Androutsopoulos, face parte dintr-o campanie de purificare a vieții publice. În fruntea listei pe 1972 figurează armatorul Nikolas Vardinoyannis, cu un impozit de circa 9 miliarde de franci. Unii regretă absența din palmares a lui Onassis, dar, din punct de vedere oficial, el se află cu domiciliul stabil în Argentina. În ceea ce îl privește pe Niarchos, se spune că acționează sub paravanul societăților „holdings".

Invitație

„O importanță deosebită a fost acordată Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa" – relevă comunicatul comun publicat la încheierea vizitei oficiale în Anglia a ministrului de externe polonez, Stefan Olszowski. Părțile au convenit ca delegațiile celor două țări „să coopereze și să contribuie la încheierea cu succes a conferinței de la Geneva pentru securitate europeană". Comunicatul menționează că Harold Wilson și James Callaghan au acceptat invitația de a vizita Polonia.

Dacă bate vîntul, poate fi o soluție de economisire a energiei...

Fregate

Guvernul britanic va livra statului Chile navele de război comandate în 1969 de guvernul Frei, a anunțat ministrul de externe James Callaghan. Este vorba de două fregate (una a fost deja primită de marina chiliană) și două submarine. Callaghan a precizat că, în viitor, guvernul britanic nu va mai livra arme statului Chile.

Barili

Biroul federal pentru energie a anunțat sosirea la Norfolk, în Virginia, a primei încărcături de petrol arab din ultimele cinci luni care parvine în Statele Unite. Petrolul, într-o cantitate de 344 000 barili, a fost transportat de vasul italian „Elba Lolligeiti".

Vatican

A. Casaroli, secretar pentru problemele externe al Vaticanului, a declarat după încheierea vizitei sale de opt zile în Cuba, că a avut convorbiri fructuoase cu Fidel Castro și Osvaldo Dorticos.

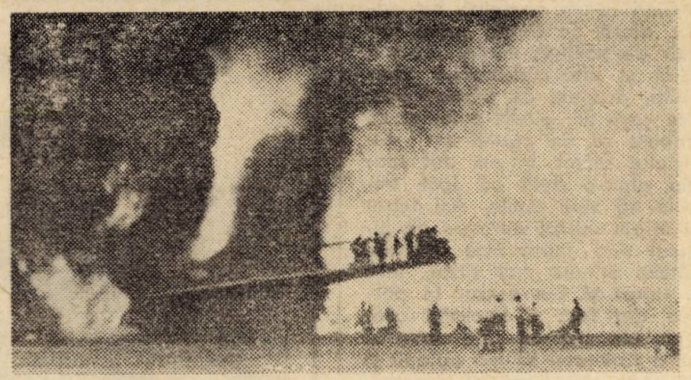

„Am fugit pe aripa stîngă printre flăcări și am sărit", povestește un supraviețuitor al accidentului de la Teheran, unde un avion Caravelle al companiei „Sterling Airways" a luat foc

Jackie Onassis a făcut o vizită în Egipt

Specialiști

La invitația guvernului egiptean, un grup de specialiști sovietici au vizitat Egiptul și au examinat, împreună cu specialiștii egipteni, problemele legate de lucrările de reconstrucție în zona Canalului Suez. S-a realizat un acord de principiu cu privire la participarea unor întreprinderi sovietice la reconstrucția obiectivelor distruse în timpul războiului, care fuseseră construite cu asistență tehnică sovietică. Între ele se află termocentrala și uzina de ulei lubrifiant din Suez. S-a căzut, de asemenea, de acord asupra executării de către întreprinderile sovietice a lucrărilor de ridicare la suprafață a navelor scufundate în Canalul Suez.

Plecare

Alexis Johnson, șeful delegației americane la convorbirile SALT, s-a reîntors la Washington pentru consultări.

Colaborator

Henry Kissinger l-a numit pe James Lowenstein în postul de subsecretar de stat adjunct pentru problemele europene, s-a anunțat la Departamentul de Stat. Pînă acum, Lowenstein a fost unul din principalii colaboratori ai senatorului Fulbright în Comisia senatorială pentru afacerile externe. Numirea este apreciată ca un semn al ameliorării relațiilor dintre Fulbright și Departamentul de Stat. Lowenstein s-a remarcat, în ultimii 10 ani, ca autor al unor rapoarte extrem de critice la adresa politicii americane în Asia de sud-est și Europa occidentală.

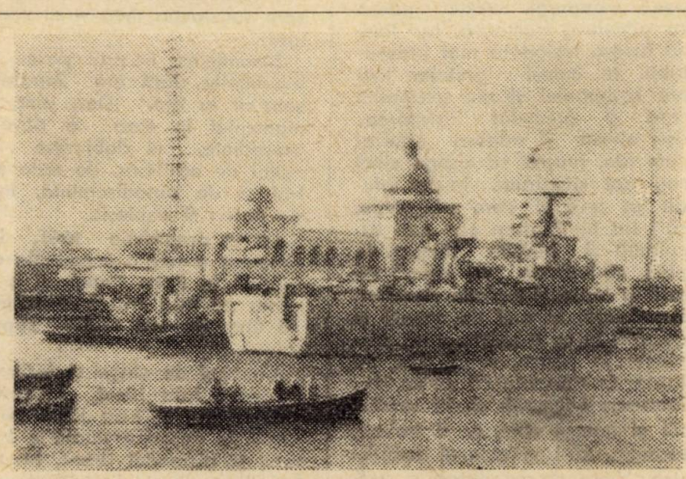

Au început acțiunile de dragare a Canalului Suez

Rose Fitzgerald Kennedy: MEMORII (V)

Așa a început ziua de vineri 22 noiembrie 1963...

Dallas, 22 noiembrie 1963

Cînd m-am apropiat, am văzut afară un foarte mare număr de polițiști, mașini ale poliției și alte automobile obișnuite, ocupate de bărbați despre care am gîndit automat că trebuie să fie agenți ai serviciului secret. Mi-am dat seama dintr-o dată că Jack trebuie să vină acolo. Am intrat și m-am așezat aproape de ultimul rînd, într-o nișă laterală. Cîteva minute mai tîrziu, Jack a intrat și s-a așezat în partea din față a naosului central. Nu știa că sînt acolo și mi-a fost greu să mă apropii și să mă așez lîngă el, incotoșmănită cum eram. Am urmărit de la locul meu slujba și îl priveam de la distanță, foarte fericită.

Nu am mers la el nici după slujbă, deoarece știam că trebuiau să existe fotografi gata să ia imagini de la orice întîlnire personală și nu doream ca el să apară împreună cu mine în ținuta mea insolită. Totuși, pentru că avusesem de luptat cu zăpada pe drumul spre biserică și aveam foarte multe lucruri de făcut în acea dimineață în vederea ceremoniilor, m-am gîndit că n-ar fi rău să fiu dusă acasă cu mașina. M-am îndreptat spre unul din oamenii serviciului secret și i-am spus: „Sînt d-na Kennedy, mama președintelui. Nu ați putea găsi pe cineva cu o mașină, pentru a mă conduce acasă?" A dat din cap, dar nu a apărut nici o mașină. Evident, a crezut că eram ori impostoare ori nebună — deoarece, în mod cert, nu eram îmbrăcată ca o mamă de președinte.

După ce am așteptat cîtva timp, am pornit acasă pe jos. Nu a fost chiar un chin, obișnuită cum eram cu iernile din New England, dar parcă ar fi fost totuși mai bine să ajung acasă cu mașina.

Jack a rostit una din marile alocuțiuni inaugurale din istoria republicii. Mai mulți oameni au declarat că, după ce Jack sfîrșise, au văzut lacrimi licărind în ochii lui Joe. Este posibil. Eu fusesem răpită de propriile mele simțăminte. Mi-am spus mie însămi: ce prilej glorios pentru Jack de a-și modela țara și de a influența lumea.

În acea seară, a avut loc balul inaugural. Jackie părea cu adevărat frumoasă, iar Jack nu fusese niciodată mai prezentabil. În cursul grelelor luni ale campaniei și ale perioadei care a precedat instalarea, așa obosit și adesea epuizat cum era, reușise să cîștige cinci sau opt kilograme. M-am gîndit la anii în care obișnuiam să-i las lui friptura cea mai suculentă și porțiile rămase în plus, să-l îndop cu cremă de ouă și lapte și cu alte deserturi hrănitoare, la anii de școală și colegiu în care obișnuia să mănînce, în pauze, sendviciuri cu lapte, în speranța că se va mai întrema; acum, în ciuda tensiunii și muncii care ar fi trebuit, teoretic, să-l macine, el se întărise. Viața de candidat la președinție, de președinte ales și, acum, de președinte îi conve-

nea, se pare, foarte bine. Pierduse acea înfățișare svelță, lincolniană care îmi plăcea, dar dobîndise, în schimb, ceva ce-mi plăcea și mai mult: arăta pe deplin sănătos.

Familia Kennedy a triumfat: Jack a devenit primul președinte catolic din istoria Statelor Unite. În următorii cîțiva ani, ea avea să se afle însă din nou sub loviturile grele ale soartei.

Mi se părea că pentru Jack președinția însemna — aproape continuu — o bucurie imensă. Realizase progrese decisive în domeniul elocinței, înțelepciunii, echilibrului, încrederii și — spre satisfacția mea — al sănătății.

Bineînțeles, existau poveri și, bineînțeles, Jack era întrutotul sensibil la ele. Dar, pînă în momentul în care a devenit președinte, el dobîndise un astfel de echilibru, de autocontrol și de autodisciplină, încît nu putea fi copleșit.

La 19 decembrie 1961, Joe Kennedy a suferit o comoție cerebrală la Palm Beach și a figurat pe lista critică a spitalului timp de mai multe săptămîni.

Cheagul de sînge și leziunile nervoase l-au făcut incapabil de a vorbi și l-au lăsat cu o paralizie aproape totală a brațului și piciorului drept. Mintea sa părea să nu fi avut de suferit însă mai deloc. Pînă în primăvară, starea sa fizică generală se ameliorase în așa măsură, încît doctorii ne-au spus că putea începe lungul și laborioșul proces de exerciții și alte tratamente terapeutice prin care se spera că și-ar fi putut recăpăta capacitatea de vorbire și mișcare. În consecință, am luat avionul spre New York (eu, nepoata mea Ann Gargan și Joe, întins pe targă, împreună cu echipa de medici și echipamentul special). Joe a fost internat în clinica doctorului Howard Rusk. Medicul personal al lui Joe, care își petrecea aproape tot timpul în preajma lui, era Henry Betts.

Doctorul Betts își amintește: „Probabil cel mai mișcător moment din timpul ședерii d-lui Kennedy la New York a fost cînd președintele i-a făcut o vizită. Doctorul Rusk a sugerat ca bolnavul să facă o demonstrație de mers, ceea ce reușea doar între două bare paralele, cu ajutor. Dl Kennedy a refuzat și l-a întîmpinat pe președinte în mica locuință ce-i fusese pusă la dispoziție (în incinta clinicii). După vizită, președintele a împins cărucior-ul tatălui său pînă în grădină și a declarat că trebuie să plece. Dl Kennedy a oprit căruciorul cu piciorul sting, cel sănătos, a pus frîna și a indicat că vrea să se ridice, lucru pe care anterior nu putuse să-l facă singur. I s-a oferit ajutor, dar el l-a refuzat mînios.

Apoi, cu un efort incredibil, a reușit să se ridice într-o poziție dreaptă, demnă, aparent normală. L-a fixat pe președinte cu ochii săi pătrunzători și i-a întins mîna stîngă, spunîndu-i la revedere. Președintele, vizibil mișcat, s-a întors repede și a dispărut spre stradă. Am putut auzi aplauze și ovații, apoi zgomotul motocicletelor. Cît timp zarva a durat, dl Kennedy a rămas în picioare, cu ochii fixați spre locul pe unde dispăruse fiul său. Apoi s-a așezat din nou și și-a pus în mișcare căruciorul, înaintînd spre interiorul grădinii..."

Apoplexia lui Joe nu era numai gravă, dar survenise într-o zonă a creierului inaccesibilă operației, astfel încît cea mai mare speranță pentru el o constituia un proces de reinstruire prin care părțile intacte ale sistemului nervos să preia funcțiunile celor atinse. Acest lucru necesita nu numai curaj și hotărîre, pe care el le avusese întotdeauna și le avea încă din belșug chiar în legătură cu refacerea sa, dar și un timp îndelungat petrecut în exerciții laborioase și mereu repetate pentru un cîștig zilnic sau săptămînal aproape imperceptibil.

Vorbirea s-a îmbunătățit întrucîtva, dar puținele cuvinte pe care le rostea erau neclare, greu de înțeles pentru alții. Sînt sigură că aceasta îl stînjenea și, după un timp, a început să se rezume la cele două cuvinte pe care le putea pronunța cu o oarecare claritate — „da" și „nu" — cîteodată chiar renunțînd și la acestea pentru a se baza în întregime pe limbajul expresiv al feței și al mîinii sale stîngi, sănătoase. Progresele se accentuau și dispăreau, reveneau și sporeau, după care se făceau din nou nevăzute, din rațiuni fiziologice și psihologice aflate dincolo de cunoștințele mele și, probabil, chiar ale experților.

Din momentul în care au intervenit unele progrese, mărunte și cîteodată labile, dar totuși, progrese, iar starea generală a sănătății sale s-a stabilizat într-o anumită măsură, el a putut lua din nou parte la unele activități. Limitările participării sale erau, bineînțeles, severe, dar, marja care îi rămăsese era suficientă pentru a-i face viața demnă de a fi trăită. Venea la mesele familiei, ocupîndu-și locul obișnuit, urmărea conversația cu atenție și, în măsura în care era posibil, lua parte la ea.

La New York am continuat să mergem la teatru sau concerte și să luăm masa în oraș. Iar Joe a continuat să meargă la biroul său — nu pentru prea mult timp, poate pentru o oră sau două, de cîteva ori pe săptămînă — pentru a arunca o privire peste registre și operațiuni, împreună cu Stephen Smith (unul din gineri), care conducea biroul. Din cînd în cînd, mergeam împreună la Washington și petreceam cîteva zile la Casa Albă. Ori de cîte ori era acolo, Jack găsea timp să stea cu el în cîteva rînduri pe zi, îl informa despre treburile guvernării și, în modul cel mai res-

pectuos și plin de tact, îi cerea sfatul.

În toamna anului 1962, Teddy Kennedy a fost ales în Senatul Statelor Unite.

Imediat ce a putut fi sigur de victorie, Teddy a telefonat tatălui său. Joe nu putea vorbi, astfel încît nu a fost vorba de o conversație; dar el a ascultat tot ce Teddy i-a spus în legătură cu ceea ce știa că tatăl său dorea să afle. Joe a zîmbit continuu, plin de încîntare.

Nu de mult, am dat peste un articol despre Joe, apărut în numărul din 7 septembrie 1957 al publicației „Saturday Evening Post", în care, după cum era citat, soțul meu declara că, într-o zi, unul din fiii noștri va fi președinte, un altul ministru al justiției și un altul senator — toate acestea simultan. Bănuiesc că am văzut articolul cînd a apărut și că am citit această previziune, dar, dacă am făcut-o într-adevăr, am încetat curînd să mă mai gîndesc la ea, deoarece ideea mi se părea atît de neplauzibilă! Cu toate acestea, lucrurile s-au întîmplat întocmai.

Am intrat, astfel, într-o perioadă de aur. Umbrită într-o oarecare măsură de boala lui Joe; dar, așa cum am spus, el era în continuare capabil să beneficieze de unele bucurii ale vieții; iar spiritul său era consolat de afecțiunea manifestă de care era înconjurat și, înainte de toate, de realizarea măreților planuri pe care le avusese pentru fiii săi, de dragostea și respectul lor pentru el. Bineînțeles, copiii și soțiile lor îi scriau des.

Una din scenele caracteristice ale acelei perioade de aur, era sosirea la Cape, pentru weekend, a lui Jack și a suitei prezidențiale.

Ceea ce urmează sînt fragmente din jurnalul meu, scrise în 1964, cînd totul se terminase și încercam să-mi amintesc cum fusese atunci...

„Jack a fost aici, împreună cu toată agitația adusă de elicopterele sosite vineri seara în fața casei noastre. Serviciul secret instala un telefon în fața verandei cu o oră sau două înainte. Copiii se adunau pe alei — 15, 20 sau 30, împreună cu prietenii lor. Ciinii lătrau, fetele din casă rămîneau în așteptare la o anumită distanță și se strîngeau, de asemenea, cîțiva prieteni apropiați. Mașinile pompierilor erau oprite la capătul aleii. Omul din serviciul secret putea fi auzit discutînd timpul și condițiile meteorologice în vederea aterizării.

Apoi, puteam auzi în depărtare zgomotul motoarelor. Joe era purtat, în căruciorul său, pe verandă, cu un pled ușor pe genunchi. Un val de emoție cuprindea întregul grup de spectatori, cînd urmăream primul elicopter apropiindu-se, apoi coborînd încet, găsindu-și echilibrul cu grație și precizie pentru a ateriza exact în curtea mică din fața căruciorului de pe verandă al lui Joe. Ușa elicopterului se deschidea, ofițerii păseau afară, urmați de președinte.

Caroline și John alergau și îi săreau în brațe. El se apleca plin de dragoste, îi îmbrățișa și îi sărută. Îmi dădeam seama de fiecare dată că se înclina cu grijă, atent să nu-l doară spatele; și, bineînțeles, nu îi ridica niciodată în brațe. Observatorul neavizat nu întrezărea niciodată nici o dificultate.

Alergau după aceea spre el copiii lui Bobby, ori cei din familiile Shriver, Lawford, Smith, ori cei ai lui Teddy și Joan — toți care erau acolo. Rideau cu toții, făcînd glume despre „bronzul" pe care îl dobîndiseră sau despre cursele cîștigate ori pierdute. Jack se îndrepta apoi spre locul unde tatăl său ședea atît de mîndru în cărucior. Se îmbrățișau, își spuneau cîteva lucruri; Jack venea apoi la mine, mă îmbrățișa și îmi întindea obrazul să i-l sărut. Pe fața sa rămînea în tot acest timp un zîmbet larg, afectuos. Apoi, după cîteva minute, fiecare se ducea la casa sa, urmînd să revină mai tîrziu, pentru cină.

Iahtul prezidențial — «Honey Fitz» — era ancorat aici de obicei în acele veri. Frecvent, Jack pleca a doua zi în larg cu el, însoțit de cîțiva membri ai familiei, de prieteni și o parte a suitei. Alteori, Jack ieșea la bordul vasului de croazieră al familiei, «Marlin», unul sau doi dintre băieți însoțindu-l cu schimbul. Jackie și cîteva dintre fete practicau schiul nautic, trase de o șalupă.

Duminica după-masă, timpul trecea cam în același mod, ocupat în plus de golf, tenis, alte sporturi și conversații însuflețite.

Luni dimineața, aceeași scenă, aceeași agitație, cînd ei plecau la Washington".

Ultima din aceste vizite a avut loc duminică 20 octombrie 1963. Kenny O'Donnell și Dave Powers (doi dintre asistenții prezidențiali) descriu astfel plecarea de luni dimineață: „Ambasadorul Kennedy se afla pe verandă, în căruciorul său. Președintele s-a apropiat de el, l-a cuprins cu brațul după umeri și l-a sărutat pe frunte. Apoi, a făcut cîțiva pași spre elicopter, s-a oprit, a privit pentru un moment la tatăl său, s-a întors și l-a sărutat pentru a doua oară... Puteai crede că președintele avea sentimentul că își vede tatăl pentru ultima oară.

Cînd se afla în elicopter așteptînd ca acesta să decoleze, președintele a privit la silueta din cărucior și ochii i s-au umplut de lacrimi".

„El este omul care a făcut toate acestea posibile, s-a adresat președintele cu tristețe către Dave, și privește-l cum arată acum".

Pe la jumătatea lunii noiembrie, Jack a trebuit să facă o scurtă vizită în Texas, spre a aplana o serie de divergențe ivite în rîndurile membrilor de acolo ai Partidului Democrat, luînd-o și pe Jackie cu el. După aceea, aveau intenția de a veni la Hyannis Port, împreună cu Caroline și John, pentru a lua parte la reuniunea anuală a familiei.

Îmi amintesc că vineri 22 noiembrie a început ca una din acele zile perfecte de toamnă atît de obișnuite la Cape. După breakfast, Joe și cu mine am făcut o plimbare cu mașina, pur și simplu pentru a ne bucura de vremea minunată, de calmul desăvîrșit al peisajului.

După prînz, Joe și-a făcut somnul obișnuit. În ceea ce mă privește, mă simțeam, la rîndul meu, destul de obosită și am urcat în camera mea să mă odihnesc puțin. Curînd, însă, am auzit aparatul de radio al nepoatei mele Ann, aflată în camera de la parter, atît de tare încît m-am ridicat și am mers să-i spun să-l dea, dacă se poate, mai încet sau, mai bine, să-l închidă de tot. Ann mi-a răspuns că lăsase volumul atît de ridicat pentru că cineva din personalul casei, care asculta un program favorit ce tocmai fusese întrerupt de un buletin de știri, îi spuse că la Dallas fuseseră trase cîteva focuri în direcția președintelui și că acesta fusese rănit.

Am avut un amalgam de reacții. Îngrijorare pentru Jack, bineînțeles, instinctiv. Dar apoi o respingere a ideii că ar putea fi vorba de ceva extrem de grav, deoarece, la urma urmei, el trecuse prin atîtea încercări. Aproape automat, într-o zonă periferică a minții mele își făcea loc gîndul că Jack avea un nou ghinion, o nouă problemă legată de sănătatea sa, dar că o va învinge. În plus, mă obișnuisem, în decursul anilor, să nu fiu vizibil lovită de știrile proaste, chiar de cele foarte proaste, deoarece eram convinsă că, dacă eu mă prăbușeam, cedam, plîngeam, toți ceilalți din casă vor face la fel. Trebuia, prin urmare, să mă țin tare.

M-am întors în camera mea și am parcurs podeaua de la un capăt la altul, încercînd să gîndesc că Jack va scăpa cu bine; că, în curînd, va veni vestea că nu fusese rănit grav. După un timp, am mers iar în camera lui Ann și am aflat că știrile erau chiar mai proaste. Inima parcă a încetat să-mi mai bată. Dar nu-mi dădeam încă seama că ceea ce părea se întîmpla în realitate. Apoi, cîteva minute mai tîrziu, Bobby a telefonat de la Washington și ne-a spus că Jack se afla într-o stare extrem de gravă și că nu era de așteptat să mai trăiască. Și, curînd, a venit știrea că Jack pierise.

În casa noastră, cu mulți ani înainte, Joe și cu mine adoptaserăm principiul general că, dacă trebuiau înfruntate știri grave, ele trebuiau comunicate dimineața, nu spre sfîrșitul zilei, deoarece, altfel, ar fi urmat o noapte albă care nu ar fi făcut decît să favorizeze prăbușirea. De aceea, am luat spontan decizia ca Joe să nu afle despre tragedie la deșteptarea sa din somn și, dacă era posibil, să nu știe nimic pînă în dimineața următoare.

Toți cei din casă au intrat într-o conspirație a compasiunii. Deși șocați și sfîșiați de durere, ei și-au jucat cu toții minunat rolurile. De pildă, Joe avea obiceiul să urmărească emisiunile de la televizor sau să vadă un film în sala noastră de proiecție de la subsol. Dar cum programul televiziunii era copleșit de știrile privind tragedia, Ann s-a străduit să-l determine să vadă, în acea zi, un film. El a fost de acord. Dar, după un timp, și-a pierdut interesul față de film și a dorit să urce pentru a-și vedea programul de televiziune. Aveam două sau trei televizoare în casă, dar Ann a avut grijă să le scoată din priză pe toate și să ascundă cablurile, astfel încît nici unul nu a funcționat. El a fost iritat, dar apoi a părut că acceptă acest lucru ca pe una din acele defecțiuni ale tehnologiei moderne și a încercat să se mulțumească cu lectura unei reviste. Din cînd în cînd, unul sau altul dintre noi mergeam în camera sa pentru a-l ține de vorbă, discutînd despre orice ar fi putut părea un subiect obișnuit.

(Va urma)

„Am auzit că la Dallas fuseseră trase cîteva focuri în direcția președintelui..."

L'EXPRESS

PARIS

PROGRAMUL „CONCORDE" ŞI POZIŢIA BRITANICĂ

WEDGWOOD BENN, ministrul industriei, poştei şi telecomunicaţiilor, ia cuvîntul în Camera Comunelor :

„Curînd după ce am preluat funcţiile, am cerut serviciilor noastre un raport asupra situaţiei actuale şi a perspectivelor programului «Concorde». În trecut, guvernele au fost criticate pentru că nu au dezvăluit decît foarte puţine informaţii. De aceea, am făcut să circule un raport oficial, în aşa fel încît Camera Comunelor să poată fi corect informată asupra subiectului.

E simplu să se rezume situaţia :

— «Concorde» e singurul avion supersonic comercial din lumea occidentală şi întreaga lume îi recunoaşte reuşita tehnică.

— Două prototipuri, două avioane de preserie şi primele două avioane de serie au zburat cu succes. Producţia de 16 avioane a fost autorizată. Companiile «British Airways» şi «Air France» au comandat nouă.

— Certificatul de navigabilitate va fi acordat la sfîrşitul lui 1975.

— Ultima estimare globală a costului dezvoltării versiunii actuale a aparatului este de 1 miliard 70 milioane de lire sterline (12 miliarde 144 milioane franci). Nimic din această sumă nu va fi recuperat.

— «British Airways» estimează că exploatarea «Concorde»-ului ar putea agrava considerabil rezultatele sale financiare.

— Nivelele de zgomot la aterizare şi decolare ar trebui să fie comparabile cu acelea ale avioanelor «Viscount» şi «Boeing 707», deci considerabil mai ridicate decît nivelele de zgomot impuse actualmente noilor avioane subsonice. La ora actuală, nu e sigur că avionul va fi acceptat pe aeroporturile din New York, Tokio şi Sydney.

— Constructorii au propus o serie de măsuri pentru a reduce nivelul de zgomot al reactoarelor şi pentru a spori autonomia de zbor, mulţumită unor rezervoare suplimentare, unui reactor ameliorat şi unui nou desen al aripii. Ei estimează costul total al acestor măsuri, pentru ambele ţări, la 167 milioane lire în 1973 (1 miliard 895 milioane franci). Ar fi mai prudent, pentru 1974, să se aibă în vedere 220 milioane lire (2 miliarde 500 milioane franci).

— Constructorii consideră că, la începutul anilor '80, cererea pasagerilor va fi suficientă pentru a permite exploatarea a 130 de avioane «Concorde» în versiune ameliorată. Guvernul trebuie să studieze dacă această situaţie ţine sau nu cont de anumiţi factori care ar putea frîna considerabil vînzările.

— Potrivit estimaţiilor făcute de guvern, preţul de vînzare al avionului «Concorde» s-ar ridica la o sumă variind între 40 milioane 250 000 dolari şi 47 milioane 500 000 dolari. Acest preţ n-ar acoperi cheltuielile de producţie şi măsurile de susţinere a pieţei, acestea din urmă reprezentînd între 10 şi 20 la sută din preţul de vînzare.

— Pentru 16 «Concorde» construite, pierderile datorate costului de ameliorare, numai pentru Marea Britanie, s-ar stabili între 200 şi 220 milioane lire. Pentru 35 «Concorde», între 260 şi 300 milioane lire. Pentru 100 «Concorde», între 120 şi 250 milioane lire.

Guvernul francez a anunţat, la 19 februarie, că va propune construirea a trei avioane suplimentare şi că nu s-ar opune unei modificări limitate în ceea ce priveşte rezervoarele. De asemenea, a declarat că ar avea rezerve asupra problemei dezvoltării reactoarelor şi ameliorării aripilor.

Considerînd volumul cheltuielilor publice prevăzute şi importanţa deciziilor de luat, m-am gîndit că e bine să aduc aceste fapte în faţa Camerei Comunelor şi în faţa ţării, înainte ca deciziile să fie luate".

Michael Heseltine (fost ministru conservator al Aeronauticii) : „Nu socotiţi că expunerea dv. face lucrurile şi mai dificile, în afara cazului în care, bineînţeles, nu sînteţi gata să opriţi proiectul «Concorde»" ?

Wedgwood Benn : „Toate cifrele pe care le-am dat vă erau cunoscute atunci cînd aţi părăsit această funcţie. Anumite cifre au fost comunicate naţiunii anul trecut, dar în raportul publicat atunci ele au fost înlocuite prin asteriscuri. Ceea ce sînt eu pe cale de a face e ceea ce vă ceream pe vremea cînd eram în opoziţie : am spus atunci că atît Camera Comunelor cît şi publicul au dreptul să cunoască aceste cifre".

John Cope (deputat conservator) : „Vă daţi seama că expunerea dv. poate provoca o mare neliniştе printre cei care construiesc avionul «Concorde»" ?

Wedgwood Benn : „Cred că cel mai bun lucru este să facem publice faptele şi să fim cît mai oneşti cu putinţă cînd expunem situaţia".

Julian Amery (deputat conservator) : „Putem fi asiguraţi că expunerea dv. şi cifrele pe care le-aţi dat au agrementul francezilor" ?

Wedgwood Benn : „I-am prevenit pe colegii francezi. Nu pot prevedea ce va ieşi din discuţiile noastre, pe care, însă, le sper deschise şi cordiale".

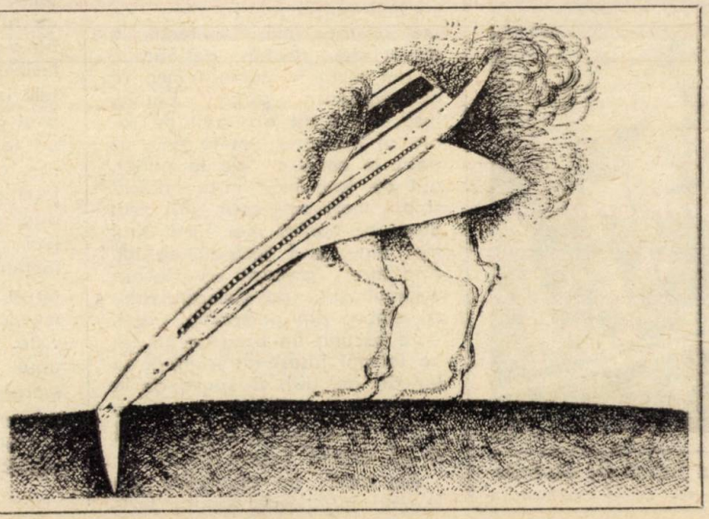

Proiectul „Concorde" în viziunea adversarilor săi

Agenţia „SOFIA-PRES"

BULGARIA ŞI RELAŢIILE INTERBALCANICE

TENDINŢA generală de la confruntare spre colaborare are şi manifestările sale balcanice. Dacă ţinem seamă de specificul acestei regiuni şi de moştenirea grea a trecutului, care deseori s-a reflectat negativ, se poate spune că aici principiile coexistenţei paşnice au găsit un teren propice. Se confirmă constatarea că atmosfera devine tot mai limpede, tot mai optimistă. Tendinţa de bună-vecinătate şi înţelegere are puncte de sprijin trainice şi se exprimă prin iniţiative şi acţiuni concrete.

Premisă de primă importanţă este faptul că ţările din Balcani acceptă realităţile stabilite. Luptele comune de-a lungul veacurilor au învăţat popoarele balcanice să menţină legături, să discute în limbajul accesibil al tradiţiilor şi obiceiurilor similare, al aspiraţiilor democratice.

Componentă dinamică a situaţiei politice în schimbare din Balcani sînt ţările socialiste balcanice, care militează pentru crearea de noi relaţii, fundamentate pe principiile egalităţii în drepturi şi avantajului reciproc. Desigur, în unele probleme poziţiile lor nu coincid, însă eforturile lor principale sînt îndreptate într-o singură direcţie — adîncirea procesului de destindere, consolidarea spiritului de înţelegere şi colaborare. O preocupare constantă manifestă şi ţările capitaliste din Balcani pentru dezvoltarea relaţiilor.

În clipele cruciale ale istoriei, popoarele balcanice şi-au manifestat capacitatea de analiză şi au luat atitudine faţă de problemele majore ale Europei şi lumii. Şi astăzi, ţările balcanice nu se închid în sine, nu se separă şi izolează în vreo unitate de sine stătătoare. Ele îşi dau seama că sînt parte indivizibilă a continentului. Ceva mai mult, situaţia lor geografică, a-

Roma. Preoții italieni Giovanni Zani, Severino Peano, Cornelio Prandino și Daniele Cimitan anunță că ei și încă alți cinci misionari romano-catolici au fost expulzați din Mozambic fiindcă au protestat împotriva politicii autorităților portugheze de agresiune colonială

propierea lor de Marea Mediterană și, implicit, de regiunea astăzi deosebit de sensibilă a Orientului Apropiat, ridică răspunderea lor ca o verigă originală în efortul comun al luptei pentru reorganizarea relațiilor internaționale.

Datorită politicii sale consecvente și principiale, Bulgaria a contribuit la extinderea tendințelor pozitive, manifestîndu-se, ca un factor activ și cu prestigiu, pentru relații stabile și reciproc avantajoase între țările balcanice.

Pe linie ascendentă se desfășoară relațiile Republicii Populare Bulgaria cu Republica Socialistă România în toate domeniile. Se îmbogățește colaborarea atît în cadrul C.A.E.R., cît și pe bază bilaterală. Curînd, se va păși la înfăptuirea unuia din cele mai mari obiective — obiectivul comun — complexul hidroenergetic de pe fluviul Dunărea la Nicopol—Turnu Măgurele.

Anul care a trecut a adus noi elemente în relațiile bulgaro-iugoslave. S-au lărgit contactele pe linie de partid și de stat. Cele două țări își îndreaptă eforturile spre acele domenii ale relațiilor bilaterale, unde se pot descoperi mari posibilități, determinate de țelurile comune socialiste și prietenia tradițională dintre cele două popoare vecine. Schimbul de mărfuri dintre R.P. Bulgaria și R.S.F. Iugoslavia și-a sporit în mod simțitor volumul.

Relațiile dintre R.P. Bulgaria și R.P. Albania, ținîndu-se seama că este vorba de două țări socialiste, nu pot fi considerate ca satisfăcătoare. Faptul însă că schimburile comerciale își îmbunătățesc structura și volumul arată că, prin bunăvoință și realism, se poate merge înainte pe un front mai larg. Tendințele comune sînt o premisă trainică, ele deschid posibilități pentru o colaborare fructuoasă, care să corespundă intereselor celor două țări.

Probleme foarte importante și complexe pe scară balcanică și europeană, ca telecomunicațiile, turismul, protecția mediului înconjurător etc., legate de dezvoltarea actuală și de viitor a fiecărui popor în parte, pot găsi o rezolvare optimă, bineînțeles cu participarea tuturor țărilor interesate. Republica Populară Bulgaria și-a exprimat întotdeauna hotărîrea de a promova orice inițiativă care este în sprijinul acestei înțelegeri.

Un progres marchează relațiile bulgaro-grecești. Anul trecut, au fost semnate mai multe înțelegeri, care creează o bază mai largă și de perspectivă pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări. O expresie reciprocă a dorinței de a se merge înainte o constituie și declarația de bună-vecinătate și colaborare dintre Bulgaria și Grecia, semnată în timpul vizitei ministrului afacerilor externe al Bulgariei la Atena, în vara anului 1973. Schimbul de mărfuri depășea, la sfîrșitul anului 1973, suma de 33 milioane dolari. Continuă studierea posibilităților de cooperare în domeniul construcției de mașini, în industria textilă ș.a.

Într-o direcție pozitivă se dezvoltă relațiile dintre Bulgaria și Turcia. S-a făcut un schimb de vizite între miniștrii afacerilor externe, fiind discutate numeroase probleme, în special referitoare la colaborarea bilaterală. Ambele țări împărtășesc convingerea că există posibilități de colaborare pe baza avantajului reciproc în diverse sfere ale economiei. Schimbul comercial dintre cele două țări atinge suma de 19 milioane dolari, depășind volumul din anul 1972 cu peste 7 milioane dolari.

R.P. Bulgaria este preocupată de înfăptuirea programului național, al cărui țel nobil îl constituie creșterea nivelului de trai al poporului bulgar, făurirea în continuare a societății socialiste dezvoltate. Toate popoarele balcanice doresc înțelegere, bună vecinătate, pentru ca să-și poată desfășura energia creatoare și să transforme Balcanii într-o zonă a păcii și liniștii, una din chezășiile de nădejde ale securității și colaborării europene.

Bocio Bocev

jeune afrique

DUPĂ PETROL — FOSFAȚII

CEEA CE s-a întîmplat cu petrolul preocupă „lumea a treia". Experiența cu petrolul este pe cale de a deveni o sursă de inspirație pentru acele țări subdezvoltate deficitare în ce privește valorificarea principalei lor bogății — materiile prime.

Producătorii de fosfați sînt primii care au urmat exemplul petrolului. La sfîrșitul lunii noiembrie 1973, s-a produs ceea ce în cercurile profesionale este denumit „conflictul marocan". Oficiul șerifian al fosfaților (O.C.P.) — societatea care, de 40 de ani, guvernează industria marocană de fosfați — anunța că, începînd de la 1 ianuarie 1974, prețul la acest produs va fi multiplicat cu trei. Consumatorii nu-și reveniseră încă din stupoare, cînd Senegalul, Togo, Algeria și Tunisia anunțau, la rîndul lor, că vor urma exemplul Marocului. Ca și în cazul petrolului, tot o țară arabă avea inițiativa. Și, parcă pentru a desăvîrși analogia cu petrolul, cîteva săptămîni mai tîrziu, Togo stabilea la 51 la sută cota-parte a societății sale naționale de fosfați — Cotomib — după care, la începutul anului, naționaliza complet, din rațiuni politice, producția de fosfați.

Situația pe piața fosfaților seamănă în mod surprinzător cu decorul familiar al petrolului : un produs aproape de neînlocuit, furnizat de un cerc restrîns de mari producători și al cărui consum crește într-un ritm vertiginos. Fosfații, după cum se știe, sînt folosiți în agricultură ca îngrășămînt. Odată cu declanșarea „chimizării" intensive a agriculturii, consumul de acid fosforic a crescut simțitor. Or, pentru a satisface aceste nevoi crescînde, nu există decît trei mari regiuni producătoare : America de Nord (Florida, Carolinele, Tennessee), Uniunea Sovietică, Africa de nord (Maroc, Tunisia). Aprovizionarea lumii, cu excepția țărilor socialiste, se bazează pe două țări producătoare — Statele Unite și Marocul — care, ele singure, au furnizat, în 1972, cinci șesimi din exporturile mondiale.

Timp îndelungat, piața fosfaților a cunoscut o situație de supraproducție, cu cortegiul obișnuit de scădere a prețurilor, mine închise, stocuri vîndute la prețuri reduse. Era epoca în care, pentru unii, o tonă de fosfați costa mai puțin decît o tonă de nisip ! Începînd cu 1972, tendința a luat un curs invers, prețurile s-au redresat, pentru ca, în 1973, să se remarce brusc lipsa de pe piață a 5 milioane de tone. S-a trecut pe neobservate de la supraproducție la penurie.

Cum se poate explica acest reviriment spectaculos care, după părerea specialiștilor, era pe deplin previzibil ?

Societățile americane, urmăreau, printre altele, să devanseze Marocul ca principal exportator. A urmat un necruțător război al prețurilor. Tona de fosfați vîndută cu 14 dolari pe piața americană era oferită la un preț de 6 dolari cumpărătorilor străini. Datorită resurselor lor financiare, societățile americane și-au putut permite să piardă anual zeci de milioane de dolari vînzînd sub prețul de cost. În 1967, Statele Unite au exportat 12 milioane tone, față de 2 milioane în 1952, devansînd cu puțin Marocul. „Independenții" americani erau la capătul puterilor și o societate atît de importantă ca I.M.C. (International Minerals and Chemical Corporation) — fondată în 1909 — se afla la un pas de faliment.

În 1972, două elemente noi vor obliga companiile americane să-și schimbe tactica. Criza energiei le va determina să pună capăt unei operațiuni prea oneroase. De pe o zi pe alta, ele vor ceda altor societăți minele americane de fosfați ; artificiala presiune pentru scăderea prețurilor va dispare, iar cursurile spre export se vor redresa brusc. Dar, în toamna anului trecut, Washingtonul, văzînd că îngrășămintele fabricate de Statele Unite părăsesc țara în loc să satisfacă cererile pieței interne, va accepta inevitabilul : deblocarea prețurilor la fosfați, care vor înregistra imediat o creștere de 40-50 la sută. Statele Unite încetau de a mai fi

Safi, principalul port marocan specializat în exportul fosfaţilor, este, deopotrivă, un important complex chimic...

un mare exportator, revenind Marocului sarcina de a face faţă consumului celei mai mari părţi a lumii nesocialiste. Concurenţa dintre fosfaţii din Florida şi cei din Maroc lua sfîrşit.

Hotărîrea Marocului de a ridica preţul tonei de fosfaţi la 42 de dolari era considerată logică. Conducătorii O.C.P. şi, în fruntea lor, fostul premier Karim Lamrani, un abil om de afaceri, sînt convinşi de legitimitatea acestei hotărîri. La începutul anului 1973, cursul practicat (14 dolari/tonă) rămînea inferior celui din 1952 (14,20 dolari). Or, în ultimii 20 de ani, dolarul a suferit o puternică depreciere. Preţul produselor manufacturate cumpărate de Maroc s-a dublat. În aceste condiţii, nu pare exagerată afirmaţia că, prin recenta hotărîre a O.C.P., puterea de cumpărare a tonei de fosfaţi a fost doar restabilită la nivelul din 1952.

Preţurile, scăzute timp de cel puţin un deceniu, au devastat literalmente un sector de o mare importanţă, societăţile private sau publice din „lumea a treia" fiind nevoite să renunţe la numeroase investiţii, între altele, de pildă, pentru darea în exploatare a noi zăcăminte. Un recent raport al Băncii Mondiale trasează următorul tablou al industriei tunisiene de fosfaţi : „extracţia minieră se caracterizează printr-o slabă productivitate, echipament învechit, puternică instabilitate a mîinii de lucru". În Senegal, Compania de fosfaţi din Taiba — fondată în 1957 — nu a realizat, practic, pînă azi nici un beneficiu. Cota-parte a Marocului pe piaţa mondială a fosfaţilor a scăzut puternic. Începînd cu 1968, O.C.P., mai bine administrată, a înregistrat o creştere spectaculoasă a producţiei sale.

Marocul se află, astăzi, într-o poziţie forte pe piaţa externă. În afară de problema preţului, ar mai putea fi ridicată şi o alta. Transformarea fosfaţilor în acid fosforic, folosit în agricultură, este realizată aproape exclusiv în marile porturi ale ţărilor consumatoare (Rouen, Le Havre, Roterdam). Este adevărat, o asemenea activitate se dezvoltă şi în Africa de nord (Maroc, Tunisia), dar în proporţie mult prea mică faţă de dorinţa producătorilor, care ar putea, în viitor, să investească la faţa locului într-o producţie a îngrăşămintelor.

Evoluţia pe piaţa internaţională a fosfaţilor — pe timp încă nedeterminat — depinde de intenţiile Rabatului. În aceste condiţii, nu este sigur că o reducere a consumului mondial de îngrăşăminte — imprevizibilă la ora actuală — va antrena o scădere a cursurilor. Pentru Maroc, fosfaţii reprezintă un atu esenţial în dezvoltarea ţării.

Jean-Pierre Séréni

L'Espresso

ROMA

EVOLUŢIA POLITICĂ DIN PORTUGALIA

Interviu acordat de Mario Soares, secretarul general al Partidului Socialist Portughez

— Cum apreciaţi recenta criză politică portugheză, care s-a manifestat prin destituirea unor înalţi comandanţi din armată şi revolta unor unităţi militare ?

— În ciuda aparenţelor, armata portugheză nu este în totalitate fascistă. Există mulţi ofiţeri şi subofiţeri ostili războiului colonial şi dictaturii, militari care ar vrea ca Portugalia să devină un stat democrat. Ei şi-au manifestat deja această dorinţă în cursul unor reuniuni cu caracter mai mult sau mai puţin conspirativ, dar, de data aceasta, au făcut-o în mod public. Ei sînt cei care îl sprijină pe generalul Spinola, aşa cum, la începutul războiului, l-au sprijinit pe generalul Botelho Moniz, destituit de Salazar.

Cartea lui Spinola „Portugalia şi viitorul" a făcut mare vîlvă, deoarece Spinola afirmă deschis, cu autoritatea pe care i-o conferă gradul său, ceea ce gîndesc mulţi în Portugalia. Adică faptul că nu poate exista o soluţie militară în războiul colonial, că Portugalia nu va putea continua mult timp acest război şi va fi constrînsă să negocieze condiţiile de pace cu mişcările de eliberare şi, în primul rînd, să recunoască popoarelor africane dreptul la autodeterminare.

— S-a constatat o liberalizare a sistemului poliţienesc după venirea la putere a lui Caetano ? Se mai practică tortura ?

— Aparatul represiv al regimului portughez rămîne intact. Poliţia politică şi-a schimbat doar numele, nu şi metodele : este singura organizaţie „politică" avînd mînă liberă în Portugalia. Instruită de Gestapo, ea are vocaţia violenţei şi acţionează şi acum cu o brutalitate incredibilă. Din nefericire, tortura rămîne un fapt cotidian.

— Care este atitudinea bisericii catolice în actuala criză ?

— Timp de mulţi ani, biserica a reprezentat principalul sprijin ideologic al regimului ; acum, însă, începe oarecum să se distanţeze. În luna mai 1973, episcopatul portughez a publicat o scrisoare pastorală în care a luat poziţie în favoarea pluralismului politic. Astăzi, se află în închisoare preoţi pentru că au criticat în mod aspru războiul colonial. Un episcop a denunţat masacrele din Mozambic într-o scrisoare adresată Papei, scrisoare care circulă în mod clandestin la Lisabona.

— Care este poziţia Partidului Socialist ?

— Partidul Socialist vede soluţionarea crizei naţionale prin instaurarea democraţiei. Aceasta implică recunoaşterea dreptului la independenţă al popoarelor africane. Nu trebuie să existe nici un echivoc în această privinţă. Noi nu ne mulţumim cu simple reforme liberale : noi sîntem pentru democraţie. Ne pronunţăm împotriva unor manevre neocolonialiste, mai mult sau mai puţin mascate şi de suprafaţă ; sîntem pentru independenţa coloniilor.

Credem, totuşi, că restructurarea ţării noastre după aproape 50 de ani de fascism şi 13 ani de războaie coloniale reprezintă o sarcină foarte complexă şi dificilă, care va cere colaborarea tuturor forţelor democratice şi a tuturor forţelor progresiste, fără discriminare. Numai un guvern popular va putea îndeplini o sarcină atît de importantă.

THE GUARDIAN
MANCHESTER

BAZA MILITARĂ DE LA UTAPAO

PRESUPUNERILE conform cărora Statele Unite ar putea utiliza bazele lor din Tailanda pentru zboruri de control deasupra Oceanului Indian au adăugat un nou element de controversă mult discutatei probleme privind viitorul prezenței militare americane în Tailanda. Anunțarea planului S.U.A. de a amenaja insula Diego Garcia, aflată în posesia Marii Britanii, în vederea unei baze de sprijin pentru forțele navale americane din Oceanul Indian a avut o influență consi-

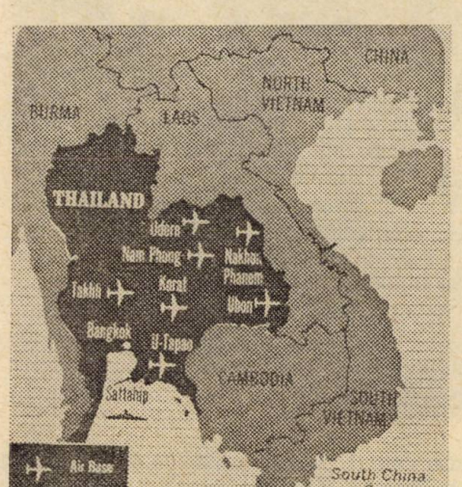

derabilă la Bangkok, știindu-se că insula Diego este aprovizionată de la baza militară americană Utapao, situată în golful tailandez.

Întregul material pentru noua bază va fi transportat de la Utapao pe calea aerului și deci este evident că Tailanda va trebui să facă față unor presiuni considerabile din partea celorlalte state din jurul Oceanului Indian, ca, de exemplu, India, Sri Lanka și, probabil, Indonezia, care vor solicita Tailandei să ridice obstacole în calea planului anglo-american.

Recent, Pentagonul, într-o încercare de a corecta convingerea că bombardierele B—52 vor decola de pe noua bază din insula Diego, a turnat gaz peste foc, un purtător de cuvînt anunțînd că, în cazul cînd aceste bombardiere se vor dovedi a fi necesare în Oceanul Indian, ele ar putea decola din Tailanda. Un editorial al principalei publicații tailandeze „The Nation" a condamnat această declarație ca fiind „un abuz de bună-credință"...

Toți cei care s-au așteptat la o retragere rapidă a forțelor americane din Tailanda au fost iritați de faptul că S.U.A. intenționează să-și mențină cea mai mare bază, Utapao, indiferent de ce alte reduceri vor fi prevăzute în acordurile dintre cele două guverne.

Utapao este cea mai mare bază, de pe care decolează toate cele 50 bombardiere tip B—52 aflate încă în Tailanda, cît și cîteva avioane tactice și un număr de avioane de recunoaștere maritime de tipul „Orion", utilizate în prezent pentru controlarea apelor vietnameze. Utapao este, de asemenea, punctul de recepție al furnizărilor de materiale de război destinate regimului lonnolist. În plus, această bază dispune și de unele facilități portuare.

PROFIL

SUVANNA FUMA

prim-ministru al Guvernului Provizoriu de Uniune Națională din Laos

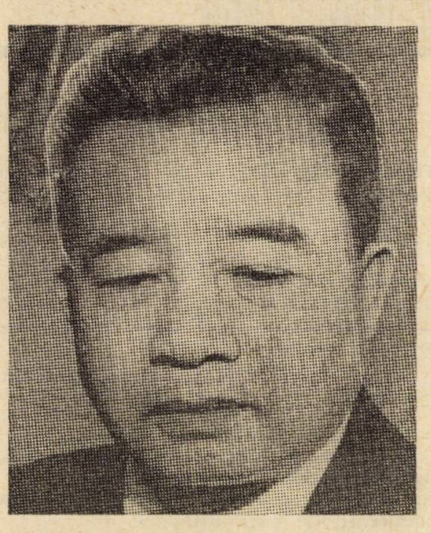

Născut la 7 octombrie 1901, Suvanna Fuma este fiul prințului Bun Khong. După absolvirea liceului din Hanoi, își continuă studiile în Franța și obține licențe în inginerie navală, electro-tehnică și construcții. Întors în țară, ocupă, începînd din 1931 și pînă în 1945 diferite posturi de inginer. Din îndemnul fratelui său vitreg, prințul Sufanuvong, aderă la mișcarea grupurilor revoluționare, care a organizat insurecția din 1945, în urma căreia forțele progresiste laoțiene au preluat puterea în Laos.

La 12 octombrie 1945, data proclamării independenței țării, s-a constituit un guvern provizoriu, Suvanna Fuma fiind numit ministru al lucrărilor publice. Un an mai tîrziu, cînd trupele franceze ocupă Vientiane, Suvanna Fuma, împreună cu alți membri ai guvernului, se refugiază în Tailanda. În 1949, cînd Franța acordă Laosului o independență limitată în cadrul Uniunii franceze, se reîntoarce în țară și acceptă să facă parte din guvernul nou creat. Între anii 1951—1954, este prim-ministru în guvernul regal de la Vientiane. În același timp, pe teritoriul țării mai exista un guvern al rezistenței, condus de prințul Sufanuvong, care controla o parte însemnată a teritoriului. În 1957, în urma semnării de către prinții Suvanna Fuma și Sufanuvong a „acordurilor de integrare de la Vientiane", se realizează un guvern al unității naționale sub conducerea lui Suvanna Fuma care deține, totodată, și funcțiile de ministru al apărării naționale, ministru pentru problemele veteranilor, ministru al afacerilor externe și informațiilor.

În august 1958, înmulțirea acțiunilor dreptei laoțiene, nemulțumită de politica de neutralitate a guvernului, duce la răsturnarea acestuia. Suvanna Fuma revine în fruntea guvernului în august 1960 dar, șase luni mai tîrziu, o lovitură de stat a generalului Fumi Nosavan îl silește să se refugieze la Pnom Penh. Luptele din Laos au continuat pînă în iunie 1962, cînd reprezentanții celor trei forțe politice (Suvanna Fuma, Sufanuvong și Boum Oum) au semnat la Khan-Hai, în Valea Ulcioarelor, acordul cu privire la formarea guvernului provizoriu de coaliție în frunte cu Suvanna Fuma. Acest armistițiu, precum și hotărîrile luate, în același an, la Geneva, pentru normalizarea situației din Laos păreau că vor îndrepta, în sfîrșit, țara pe calea dezvoltării pașnice, garantată de statutul de neutralitate. Între cele trei forțe politice laoțiene au intervenit însă noi divergențe. „Este vorba — declara Suvanna Fuma în noiembrie 1962 — de faptul că în Laos continuă amestecul străin, cauza tuturor conflictelor armate din țară". În octombrie 1972, este restabilit dialogul dintre forțele patriotice și guvernul de la Vientiane, iar la 21 februarie 1973 este semnat Acordul de restabilire a păcii și înțelegerii naționale. Tratativele ulterioare, angajate între cele două părți, au condus la formarea recentului Guvern Provizoriu de Uniune Națională, în fruntea căruia a fost desemnat prințul Suvanna Fuma.

Washington. Ministrul american al apărării James R. Schlesinger discută cu Annemarie Renger, președintele Bundestagului vest-german

POSTA REDACTIEI

Minorităţile naţionale din China

Tudor Suciu, Cluj. 1. R. P. Chineză este un stat socialist unitar, multinaţional. Pe teritoriul său locuiesc peste 50 de minorităţi naţionale, care reprezintă aproximativ 6 la sută din populaţia ţării, în afara naţionalităţii Han, care reprezintă restul populaţiei. Locuind pe un teritoriu ce atinge aproximativ 60 la sută din suprafaţa ţării, minorităţile naţionale au populaţii de la cîteva sute la cîteva milioane de oameni. În zonele în care se găsesc cele mai mari concentraţii de populaţie minoritară au fost înfiinţate cinci regiuni autonome — cu statut egal cu cel al provinciei. Acestea sînt: Regiunea Autonomă a Mongoliei Interioare; Regiunea Autonomă Sinţian-Uigură; Regiunea Autonomă Guansi-Cijuan (locuită de minoritatea Cijuan — cea mai numeroasă populaţie minoritară din China); Regiunea Autonomă Ninsia-Hui şi Regiunea Autonomă Tibet. Există, de asemenea, 29 de „ciu" autonome (echivalente nivelului unei regiuni administrative care acoperă cîteva judeţe) şi 69 de judeţe autonome. Toate zonele autonome fac parte integrantă din China.

2. Iată cifrele comparative la care vă referiţi: potrivit datelor publicate în presa chineză, producţia agricolă globală a R. P. Chineze s-a ridicat de la 110 milioane tone, cît era în 1949, la 240 milioane tone, în 1972; producţia de oţel a crescut de la 160 000 tone, în 1949, la 23 milioane tone în 1972.

Tudor Florin, com. Potcoava, jud. Olt. Nu dispunem de informaţii mai noi privind preocupările Angelei Davis. În legătură cu prima întrebare, vă sugerăm consultarea unui atlas şi a „Micului dicţionar enciclopedic".

Finta Ibolya, Tg. Secuiesc. Julie Nixon s-a căsătorit la 22 decembrie 1969 cu David Eisenhower, nepotul fostului preşedinte, iar Tricia Nixon s-a căsătorit, la 13 iunie 1971, cu Edward Finch Cox.

Autobiografia lui Yokoi

Gh. Ştefan, Bucureşti. Nu sînteţi singurul cititor căruia găsirea lui Hiroo Onoda, rămas 29 de ani în insula Lubang, crezînd că războiul nu s-a sfîrşit încă, i-a reamintit altă „descoperire" de acest fel, din urmă cu doi ani. După 28 de ani petrecuţi în jungla din Guam, sergentul Shoichi Yokoi s-a reintors în Japonia în 1972. Ce s-a întîmplat cu el între timp? Shoichi Yokoi are acum 58 de ani, s-a căsătorit şi trăieşte la Nagoya. A scris o carte autobiografică, „Asu eno Michi" (Drumul spre mîine), în care istoriseşte tot ce s-a întîmplat în timpul rămînerii sale pe insula Guam: pătrunderea soldaţilor în junglă, moartea tovarăşilor apropiaţi, viaţa solitară, într-o peşteră, diferite experienţe trăite de unul singur de-a lungul anilor. **Fotografia** alăturată îl prezintă pe Shoichi Yokoi, alături de soţia sa, Mihoko, revizuind manuscrisul cărţii care va ieşi de sub tipar în curînd.

Petre Buzoianu, Bucureşti. Recent, Academia Naţională Americană de Ştiinţe a dat publicităţii un raport în care se arată că va fi necesar un secol pentru repararea distrugerilor provocate Vietnamului de Sud în urma folosirii produselor chimice. Ierbicidele folosite timp de 10 ani de către S.U.A. au provocat pagube considerabile pădurilor din interiorul ţării şi au distrus 36 la sută din pădurile de coastă. În 10 ani, au fost folosite echivalentul a 3 kg de produse chimice pe locuitor. Raportul reia informaţiile cunoscute de mai mult timp, datorate, în special studiilor efectuate, începînd din 1969, de către profesorul Pleiffer de la Universitatea din Montana.

Gheorghe Chiţu, com. Poiana de Jos, jud. Dîmboviţa. Insula Taivan face parte din teritoriul R.P. Chineze. Date biografice ale preşedintelui Mao Tzedun, găsiţi în nr. 19/1969 la rubrica „Profil".

Carmen Săndulescu, Bucureşti; Ion Boteanu, com. Nimigea-Minţiu, jud. Bistriţa-Năsăud; Liviu Radoslav, com. Prunişor, jud. Mehedinţi; L. Statache, Tecuci; Marin Păun, satul Cadina, jud. Ialomiţa; Vasile C. Medin, Tulcea; Ion Someşan, com. Nimigea, jud. Bistriţa-Năsăud. Ne-am propus să nu răspundem la întrebări existente în chestionarele unor concursuri.

Gh. Bădescu, Craiova. Observaţia dv. e justă: într-adevăr, regina Elisabeta a II-a a Regatului Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord este primul monarh britanic care călătoreşte oficial în Indonezia. Vizita, care a durat cinci zile, a început la 19 martie. Anterior, regina Elisabeta a II-a, însoţită de soţul său, ducele de Edinburgh, făcuse o lungă călătorie în unele ţări ale Commonwealthului, vizită întreruptă de alegerile anticipate din februarie şi necesitatea prezenţei sale la Londra pentru desemnarea noului prim-ministru. **Fotografia** alăturată reprezintă momentul sosirii suveranei la palatul Merdeka din Djakarta, împreună cu preşedintele indonezian Suharto.

Brînzoi Vasile, Bucureşti. După asasinarea preşedintelui Kennedy, noul preşedinte, Lyndon B. Johnson, a dispus ca investigaţiile să fie conduse de autorităţile federale şi, la 29 noiembrie 1963, a instituit o comisie specială de anchetă. Această comisie nu era alcătuită din jurişti, ci din senatori, membri ai Camerei Reprezentanţilor şi funcţionari de stat — aleşi din ambele partide —, asistaţi de jurişti de profesie. Ca preşedinte al Comisiei, formată din 7 membri, a fost numit Earl Warren, preşedintele Curţii Supreme a Statelor Unite. Din comisie au făcut parte Lee Rankin, consilier general al comisiei, Richard B. Russell şi John Sherman Cooper, senatori, Gerald R. Ford şi Hale Boggs, membri ai Camerei Reprezentanţilor, John J. McCloy şi Allen W. Dulles. La 27 septembrie 1964, Comisia Warren a dat publicităţii raportul asupra asasinării preşedintelui Kennedy.

POSTA REDACȚIEI

Camera de chihlimbar

Vasile Tănase, Craiova. Apreciată drept o capodoperă a artei mobiliare, Camera de chihlimbar — a cărei valoare este estimată la peste 50 de milioane dolari — a fost comandată de regele Prusiei, Frederic I. Urmașul său, Frederic Wilhelm, a donat-o, în 1716, țarului Petru I, cu prilejul unei vizite a acestuia la Berlin. Transportată la Petersburg, Camera de chihlimbar a ornamentat mai tîrziu reședința de vară, de la Țarskoe Selo, a Ecaterinei a II-a. În timpul asedierii Leningradului, hitleriștii au furat Camera de chihlimbar și au transportat-o la Krolewiec (Polonia), de unde a dispărut apoi fără urmă. Unele documente și relatări oferă indicii că această operă de artă a fost transportată de naziști la Gdynia, încercînd s-o ducă în Germania cu unul din vasele de transport. În noaptea de 31 ianuarie 1945, convoiul de vase a fost atacat, unele din vase scufundîndu-se în rada portului Gdynia. Unul dintre vasele scufundate, „Wilhelm Gustloff", a fost reperat în bancurile de nisip din zona Gdyniei. O echipă de 20 de scafandri ai Clubului „Rekin" al Școlii Politehnice din Gdansk și-a propus să cerceteze acest vas, pe bordul căruia se presupune că s-ar afla Camera de chihlimbar.

Iriza Ștefan, Strehaia, jud. Mehedinți. Așa cum ați remarcat, pe drapelul american figurează 50 de stele, cifră ce coincide cu numărul statelor care compun S.U.A. Cele 13 dungi ale drapelului Statelor Unite simbolizează numărul primelor 13 state, „nucleul" federației (cu aldine în lista de mai jos). Iată, în ordine alfabetică, statele din componența S.U.A. (în paranteză — anul în care au intrat în federație și numărul de ordine al aderării) : Alabama (1819 ; 22), Alaska (1959 ; 49), Arizona (1912 ; 48), Arkansas (1836 ; 25), California (1850 ; 31), **Carolina de Nord** (1789 ; 12), **Carolina de Sud** (1788 ; 8), Colorado (1876 ; 38), **Connecticut** (1788 ; 5), Dakota de Nord (1889 ; 39), Dakota de Sud (1889 ; 40), **Delaware** (1787 ; 1), Florida (1845 ; 27), **Georgia** (1788 ; 4), Hawaii (1959 ; 50), Idaho (1890 ; 43), Illinois (1818 ; 21), Indiana (1816 ; 19), Iowa (1846 ; 29), Kansas (1861 ; 34), Kentucky (1792 ; 15), Louisiana (1812 ; 18), Maine (1820 ; 23), **Maryland** (1788 ; 7), **Massachusetts** (1788 ; 6), Michigan (1837 ; 26), Minnesota (1858 ; 32), Mississippi (1817 ; 20), Missouri (1821 ; 24), Montana (1889 ; 41), Nebraska (1867 ; 37), Nevada (1864 ; 36), **New Hampshire** (1788 ; 9), **New Jersey** (1787 ; 3), New Mexico (1912 ; 47), **New York** (1788 ; 11), Ohio (1803 ; 17), Oklahoma (1907 ; 46), Oregon (1859 ; 33), **Pennsylvania** (1787 ; 2), **Rhode Island** (1790 ; 13), Tennessee (1796 ; 16), Texas (1845 ; 28), Utah (1896 ; 45), Vermont (1791 ; 14), **Virginia** (1788 ; 10), Washington (1889 ; 42), Virginia de Vest (1863 ; 35), Wisconsin (1848 ; 30) și Wyoming (1890 ; 44).

Radu Maxim, com. Băcești, jud. Vaslui. Vă mulțumim pentru atenție, pentru cuvintele calde adresate redacției noastre. Ne semnalați cîteva aspecte. **1.** În legătură cu calitatea ilustrațiilor din revistă, vă putem spune că aceasta comportă diferențieri în funcție de natura surselor de bază — negative (pelicule de film), fotografii proprii-zise, telefoto. **2.** Anii la care vă referiți, sînt cei în care o țară sau alta, a făcut ultimul recensămînt al populației. **3.** Fraza finală a știrii la care vă referiți este următoarea : „Prin postul de frontieră de la Wagah, India continuă repatrierile către Pakistan ale prizonierilor de război și ale persoanelor civile". Acest răspuns se adresează și cititorului **Dumitru Mihali** din București. **4.** Vă puteți adresa pentru lămuriri „Editurii Politice". În ceea ce privește întrebările : 1. Revista noastră are în vedere să trateze acest subiect. 2—3. Reținem sugestiile dv. 4. Adresați-vă revistei „Viața economică".

Eftimie Marcu, Galați. În legătură cu vizita în Cuba a ministrului argentinian al economiei, Jose Gerbard, revista noastră a publicat o corespondență în nr. 11/1974. **În fotografie :** Carlos Rafael Rodriguez, adjunctul primului ministru al Guvernului Revoluționar al Cubei (stînga), și Raul Roa, ministrul cubanez al afacerilor externe (dreapta), conferind cu Jose Gerbard.

Coasta de Fildeș

Cristina Ghiumișian, București. Cafeaua, cacaoa și lemnul reprezintă cele trei produse de bază ale economiei Coastei de Fildeș. Alături de aceste produse tradiționale, rezultate promițătoare au înregistrat și noile culturi de banane, ananas, orez, bumbac și palmieri pentru ulei. (În 1973, a avut loc o creștere de peste 20 la sută, în comparație cu sezonul precedent). Pentru multe din aceste produse, Coasta de Fildeș ocupă locuri de frunte în lume. Progresele nu se limitează la culturile industriale, deoarece culturile alimentare, îndeosebi cea a orezului, au înregistrat și ele progrese sensibile : cu o producție de 400 000 tone de orez, Coasta de Fildeș este unul din principalii producători din Africa. Agricultura ivoriană s-a dezvoltat, în special, în zona forestieră din sud. Începînd din 1965, ponderea eforturilor s-a îndreptat și spre celelalte regiuni ale țării. Dezvoltarea culturii bumbacului a fost puternic încurajată prin politica de prețuri. Au urmat dezvoltarea culturii orezului, apoi a trestiei de zahăr și expansiunea creșterii animalelor prin crearea de ferme. Această dezvoltare a agriculturii într-un ritm de 8 la sută pe an a determinat importante efecte secundare în industrie : o parte din ce în ce mai mare (deși încă redusă) de materii prime este prelucrată pe loc — postavurile de la Bouaké sînt vîndute în întreaga Africă de vest, ca și sucurile de fructe, cafeaua solubilă, conservele etc. Producția industrială continuă să se mențină la un nivel ridicat, înregistrînd un indice mediu de creștere de 17 la sută, preciza recent ministrul finanțelor, Kònan Bedié. El insista, totodată, asupra necesității diversificării industriei și a unei judicioase politici de cadre și capital pentru întreprinderi naționale.

Coasta de Fildeș are o suprafață de 322 463 kmp și o populație de 4,5 milioane locuitori. Și-a proclamat independența la 7 august 1960, iar la 27 noiembrie 1960, Houphouet Boigny a fost ales președinte al republicii.

Octavian Ciobotă, București. Dr. Joseph Constantin Drăgan trăiește la Milano. S-a născut în 1917, în România. Studiile și le-a făcut la universitățile din București și Roma. Director fondator al „Dacia Co." (1940), „Dacia Inc." (1947), „Banca Gallia & Co." și „Butane Gas" (1948), „Dragochimica Co." (1952), „Traschimici Shipping Co." (1952) ; prezent în diverse companii din Europa occidentală și Africa, toate controlate de „Dragofina Petroleum Investment Trust" (Lugano — Elveția și Vaduz — Liechtenstein). Este președintele asociației de marketing din Italia de nord și al Asociației spaniole de marketing, membru al Camerei internaționale de comerț, vicepreședinte pentru Europa al Federației internaționale de marketing.

Rohay Lupu, Azuga. Observațiile dv. în legătură cu articolul amintit sînt întemeiate. Vă sugerăm și consultarea răspunsului adresat cititorului **Vasile Benere, Satu Mare,** publicat în nr. 13.

POSTA REDACȚIEI

Nicolae Dumitrescu, Oradea. În legătură cu accidentul aviatic de la Ermenonville am scris în nr. 12/1974. De această dată, vă oferim cîteva concluzii la care a ajuns Charles Miller, director al Biroului american al securității aeriene. Avionul DC 10 aparținînd companiei „Turkish Airlines" s-ar fi prăbușit, după opinia sa, datorită unui defect de închidere a ușii compartimentului de bagaje. Miller a adăugat că ușa a fost prost închisă la Paris. Ipoteza sa a fost dezmințită de către oficialitățile aeroportului din Paris, subliniindu-se că responsabilitatea finală a verificărilor aparține personalului navigant. În ce privește avioanele DC 10, utilizate de către companiile aeriene europene, ofițerul mecanic navigant este acela care trebuie să se asigure, el însuși, asupra bunei închideri a ușilor, înainte de a autoriza decolarea avionului.

Situația din Cambodgia

Ion Popa, Mediaș. Succesele ofensivei forțelor patriotice, vizita vicepremierului Khieu Samphan la Hanoi, Pekin și Phenian și „mutațiile" din administrația lonnolistă au fost, în ultima vreme, principalele centre de interes ale situației cambodgiene.

După victoriile obținute de trupele patriotice din jurul capitalei, victorii care le-au permis înaintarea pînă în perimetrul defensiv al orașului, ultimele săptămîni au consemnat concentrarea atacurilor patrioților în jurul celor cîteva capitale provinciale deținute încă de lonnoliști. Astfel, la 19 martie, deci, chiar în ziua cînd se împlineau patru ani de la lovitura de stat reacționară Lon Nol—Sirik Matak, forțele patriotice au cucerit capitala provincială Udong, fostă reședință a regilor khmeri în secolul trecut, situată la 40 de km de Pnom Penh. Intensitatea asaltului patriotic, victoriile înregistrate recent au dat lovituri decisive accentuînd și mai mult destrămarea pe toate planurile a administrației de la Pnom Penh. La 31 martie, „Înaltul Consiliu Politic", conceput în urmă cu 11 luni ca „organ executiv suprem", era dizolvat din hotărîrea mareșalului Lon Nol. Explicațiile date de acesta nu au înșelat pe nimeni, fiind clar că este vorba de un episod oarecare al vechii și sterilei goane după putere în care sînt antrenați Lon Nol și adepții săi. De asemenea, nu există dubii că înlocuirea „Înaltului Consiliu Politic" printr-un alt „Înalt Consiliu Executiv" nu este decît o total nesemnificativă permutare de funcții în cadrul unei așazise conduceri, care nu reprezintă pe nimeni.

Evenimentul care a concentrat atenția observatorilor a fost, însă, vizita lui Khieu Samphan, vicepremier al G.R.U.N.C. și ministrul apărării naționale, în R. D. Vietnam, R. P. Chineză și R. P. D. Coreeană, prima vizită la acest nivel întreprinsă de un conducător din interior al rezistenței armate cambodgiene. În cadrul convorbirilor cu liderii țărilor vizitate, au fost abordate problemele care stau în fața forțelor patriotice cambodgiene în această fază decisivă a luptei lor și alte probleme de interes comun. A fost subliniat sprijinul de care se bucură lupta de eliberare națională, dusă de poporul cambodgian, pentru independență, suveranitate și progres, din partea popoarelor frățești din regiune.

Nicolae Lăzăreanu, București. 1. Datele la care vă referiți sînt corecte. 2. Cea de-a V-a Republică Franceză datează din ianuarie 1959. La 21 decembrie 1958, generalul de Gaulle a fost ales președinte al Franței. A fost instalat oficial în funcție la 8 ianuarie 1959. L-a desemnat ca prim-ministru pe Michel Debré, care a format, astfel, primul guvern al celei de-a V-a Republici.

Teodor Dobrotescu, Cluj. La 14 februarie, Republica Somalia a aderat la Liga Arabă, devenind astfel cel de-al 20-lea stat membru. Republica Somalia (capitala Mogadiscio) este formată din fosta Somalie britanică (176 118 km²) și fosta Somalie italiană (462 539 km²). Ea numără 2 900 000 locuitori, majoritatea musulmani sunniți. Limba oficială este somali. Republică federală de la 26 iunie 1960, Somalia este condusă de un consiliu revoluționar suprem, format din 23 membri. Președinte este generalul Syad Barre. Țara este împărțită în 8 regiuni și 48 de districte. Principalele resurse sînt: creșterea vitelor (ovine, bovine, capre, cămile), trestia de zahăr, banane etc. pe care le exportă în special în țările peninsulei Arabice, Italia, Egipt.

Falsificatorii

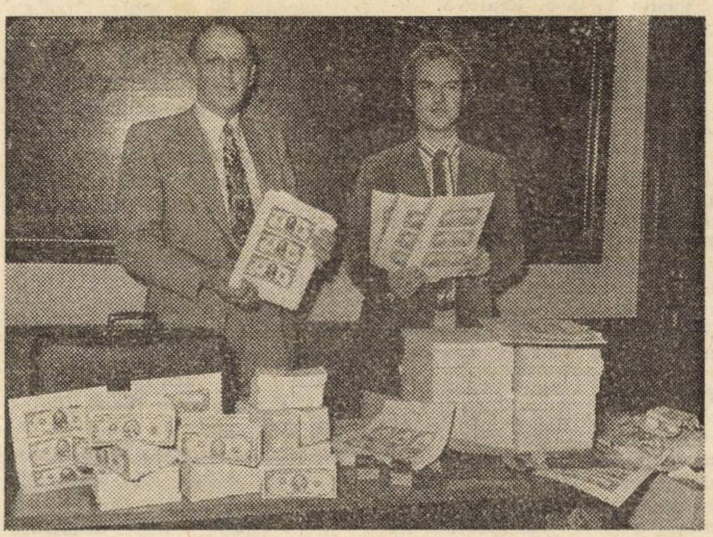

I. Ionescu, Giurgiu. Iată cîteva informații suplimentare în legătură cu banda de falsificatori de bani descoperită în Olanda, pe cale de a pune în circulație 3 milioane de dolari falși, și al cărei conducător era un predicator din localitatea Gorinchem. Grupul de falsificatori, care lucra de mai multă vreme, reușise să pună pe piață o cantitate însemnată de bani. În vara anului trecut, o parte din ei au fost găsiți într-un cartier din Amsterdam, dar nu s-a putut da de nici o urmă, în ciuda atenției cu care poliția a urmărit cazul. La descoperirea grupului de falsificatori s-a ajuns printr-o simplă întîmplare : a fost, recent, arestat un administrator de fabrică pentru că încercase să vîndă un tablou de Rubens, furat de mai multă vreme. Poliția i-a arătat o hartă pe care, întîmplător, se afla un cerc în jurul localității Waalre, orașul în care se tipăreau banii. „Știți totul" — a exclamat administratorul. Interogat apoi de poliție, tipograful a trebuit să mărturisească în cele din urmă și să scoată la lumină o mare grămadă de bancnote de cîte 50 de dolari ascunși sub pămînt. Mai tîrziu, poliția a dat de urma conducătorului grupului, un preot, părinte a cinci copii și om respectat de comunitatea religioasă locală. În fereastra casei sale au fost găsiți ascunși 300 000 dolari falși. Din bandă mai făceau parte un administrator de hotel, un antreprenor, un manager al unei mici firme și un negustor de medicamente. Se relatează că sumele de dolari falși puse pe piață de grupul de falsificatori au dat naștere și unor... victime : spre exemplu, un pensionar olandez a schimbat bani la bancă pentru a pleca la fiica sa în Statele Unite, dar i s-au înmînat și 18 dolari falși ; rezultatul : a fost arestat imediat la Houston (Texas) și ținut patru zile în închisoare, pînă cînd cazul a fost lămurit. În **fotografia** de sus: inspectori ai poliției olandeze prezentînd captura de dolari falși.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

COMBINATUL CHIMIC Victoria

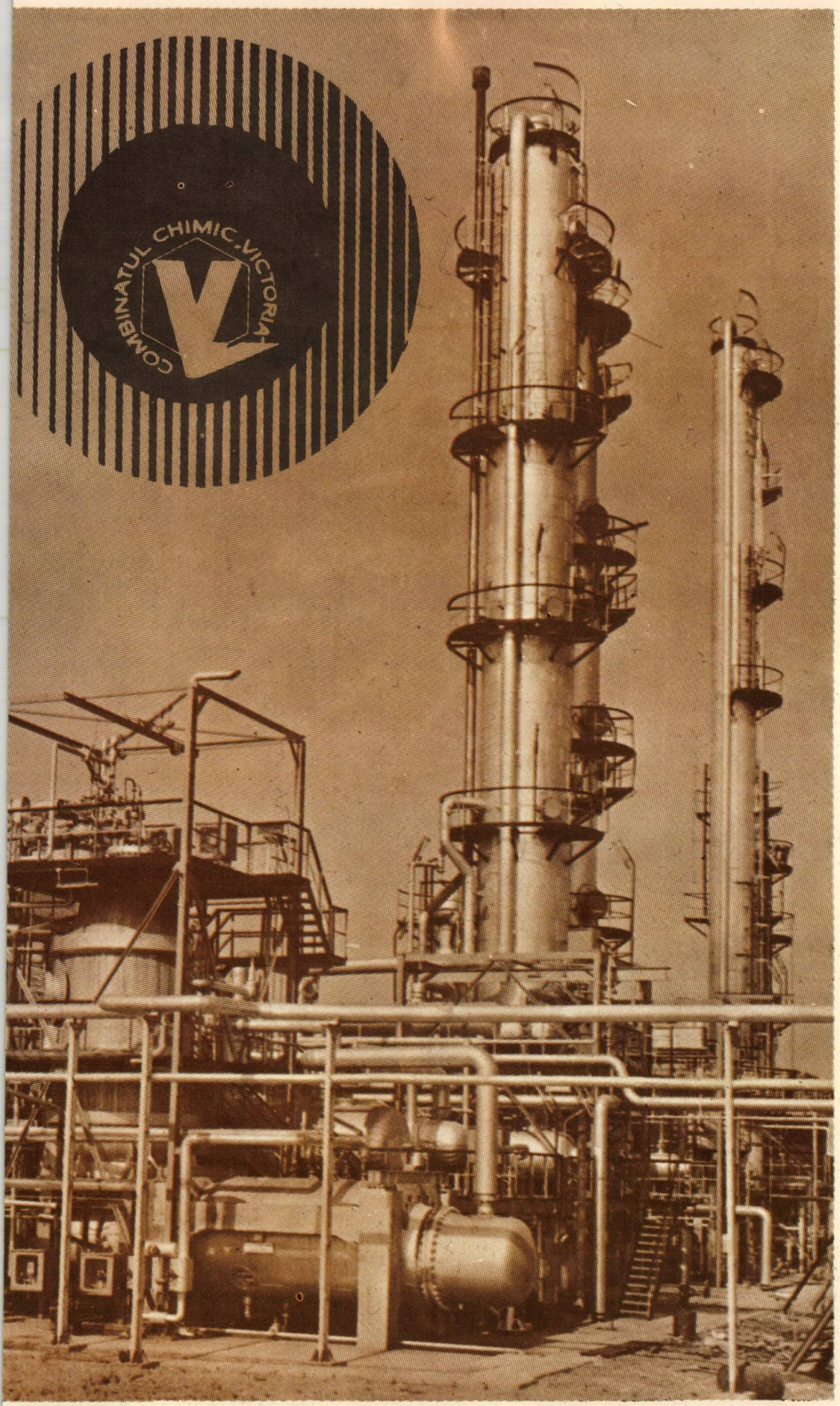

livrează :

amoniac, acid azotic, uree, acid sulfuric tehnic, sulfit de sodiu tehnic, formaldehidă tehnică, adezivi ureo-formaldehidici pentru

industria lemnului, rășini ureoformaldehidice modificate, schimbători de ioni, paraformaldehidă, nitroceluloză, metanol de sinteză, carbonat de amoniu alimentar

Aleea Uzinei nr. 8, orașul Victoria județul Brașov

Estetice și utile în apartamentele dv.!

Ștergătoarele din fibre de bambus, coir sau sisal

- asigură o curățire perfectă a tălpii încălțămintei
- se întrețin ușor prin simpla scuturare
- au o durată de folosire de minimum 5 ani
- pot fi folosite la intrarea în apartament, pe balcoane, la intrarea din vestibul în camere sau în autoturisme

dimensiunile ștergătoarelor : de la 30/45 cm pînă la 45/75 cm

Prețul lor variază de la 24 lei la 107 lei bucata

În toate magazinele de desfacere se găsesc expoziții cu întregul sortiment

Nr. 18 25 aprilie 1974

LUMEA

Ancheta internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Un nou moment de referință în relațiile dintre România și Costa Rica

BUCUREȘTI

Manifestări internaționale de prestigiu

reportaj pe glob

GIGANȚII OCEANELOR

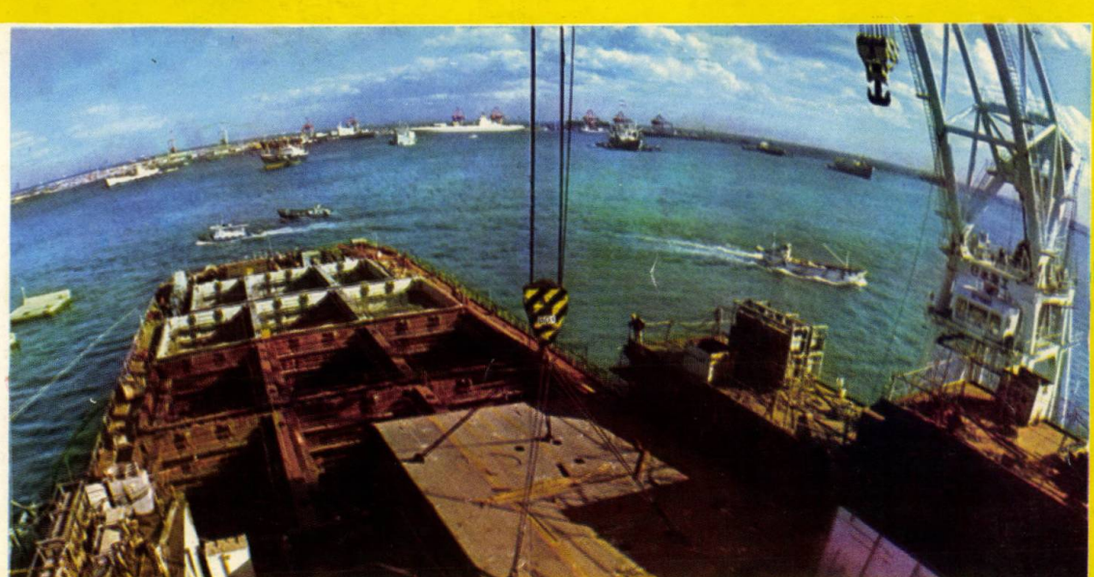

Evoluția situației din Orientul Apropiat

SERIAL: După Dallas, Los Angeles

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și tovarășa Elena Ceaușescu, împreună cu senatorul american Edward Kennedy și soția sa, Joan Kennedy

Aspect de la întîlnirea președintelui Nicolae Ceaușescu cu membrii Comitetului Executiv al Uniunii Interparlamentare